

SNPS. Smarten up your future.

Jaarverslag 2022 - Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

2022

SNPS.

**SMARTEN UP
YOUR FUTURE.**

Missie, visie en strategie

De **missie van SNPS** is onze deelnemers mogelijkheden bieden voor het realiseren van persoonlijke pensioendoelen.

Het is de **visie van SNPS** om in het belang van onze deelnemers de pensioenregelingen op innovatieve, transparante en competitieve wijze uit te voeren. Daarbij willen we onze deelnemers in staat stellen om geïnformeerde beslissingen te nemen over hun inkomen voor later.

De **strategie van SNPS** valt uiteen in verschillende thema's die periodiek door het bestuur worden herijkt. Voor de periode 2023-2024 zijn zes strategische thema's gedefinieerd:

1. Transitie & convergentie	4. Lerend organisatiemodel
2. Deelnemersbeleving	5. Informatietechnologie & data
3. Uitbestedingen	6. ESG

Inhoud

Bestuursverslag en jaarrekening 2022 - Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

06

Voorwoord

Een open gesprek tussen bestuurslid Eveline Smeets en bestuursvoorzitter Martin ten Brink.

14

Het jaar in cijfers

Van belegd vermogen tot het aantal deelnemers.

16

Strategische prioriteiten

Kenan Yildirim, General Manager van het pensioenbureau en uitvoerend bestuurder, kijkt namens het bestuur van SNPS terug op 2022.

22

Beleggingen

Hoe deden de beleggingen van SNPS het in dit economisch klimaat?

44

Kerncijfers 2022

De belangrijkste getalsmatige feiten op een rij.

56

Communicatie

Winnende communicatie van Shell Pensioen in 2022.

60

Wet- en regelgeving

Welke ontwikkelingen zijn er geweest op het gebied van wet- en regelgeving?

68

Risicomanagement

SNPS heeft een raamwerk voor risicomanagement ingericht waarmee het bestuur risico's in kaart brengt en beheerst.

80

Uitbesteding

Hoe is het uitbestedingsbeleid van SNPS in 2022 verlopen?

90

Verwachtingen voor 2023

Koers houden, kansen zien, krachten bundelen.

94

Verantwoording en toezicht

Het bestuursmodel van SNPS en het oordeel van het Verantwoordingsorgaan.

108

Jaarrekening 2022

170

Controle- en actuariële verklaring van de onafhankelijke accountant en actuaris

**SMARTEN
UP YOUR
FUTURE.**

A scenic landscape featuring a wind turbine on a hill overlooking a bay and mountains at sunset. The sky is a mix of blue and orange, and the water reflects the warm light. The foreground shows green vegetation and large rocks.

Voorwoord

“Van het negatieve rendement over 2022 merken de CVP-deelnemers waarschijnlijk weinig”

Na twee zware coronajaren brak in februari 2022 de oorlog in Oekraïne uit. Dit leidde tot een economische kettingreactie met sterk stijgende energieprijzen, hoge inflatie, substantiële renteverhogingen en negatieve rendementen op bijna alle beleggingscategorieën. Wat betekent dat voor SNPS? Bestuurslid Eveline Smeets en voorzitter Martin ten Brink kijken terug op 2022.

Eveline: “Terugkijkend kunnen we niet anders concluderen dan dat 2022 een zeer bewogen jaar was. Aan de lockdowns als gevolg van corona kwam gelukkig een eind. Maar de oorlog in Oekraïne plus de verstoringen in toeleveringsketens leidden tot enorme prijsstijgingen van energie, voeding en andere producten. Met als gevolg een enorme inflatie en forse renteverhogingen van centrale bankiers.”

Martin: “Het was inderdaad een hectisch jaar. En dan is altijd de neiging om direct in actie te komen, om zaken aan te passen. Dat hebben we dit voorjaar terecht gedaan waar het ging om onze beleggingen in Rusland: die hebben we afgestoten. En we zullen daar ook geen nieuwe investeringen doen. Gezien het militaire geweld van Rusland was dit voor het bestuur de enige logische stap. De oorlog heeft niet alleen vergaande gevolgen voor de burgers daar, maar heeft impact op de gehele wereldeconomie. Als bestuur hebben we ons dan ook afgevraagd wat de negatieve beursrendementen en de ongekend hoge inflatie betekenen voor ons beleggingsbeleid. Onze conclusie was: niet te snel van koers veranderen. We zitten erin voor de lange termijn.”

Eveline: “Die rendementen vielen inderdaad tegen. Waarbij vrijwel alle beleggingscategorieën werden geraakt. Voor SNPS betekent dit dat onze deelnemers, ongeacht of ze nou hebben gekozen voor een offensief, neutraal of defensief Life Cycle-profiel, over 2022 een negatief resultaat behaalden; dat was het jaar daarvoor precies omgekeerd. Maar er is ook goed nieuws: omdat de rentes

zijn gestegen, wordt het inkopen van pensioen, voor de deelnemers die opbouwen, goedkoper. We werken met SNPS al vanaf 2017 volgens het flexibele pensioencontract, als eerste pensioenfonds in Nederland. Daarmee zijn we al zo goed als ‘klaar’ voor het nieuwe pensioenstelsel. Daarvan is het uitgangspunt dat de pensioenen meer meebewegen met de beursrendementen, wat je bij SNPS dus al heel duidelijk kunt zien. Dalen de beurzen, dan gaat je pensioenpotje ook omlaag; dat is niet altijd leuk, maar voor de deelnemers wel heel begrijpelijk. Met de kanttekening dat naarmate de deelnemer ouder is, de beleggingsmix minder risicovol is dan voor een jongere. Er wordt dan minder in aandelen belegd zodat je relatief minder last hebt van dalende aandelenkoersen.”

Martin: “Deze strategie draagt bij aan onze kerntaak, de zorg voor een goed en solide pensioen voor alle deelnemers van SNPS, dus gepensioneerden, gewezen deelnemers en werknemers die nu pensioen opbouwen.”

Eveline: “Dat geldt ook voor onze deelnemers die hebben gekozen voor het Collectief Variabel Pensioen (CVP). Daar werken we met een gebalanceerde portefeuille, waarbij het rentegevoelige deel van de beleggingen de waardeontwikkeling van de verplichtingen volgt. Hierdoor worden deelnemers minder geraakt door stijgingen of dalingen van de rente. Bij het CVP beleg je na je pensioenleeftijd ook nog steeds in aandelen, met het doel om je pensioen over de tijd te laten stijgen. We kijken bij het CVP naar

A woman with long, wavy blonde hair is smiling warmly at the camera. She is holding a clear glass cup filled with a light-colored beverage, possibly coffee or a smoothie, with both hands. She is wearing a dark blue or black patterned blouse with floral and leaf motifs in lighter colors. On her left wrist, she has a gold watch and a thin black bracelet. On her right wrist, she has a gold bracelet. She is also wearing a ring on her right ring finger. The background is a kitchen with various items hanging on the wall, including a checkered cloth and some kitchen tools. The lighting is warm and focused on her.

**“ Een forse groep deelnemers
wil best offensiever beleggen
dan ze nu doet ”**

**“ Niet te snel van koers willen
veranderen, we zitten erin
voor de lange termijn ”**

de nominale dekkingsgraad: die eindigde in 2022 helaas onder de 100% door het negatieve rendement op aandelen. In de jaren daarvoor zaten we in de plus, en dat rendement hebben we uitgespreid over een periode van vijf jaar. Van het negatieve rendement over 2022 merkt een groot deel van de deelnemers niets: hun pensioenuitkering hoeft niet te worden verlaagd, met dank aan de positieve rendementen uit het verleden. Waarbij ons doel wel blijft om de pensioenen op de lange termijn te laten stijgen.”

Martin: “Mede daarom is het goed dat we in de zomer van 2022 voor SNPS zijn gestart met een Asset & Liability Management (ALM) studie. Zo’n ALM-studie doen we om de drie jaar, om onze beleggingen voor de lange termijn zo evenwichtig mogelijk af te stemmen op de voorkeuren, leeftijden en andere kenmerken van onze deelnemerspopulatie. Bovendien helpt dit ons om de inrichting van onze beleggingsmix te optimaliseren; oftewel, we kijken of de drie Life Cycles zoals we die nu aanbieden, nog goed aansluiten op de verwachtingen en mogelijkheden van onze deelnemers. Met deze ALM-studie krijgen we goed inzicht in de samenhang tussen strategie en materiële risico’s van SNPS, de mogelijke financiële consequenties hiervan en de gevolgen voor pensioenaanspraken en -rechten. Een belangrijk ALM-onderdeel is een beoordeling van de risicobereidheid van deelnemers; dat onderzoek hebben we in 2022 uitgevoerd.”

Eveline: “En dat onderzoek leverde best verrassende resultaten op. Gevraagd naar hun voorkeuren voor

een neutraal, offensief of defensief Life Cycle-profiel, blijkt dat een forse groep deelnemers best offensiever wil beleggen dan ze nu doet. Dat varieert wel per leeftijd: naarmate de leeftijd van een deelnemer oploopt, daalt zijn of haar bereidheid om risico te nemen.”

Martin: “In 2023 gaan we verder met de tweede fase van deze ALM-studie, waarbij we ons strategisch beleggingsbeleid - dat erop gericht is om binnen aanvaardbare risico’s optimale beleggingsresultaten te genereren - tegen het licht houden. Het lijkt er nu op dat we de constructie van de drie Life Cycle-portefeuilles niet wezenlijk hoeven aan te passen.”

Eveline: “We zijn zeer tevreden dat we eind 2022 het contract met onze partner Achmea Pensioenservices (APS), aan wie we de pensioenadministratie hebben uitbesteed, hebben verlengd. Het gaat om een nieuwe, langjarige termijnovereenkomst waarbij we hebben afgesproken dat APS het pensioenbeheer voor SNPS ook na 1 januari 2025 voortzet. In de aanloop naar deze contractverlenging hebben we intensieve gesprekken met APS gevoerd, want er hangt voor onze deelnemers veel van af: het gaat niet alleen om de pensioenadministratie, maar ook om premie-inning, uitbetaling van de pensioenen en de communicatie met de deelnemers. Dat moet allemaal vlekkeloos verlopen. Daarnaast hebben we in 2022 ook het contract met Achmea Investment Management (AIM) verlengd, zij doen sinds de start van het fonds in 2013 voor ons het vermogensbeheer.”

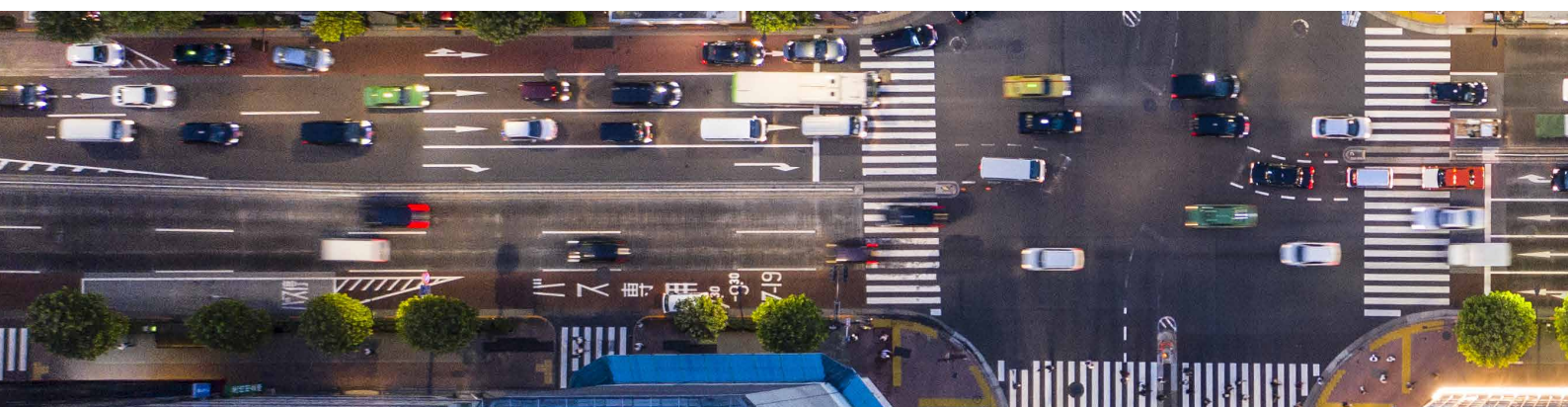
Martin: "APS gaat ons met het project Accelerate overzetten op een nieuw administratieplatform. Als dat eenmaal goed loopt, kunnen we naar verwachting flinke stappen zetten wat betreft verdere digitalisatie en optimale cyberveiligheid. We hopen dan bijvoorbeeld realtime informatie te kunnen ontsluiten voor de deelnemer, denk aan een actuele waarde van je beleggingspotje. Ik denk dat daar in een pensioenregeling als die van SNPS zeker behoefte aan zal zijn. Over informatie gesproken, het valt mij sowieso op dat het onderwerp pensioenen de laatste jaren duidelijk meer leeft onder de belanghebbenden. Wij hebben er ook in 2022 veel aan gedaan om al onze belanghebbenden - zoals deelnemers, het Verantwoordingsorgaan (VO) en oud-werknemers van Shell die pensioen bij SNPS hebben opgebouwd - goed te informeren over de verschillende aspecten van de aankomende nieuwe pensioenwet. Via onder andere webinars, video's, nieuwsbrieven, ask-me-anything sessies en uiteenlopende presentaties. Jij hebt hier ook een flink aantal lezingen over gegeven, door het hele land."

Eveline: "Ja, en met plezier. Niet alleen voor onze deelnemers, maar ook voor andere pensioenfondsen. Die willen, gezien de pensioenkeuze waar ze straks zelf voor staan, natuurlijk graag weten wat onze ervaringen zijn met de flexibele premieregeling."

Martin: "Gezien jouw uitgebreide, strategische kennis van pensioenen en het nieuwe pensioenstelsel, waren we blij dat je in 2022 toetrad tot het bestuur van SNPS. Hoe is je dat bevallen?"

Eveline: "Goed! Ik heb het gevoel dat ik goed kan bijdragen aan de verdere professionalisering van (het uitvoerende bestuur van) SNPS, mede ook gezien mijn achtergrond in het actuarialaat en vermogensbeheer. Daarnaast vind ik het leuk om eens aan de 'andere' kant van de tafel plaats te nemen. Tot nu toe zat ik bij verschillende pensioenfondsen vooral als adviseur aan tafel. Het voegt echt iets toe om nu aan de besluitvormende kant te kunnen bijdragen. En mijn benoeming draagt ook bij aan de verdere diversiteit waar we naar streven."

Martin: "Inderdaad, diversiteit komt de besluitvorming alleen maar ten goede. Daarom werken we eraan om ook in de toekomst goede en diverse kandidaten te hebben voor bijvoorbeeld het VO of bestuur als er een vacature ontstaat. Om die reden zijn we in 2022 gestart met 'TOPS', wat staat voor Talentontwikkeling Pensioenfondsen Shell. Een leer- en oriëntatieprogramma voor geïnteresseerde Shell-medewerkers en oud-medewerkers, die wellicht op termijn in het VO willen stappen of in het bestuur van een van onze pensioenfondsen."

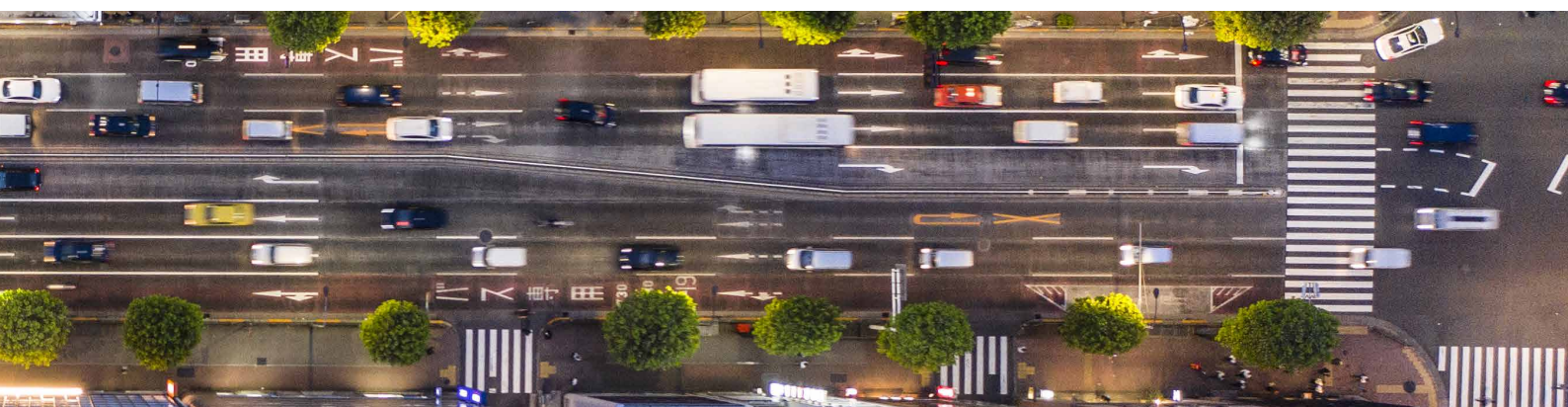

Over Martin ten Brink

Voor Martin ten Brink is 2022 alweer het derde jaar van zijn voorzitterschap van SNPS. Daarvoor werkte hij ruim vijfendertig jaar in uiteenlopende financiële functies binnen Shell, over de hele wereld. Kort na zijn eigen pensionering, in mei 2020, werd hij voorzitter van zowel het SNPS als het SSPF bestuur.

Over Eveline Smeets

Na haar studie Econometrie in Groningen begon Eveline Smeets haar loopbaan bij adviesbureau Towers Perrin, later Towers Watson. In 2016 stapte ze over naar Shell, waar ze sinds 2016 Hoofd Actuariële Zaken is bij Shell Pensioenbureau Nederland. In 2022 trad ze toe tot het bestuur van SNPS.

Het jaar in cijfers

95% +

De dekkingsgraad van het CVP stond aan het einde van 2022 rond de 95%.

€-61 miljoen

2022 was een lastig beleggingsjaar en dat was zichtbaar in het rendement van alle Life Cycle-portefeuilles. De beleggingsresultaten over 2022 waren €61 miljoen negatief.

€389 miljoen

In totaal belegde SNPS een vermogen van €389 miljoen. Het belegd vermogen is daarmee nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2021. Negatieve beleggingsresultaten zijn gecompenseerd door nieuwe premie-inleg.

€4,1 miljoen

Hierop kwamen de pensioen- en vermogensbeheerkosten uit in 2022. De pensioenbeheerkosten per deelnemer bedragen € 339,- (2021: € 340,-). De vermogensbeheerskosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn 0,38% (2021: 0,31%). De transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn 0,09% (2021: 0,09%).

3.755 deelnemers bruto pensioenregeling

In 2022 kwamen er per saldo 528 deelnemers bij in de bruto pensioenregeling.

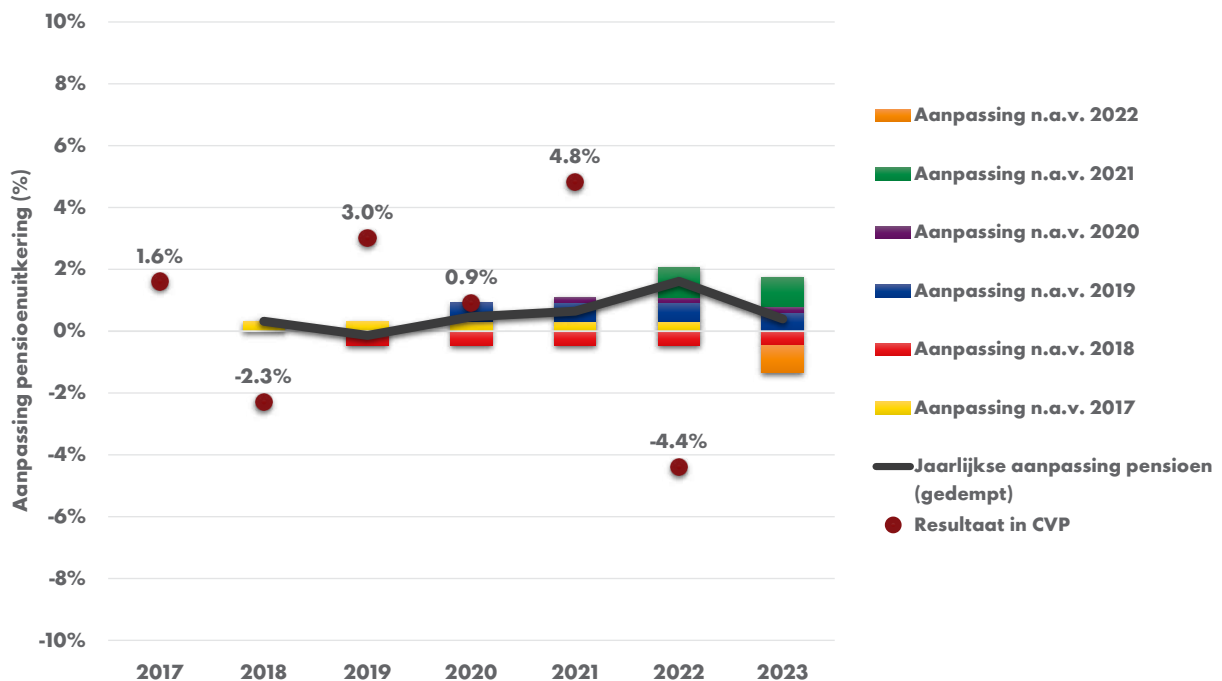
3.862 deelnemers netto pensioenregeling

In 2022 kwamen er per saldo 81 deelnemers bij in de netto pensioenregeling.

Goed om te weten over het Collectief Variabel Pensioen (CVP)

- Een pensioenuitkering die meebeweegt met de behaalde rendementen, waarbij jaarlijks rendement over vijf jaar wordt verdeeld, zodat er een 'dempend effect' ontstaat. Grote veranderingen in de uitkering worden daarmee voorkomen.
- In de afgelopen zes jaar is er twee jaar een negatief rendement behaald in het CVP en de andere vier jaar hadden een positief rendement.
- Deelnemers kunnen op 58-jarige leeftijd een voorlopige keuze maken om toe te treden tot de CVP-toedelingskring. Op de feitelijke pensioendatum maakt de deelnemer vervolgens een definitieve keuze. Er is dus sprake van twee keuzemomenten.
- De meeste deelnemers in SNPS die met pensioen gaan, kiezen bewust voor deelname aan het CVP.

Strategische prioriteiten

“Vertrouwen in SNPS gestegen naar een 8,7”

Minnen op de beurzen waardoor pensioenkapitalen bij SNPS onder druk staan. Tegelijkertijd een sterk oplopende rente waarmee met lagere pensioenkapitalen een hogere pensioenuitkering kan worden aangekocht. Kenan Yildirim, General Manager van Shell Pensioenbureau Nederland en uitvoerend bestuurder SNPS, kijkt terug op een onstuimig en paradoxaal 2022.

“Dit was echt een jaar van tegenstrijdigheden. Inflatie en rentes gingen in een ongekend hoog tempo omhoog. Tegelijk vielen de rendementen op zowel de aandelen- als obligatiemarkten ronduit tegen. Het goede nieuws is dat deelnemers voor elke euro opgebouwd pensioenkapitaal meer pensioen kunnen inkopen dankzij de opgelopen rente. De lockdowns als gevolg van het coronavirus hebben we in 2022 gelukkig achter ons gelaten, hopelijk blijft dat zo.”

Welk scenario?

“Pas heel laat in 2022 kwam er meer duidelijkheid over de uitkomst van de politieke discussies over het nieuwe pensioenstelsel. De Tweede Kamer heeft in 2022 het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (Wtp) intensief behandeld en eind december uiteindelijk met ruime meerderheid goedgekeurd. De beoogde inwerkingtreding van deze wet is 1 juli 2023. Dat betekent dat we doorgaan met onze voorbereidingen op verschillende, uiteenlopende scenario's. Zoals bekend voldoen de twee pensioenregelingen van SNPS al voor een groot deel aan de

vereisten van de Wtp. SNPS ziet de toekomst in dat kader dan ook met vertrouwen tegemoet. Veel partijen in de pensioenmarkt vragen ons hoe wij onze pensioenregelingen met collectieve risicodeling in de uitkeringsfase nu al enkele jaren met succes uitvoeren. Dat leggen we graag uit.

Daarnaast hebben we ook dit verslagjaar verdere stappen genomen op gebied van maatschappelijk verantwoord (ESG) beleggen. Zo zijn we gestart met het opstellen van keuzecriteria voor een nieuwe manager voor onze beleggingscategorie euro credits, waarbij we ook de nadruk leggen op ESG-criteria.”

Contractverlenging APS en AIM

“Ook is het goed nieuws dat we ons contract met Achmea Pensioenservices (APS), onze partner die de pensioenadministratie uitvoert, voor langere tijd hebben verlengd. We hebben dit jaar intensieve gesprekken met APS gevoerd. Met hen werken we al jaren samen maar het is voor ons - zeker nu - cruciaal dat de belangen van de bijna 40.000 deelnemers van de beide Shell pensioenfondsen

“ De twee pensioenregelingen van SNPS voldoen al voor een groot deel aan de Wet toekomst pensioenen ”

“Hoe kunnen we met data onze dienstverlening steeds verder verbeteren?”

(SNPS & SSPF) ook binnen het nieuwe pensioenstelsel goed worden behartigd. We willen dat APS de administratie ook de komende jaren zorgvuldig uitvoert en dat de medewerkers van het APS service center en de digitale portalen onze deelnemers goed blijven ondersteunen. En we eisen dat alle data van onze deelnemers veilig zijn. Daarnaast hebben we in 2022 ook het contract met onze vermogensbeheerder Achmea Investment Management (AIM) verlengd.”

Kwaliteit en veiligheid van data

“Die veiligheid van de data van onze deelnemers wordt de laatste jaren sowieso steeds belangrijker. Met de oprukkende digitalisering worden de cyberrisico's ook voor ons helaas steeds groter. Hackers tasten de privacy van bedrijven en consumenten aan en kunnen gigantische schade aanrichten. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. We hebben ook in 2022 ervoor gezorgd dat hackers buiten de deur zijn gebleven. We hebben onder andere via workshops gewerkt aan het cyberbewustzijn van alle werknemers op ons pensioenbureau en in het bestuur. En cyber- en IT-specialisten van Shell en APS hebben hun kennis met ons gedeeld. Daarnaast hebben we een IT- en cyberriskmanager aangesteld, die aan een upgrade van ons IT-

beleid werkt. Met als speerpunten: hoe gaan we veilig om met onze data? Hoe verweren we ons afdoende tegen hacken, virussen en ander cybercriminaliteit? Hoe kunnen we met data onze dienstverlening steeds verder verbeteren?”

Prijs voor onze communicatie

“Met de juiste IT kunnen we niet alleen onze interne processen verbeteren, maar ook het ‘product’ pensioen aantrekkelijker maken. Bijvoorbeeld via e-learnings waarbij heldere communicatie essentieel is. Dat is dit jaar denk ik goed gelukt: zo wonnen we de Pensioen Pro Award 2022 in de categorie Communicatie. De vakjury oordeelde over onze communicatie richting de deelnemers: ‘Vernieuwend en vanuit de deelnemer geredeneerd: indrukwekkend hoeveel werk er is verzet om pensioen toegankelijk te maken. Toegankelijke en begrijpelijke communicatie, solide én vooruitstrevend. Zo wordt bij Shell zelfs het pensioenreglement - notoir zware kost - een plezier om te lezen en wordt pensioen door middel van e-learnings op zeer gebruiksvriendelijke manier begrijpelijk gemaakt’. We zien deze prijs als een erkenning vanuit de branche en aanmoediging om nog meer deelnemersvriendelijke communicatie te creëren.”

Op naar een pensioen-app

"Een van onze volgende doelen in de toekomst is het mogelijk maken van een pensioen-app, zodat je je pensioen ook heel makkelijk kunt checken op je mobieltje of tablet. Dat is een flinke investering, dus dat pakken we het liefst sector breed op, in samenwerking met andere partijen. In het nieuwe pensioenstelsel worden pensioenen waarschijnlijk meer variabel, dus dan is het logisch dat je wat vaker de stand van je pensioen wilt checken, waar en wanneer je dat maar wilt. We willen 'mobile first' aanmoedigen, ook omdat dat bijdraagt aan de betrokkenheid van deelnemers bij hun pensioen. Zodat ze vaker nadenken over mogelijke financiële risico's in de toekomst. Dat past ook in het streven van Shell om alle werknemers en pensioengerechtigden financieel gezond te krijgen en te houden."

Persoonlijk contact waardevol

"Ik heb geregeld ontmoetingen met deelnemers, die vind ik heel waardevol. Zo weten we welke vragen er onder hen leven en kunnen we eventuele onduidelijkheden ophelderen. Een van de punten waar deelnemers waarde aan hechten, is persoonlijk contact. Veel pensioeninformatie bieden wij schriftelijk aan, maar sommige deelnemers vinden het fijn als ze voor een vraag ook nog gewoon even kunnen bellen. Dus dat proberen wij, samen met APS, maximaal te faciliteren. Zo bieden we onze deelnemers meer gemak. Het is mooi dat hun vertrouwen in SNPS, zo bleek uit onderzoek, ook dit jaar licht steeg: van 8,6 naar 8,7."

Kenan Yildirim

General Manager van Shell Pensioenbureau Nederland en uitvoerend bestuurder SNPS.

Over Kenan Yildirim

Kenan is bedrijfseconoom, registercontroller en heeft zijn MBA voltooid aan INSEAD. Sinds 1999 heeft hij verschillende financiële functies bij Shell vervuld, zoals o.a. Finance Director Shell Zuid-Afrika en VP Finance Group Service companies, waarin hij grote veranderingstrajecten heeft geleid. In 2018 werd hij benoemd als General Manager van Shell Pensioenbureau Nederland en uitvoerend bestuurder van SNPS.

Beleggingen

Beleggingsbeleid

“Een heftig jaar maar we zijn er relatief goed doorheen gekomen”

Het jaar 2022 stond in het teken van roodkleurende beleggingsmarkten en grote economische onzekerheid. “Door ons beleid van goed gespreide beleggingen en de historische stijging van de rente is het effect op onze deelnemers beperkt en dat is goed nieuws”, zegt Leon Verboon, Investment Analist bij Shell Pensioenbureau Nederland. Hij geeft een toelichting op beleggingsjaar 2022.

Voor beleggers was 2022 een jaar om snel te vergeten. Het vlotte herstel van de wereldeconomie in 2021, na twee zware coronajaren, leidde aan het eind van dat jaar tot een oplopende inflatie. Deze geldontwaarding zou tijdelijk zijn, meenden bijvoorbeeld de centrale bankiers van de Amerikaanse Fed. Maar dat 'transitoire karakter' van de inflatie bleek ijdele hoop. Vanaf eind februari 2022, toen Rusland buurland Oekraïne binnenviel, werd de inflatie hoger en hoger. Door de oorlog liepen energieprijzen in Europa gedurende het jaar steeds verder op, gevolgd door enorme prijsstijgingen in voeding en andere producten. In Nederland steeg de consumentenprijsindex (CPI), de inflatiebarometer van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), in september bijvoorbeeld met 14,5% (vergeleken met september 2021); over het hele jaar kwam de inflatie in Nederland uit op 9,6%. In de eurozone bedroeg de inflatie over 2022 9,2%, in de VS 6,5%.

Inflatie en rentes hard omhoog

Toen de inflatie in de VS in maart al richting de 8% ging, verhoogde de Fed de rente voor het eerst. Dat was het startsein voor een aantal forse renteverhogingen: de Amerikaanse beleidsrente steeg in zeven stappen van 0,25% naar 4,5%. De Europese Centrale Bank (ECB) volgde in juli, met een eerste renteverhoging van 0,5%, gevolgd door nog drie verhogingen van de beleidsrente. De beleidsrente van de ECB bedroeg aan het einde van het jaar 2,5%.

De gevolgen van de snel stijgende inflatie en rentes waren vergaand, zo noteerden aandelenmarkten in 2022 wereldwijd dikke minnen. Als rentes stijgen, heeft dit in de regel een negatief effect op de aandelenmarkten, omdat beleggen in obligaties relatief aantrekkelijker wordt. Zeker in een sector als technologie, gingen de aandelenkoersen van big techs als Amazon, Meta, Alphabet en Microsoft (na jarenlange stijgingen) met tientallen procenten naar beneden. Deels omdat door de oplopende rente de toekomstige winsten van de

techbedrijven minder waard worden en beleggers die winsten terugrekenen naar de contante waarde nu. De Amerikaanse technologie-index Nasdaq noteerde over 2022 dan ook een min van ruim 33% (in lokale valuta), de bredere S&P 500 daalde met ruim 19% (in lokale valuta). Daarbij viel het verlies van de AEX met bijna 14% nog mee. “Bovendien werden beleggers steeds meer bevangen door recessievrees. Logisch, want door de oplopende rente wordt het voor bedrijven en consumenten duurder om geld te lenen. Als dan ook de prijzen hard stijgen, met name van energie, valt de economische activiteit na verloop van tijd terug. En zit je voor je ’t weet in een recessie”, constateert Investment Analyst Leon Verboon.

Afscheid van Russische beleggingen

De oorlog in Oekraïne had, naast de invloed op financiële markten in zijn algemeenheid, ook een meer directe invloed op de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds. Een klein gedeelte van het pensioenvermogen was via breed gespreide beleggingsfondsen geïnvesteerd in Russische aandelen en obligaties. Na de inval in Oekraïne zijn, na een zorgvuldige discussie binnen het bestuur en in lijn met de sancties van de EU, de posities in deze beleggingen afgestoten. Omdat dit slechts een beperkt deel van de beleggingsportefeuille betrof, was de impact hiervan op het resultaat marginaal.

Obligaties zwak, dollar sterk

Ook obligatiemarkten gingen in 2022 hard onderuit. Als rentes stijgen, kunnen beleggers immers nieuw uitgegeven obligaties met een hogere rente kopen, waardoor de huidige obligaties in portefeuille minder waard worden.

Vooraf langlopende obligaties hebben te maken met deze wetmatigheid. Minder kredietwaardige vastrentende waarden als bedrijfsobligaties met een lage rating, hadden relatief minder last van de hogere rente, maar hun rendement kreeg vooral een knauw door de gestegen opslag voor kredietrisico. Leon wijst daarnaast op de toegenomen kracht van de dollar: “We zagen de waarde van de dollar ten opzichte van de euro sterk oplopen. Aan de ene kant als gevolg van forse Amerikaanse renteverhogingen, aan de andere kant omdat de dollar in tijden van hoge turbulentie gezien wordt als veilige haven. Zo kreeg je begin 2022 voor een euro nog 1,13 dollar, in het najaar ging dat naar pariteit; toen was de euro dus evenveel waard als de dollar. Dat was lang ondenkbaar, we zagen dat in 2002 voor het laatst.”

Leon noemt nog een paar andere, wonderlijke verstoringen in de wereldeconomie die dit verslagjaar typeren: “Door het Chinese zerotolerance coronabeleid viel de Chinese groei in 2022 hard terug. Dit beleid zorgde er ook voor dat China, als exportmotor van de wereld, veel minder in staat was om westerse landen te voorzien van producten en halffabricaten. Daarnaast ondervond de industrie, zoals automotive, veel hinder van de wereldwijd flinke chiptekorten. En vergeet ook niet de Britse ex-premier Liz Truss die met haar economische plannen wereldwijd de wenkbrauwen deed fronsen met als gevolg veel economische onzekerheid in met name het Verenigd Koninkrijk.”

Negatieve rendement is maar één kant van het verhaal

De tegenvallende rendementen op zowel aandelen- als obligatiemarkten hadden ook een negatief effect op de

beleggingsresultaten van SNPS. “Maar dat betekent voor onze deelnemers niet direct een negatief resultaat. Rendement is maar één kant van de medaille. De gestegen rentes leiden er namelijk toe dat de reservering die aangehouden dient te worden voor de pensioenaanspraken van gepensioneerde deelnemers lager uitvalt en dat de inkoop van pensioen, voor de deelnemers die hun pensioen nog moeten inkopen, goedkoper wordt. Dat laatste is best substantieel: een rentestijging van 1% leidt ertoe dat je met 1 euro pensioenkapitaal grofweg 12% meer pensioen kunt aankopen”, aldus Leon. De rendementen van de Life Cycle-portefeuilles Rendement, Rente en Matching waren over het verslagjaar negatief, maar een lichtpuntje is dat SNPS iets beter presteerde dan de betreffende benchmarks.

Het Collectief Variabel Pensioen (CVP) – waarin het doorbeleggen na pensioendatum wordt gefaciliteerd – heeft geprofiteerd van de gestegen rente (door daling van pensioenaanspraken), maar kreeg tegelijkertijd wel te maken met een daling van het vermogen als gevolg van de beleggingsresultaten. Per saldo is het resultaat over verslagjaar 2022 negatief. Voor het CVP geldt dat zowel negatieve als positieve resultaten worden uitgesmeerd over een periode van vijf jaar. “Door deze spreiding hoeven we deelnemers die hebben gekozen voor een variabel pensioen niet te confronteren met een verlaging. De meesten krijgen zelfs, dankzij de in eerdere jaren gemaakte positieve resultaten, een kleine plus te zien in hun pensioenuitkering”, constateert Leon.

Contractverlenging

Het contract met Achmea Investment Management (AIM), de fiduciair

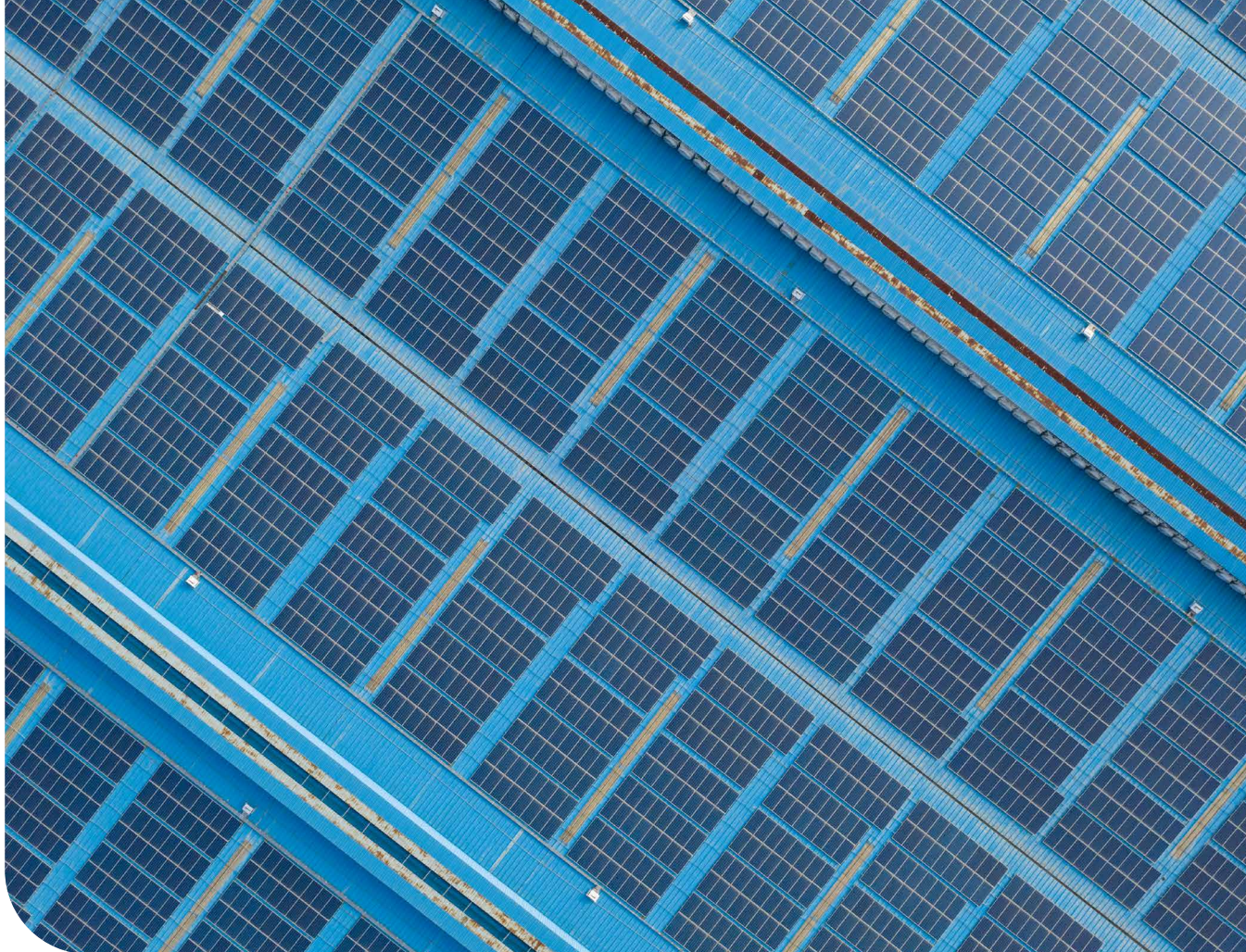
manager van SNPS, is in 2022 verlengd. “Daar zijn we blij mee, want zij zijn al onze partner sinds de oprichting van SNPS. We weten goed wat we over en weer van elkaar kunnen verwachten. We zijn tevreden over AIM en werken goed met hen samen. We zien de relatie met AIM als een strategisch partnerschap waarin we samenwerken om de propositie van SNPS continu naar een nog hoger niveau te tillen. Zij werken ook graag met ons omdat we, in alle bescheidenheid, een innovatieve voorloper zijn die al min of meer werkt volgens de uitgangspunten van het nieuwe pensioenstelsel.”

Beleggingsovertuigingen onder de loep

SNPS houdt het strategisch beleggingsbeleid en de invulling hiervan geregeld tegen het licht. Zo ook in 2022, vertelt Leon: “We zijn gestart met het evalueren van onze beleggingsovertuigingen die de basis vormen voor ons beleggingsbeleid. Uitkomst is dat we de bestaande overtuigingen hebben aangescherpt en nieuwe overtuigingen hebben toegevoegd. Zo zetten we nog nadrukkelijker in op ESG-factoren omdat die, net als diversificatie van beleggingen overigens, kunnen leiden tot verbetering van het risico-rendementsprofiel van onze portefeuilles. Een andere beleggingsovertuiging is dat we geloven in het nut van actief beheer omdat je daarmee waarde kunt toevoegen vanwege sommige inefficiënties op de financiële markten.”

Risicobereidheid deelnemers telt

Naast deze beleggingsovertuigingen bepaalt ook de risicobereidheid van de deelnemers het beleggingsbeleid van SNPS. Vanwege het grote belang dat SNPS hecht aan de preferenties van de

deelnemers, wordt deze risicobereidheid om de paar jaar gemeten, zo ook in 2022. "In totaal hebben ruim 1.100 deelnemers in dit onderzoek aangegeven wat hun risicobereidheid is, dus dat geeft een heel goed beeld. Die risicobereidheid blijkt goed aan te sluiten op de risiconiveaus van de drie Life Cycles die we nu aanbieden. Dat betekent feitelijk dat we deze drie zullen handhaven maar dat we binnen die Life Cycles wel analyseren op welke punten we ze kunnen aanscherpen. Dit doen we aan de hand van een optimalisatiestudie."

De eerste uitkomst van deze optimalisatiestudie is dat SNPS de invulling van de Life Cycle-portefeuilles Rendement en Rente licht gaat aanpassen. Leon: "Zo vergroten we bij beide portefeuilles de spreiding door in meer verschillende beleggingscategorieën te beleggen.

Voor de portefeuille Rendement betekent dat bijvoorbeeld dat we ook in infrastructuur gaan beleggen middels beleggingsfondsen. Deze fondsen investeren in circa vijftien tot twintig individuele projecten, denk aan zonneparken, windenergie, wegen of ziekenhuizen. Dergelijke beleggingen genereren lange, constante kasstromen die bovendien meebewegen met de inflatie; in deze tijd geen overbodige luxe. Bij de portefeuille Rente schroeven we het percentage Amerikaanse bedrijfsobligaties terug en voegen we onder andere Nederlandse hypotheek toe, zodat we ook hier een betere spreiding krijgen. Ook heeft SNPS in 2022 criteria opgesteld voor de keuze van een nieuwe manager voor de categorie euro credit", vervolgt Leon: "Dit doen we omdat we op deze manier veel beter onze ESG-ambities kunnen realiseren en beter kunnen aansluiten op onze beleggingsovertuigingen."

Wat brengt 2023?

Wat verwacht Leon van beleggingsjaar 2023? "Lang werd een lichte recessie verwacht voor 2023 - daarvan is sprake bij twee of meer kwartalen met negatieve groei – maar deze is afgewend door de positieve groei in het vierde kwartaal van 2022. Het is de verwachting dat de economie op dit moment wel tegen een stootje kan, vooral vanwege de lage werkloosheid, hoge spaartegoeden en relatief gezonde buffers bij bedrijven. Daarnaast is het de verwachting dat de inflatie in 2023 gaat dalen, met name gedreven door lagere energieprijzen. Dat effect wordt in Nederland nog versterkt door het prijsplafond van de overheid. Lagere inflatie is uiteraard goed nieuws voor de koopkracht van consumenten. Wat veel beleggers in 2023 ook zal bezighouden, is wanneer centrale banken stoppen met het verhogen van de beleidsrente en vervolgens wanneer ze die rente weer gaan verlagen."

Daarnaast zijn er de nodige geopolitieke zorgen, stelt Leon vast: "Allereerst zal de oorlog in Oekraïne de gemoederen voorlopig blijven bezighouden. Zal 2023 het jaar worden waarin vrede wordt bewerkstelligd? Ook interessant is wat China op geopolitiek vlak gaat doen. Nee, er zijn meer dan voldoende redenen om te denken dat we voorlopig nog niet af zijn van de hoge volatiliteit op de financiële markten."

En wat betreft SNPS? Leon noemt een paar aandachtspunten: "We zullen in 2023 de optimalisatiestudie naar onze Life Cycles afronden. Daarnaast maken we komend jaar de keuze voor een manager voor de euro credit categorie en onderzoeken we in welke infrastructuur we het beste kunnen gaan beleggen. Verder zetten we in op doorontwikkeling van ons ESG-beleid."

Over Leon Verboon

Na zijn studie Economie & Bedrijfseconomie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam werkte Leon negen jaar voor Willis Towers Watson, onder meer als beleggingsstrateeg voor een groot aantal pensioenfondsen. Eind 2021 stapte hij over naar Shell Pensioenbureau Nederland, waar hij aan de slag ging als Investment Analyst.

Beleggingsresultaten 2022

**2022 stond in het teken
van stijgende inflatie en de
Russische inval in Oekraïne**

	Portefeuille	Benchmark	Belegde waarde per ultimo 22 (in miljoenen)
Rente	-11.3%	-11.5%	€ 35.7
Matching	-36.5%	-36.6%	€ 0.8
Rendement	-13.9%	-14.7%	€ 328.8
CVP bruto	-31.5%	-31.7%	€ 5.0
CVP netto	-31.7%	-31.9%	€ 14.6

Een lastig beleggingsjaar

Na twee beleggingsjaren die gedomineerd werden door het coronavirus, was 2022 het jaar dat in het teken stond van stijgende inflatie en de Russische inval in Oekraïne. De economie, welke nog herstellende was van de naschokken van het coronavirus was vervolgens niet in staat om de forse renteverhogingen, stijgende inflatie en energieprijzen op te vangen. Vooral de eerste negen maanden van het jaar waren negatief voor de financiële markten als gevolg van de acties van centrale banken. De laatste drie maanden kenmerkten zich door iets meer rust op de financiële markten doordat participanten de overtuiging hadden dat de inflatie z'n hoogtepunt had bereikt.

Dat 2022 een lastig beleggingsjaar was is zichtbaar in het rendement van alle Life Cycle-portefeuilles (Rente, Matching en Rendement) en de CVP-portefeuilles (bruto en netto). Niet enkel risicovolle beleggingen (waaronder aandelen) rendeerden negatief, maar ook vastrentende waarden (waaronder staatsobligaties) deden dat.

Het negatieve rendement van risicovolle beleggingscategorieën zien we terug in het rendement van Life Cycle-portefeuille Rendement: -13,9%. Deze portefeuille is samengesteld voor 70% uit aandelen (ontwikkelde markten, opkomende markten en beursgenoteerd vastgoed) en 30% uit High Yield obligaties en

staatsobligaties van opkomende markten. De Life Cycle-portefeuille Rendement presteerde beter dan de meetlat en behaalde een outperformance van ruim 0,7%. De grootste bijdrage aan de outperformance kwam vanuit de categorie High Yield obligaties, gevolgd door aandelen uit opkomende markten en beursgenoteerd vastgoed. Ook de passief ingevulde beleggingscategorie staatsobligaties van opkomende markten behaalde een outperformance, hetgeen te danken was aan de volledige afschrijving van Russisch staatspapier door alle benchmarkproviders.

Als gevolg van de zeer forse rentestijging in 2022 hebben alle vastrentende waarden negatief gepresteerd. Obligaties worden immers minder waard als de rente toeneemt en vice versa. Door de historische stijging van de rente (zo nam de 10-jaars euroswaprente toe met 2,9%) namen obligaties – afhankelijk van de rentegevoeligheid – fors in waarde af. Life Cycle-portefeuille Matching, bestaande uit langlopende staatsobligaties (en dus een hoge rentegevoeligheid), behaalde een performance van ongeveer -36,5%. Life Cycle-portefeuille Rente is eveneens gevoelig voor de rente, maar in beperktere mate. Daarnaast profiteerde portefeuille Rente van een sterker wordende US dollar. Per saldo rendeerde portefeuille Rente -11,3%. Life Cycle-portefeuille Matching en Rente presteerden in lijn met de meetlat.

In 2022 hebben we niet stilgezeten...

Het pensioenfonds onderzoekt periodiek of er verbeteringen in het beleggingsbeleid mogelijk zijn. Daarnaast is het belegd vermogen van het pensioenfonds de afgelopen jaren fors toegenomen, waardoor nieuwe beleggingsmogelijkheden zich hebben voorgedaan. In 2022 heeft SNPS op beleggingsgebied dan ook niet stilgezeten en heeft de volgende acties ondernomen:

- Uitgebreid risicobereidheidsonderzoek uitgevoerd om te toetsen of preferenties van deelnemers overeenkomen met het aanbod aan Life Cycles.
- De beleggingsovertuigingen van het fonds, welke een leidraad zijn bij het maken van beleggingskeuzes, zijn aangescherpt.
- De samenstelling van de portefeuilles Rendement en Rente onderzocht, hetgeen heeft geleid tot verdere aanscherpingen van het strategische beleggingsbeleid met als doel nog attractievere en robuustere portefeuilles te creëren.
- Een zoektocht gestart naar een nieuw euro credit beleggingsfonds om een betere aansluiting te realiseren met de beleggingsovertuigingen en ESG-ambities van het pensioenfonds.

Met alles wat er om ons heen gebeurt zal SNPS ook in 2023 niet stilzitten. In 2023 zal onder andere veel aandacht uitgaan naar de invulling van de categorie infrastructuur. Daarnaast wordt ook onderzocht of het mogelijk is om vanuit de uitkeringsfase te beleggen in de modules die worden gebruikt in de opbouwfase. SNPS blijft voor de deelnemers dan ook continu op zoek naar het best passende beleggingsbeleid en inrichting van de beleggingen.

Rendement CVP verdeeld over meerdere jaren

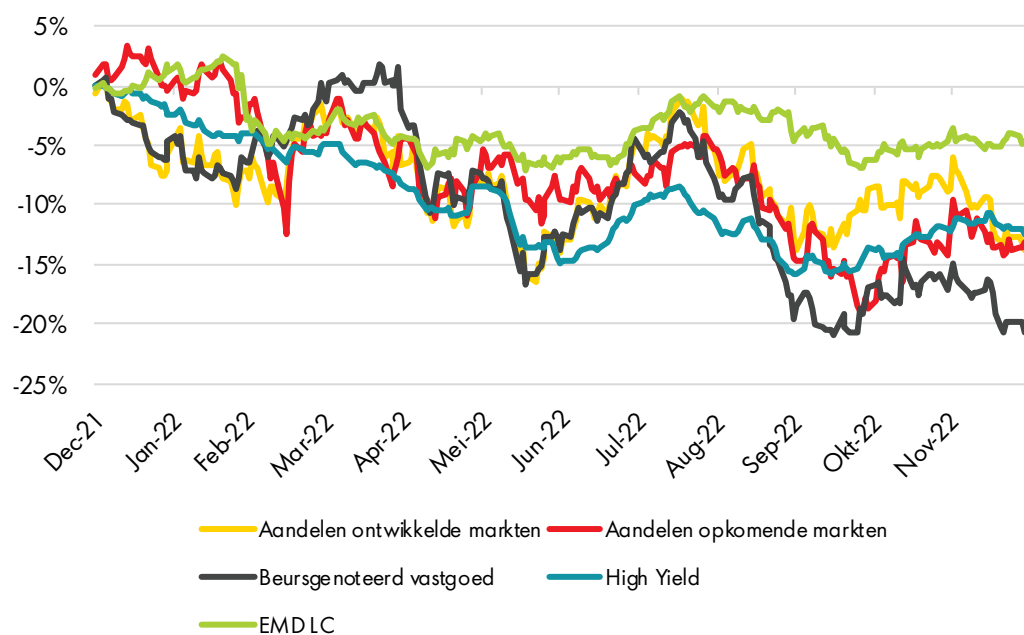
Naast de portefeuilles Rendement, Matching en Rente belegt SNPS voor deelnemers die hebben gekozen voor het Collectief Variabel Pensioen (CVP) in de beleggingsportefeuilles CVP bruto en CVP netto. Hoe presteerden die in 2022? Dit zijn gebalanceerde portefeuilles, waarbij het rentegevoelige deel van de beleggingen de waardeontwikkeling van de pensioenaanspraken volgt, maar ook nog wordt doorbelegd voor rendement. Beide CVP-portefeuilles scoorden fors negatief, namelijk ruim -31%, maar dit moet in relatie tot de ontwikkeling van de waarde van de pensioenaanspraken worden gezien. De negatieve performance is namelijk grotendeels gelinkt aan het doel om 90% van de rentegevoeligheid van de pensioenaanspraken af te dekken. Doordat het rendement op de beleggingen in z'n totaliteit iets negatiever is dan de daling van de pensioenaanspraken zijn de dekkinggraden van CVP bruto en netto

iets afgenomen (94,9% en 94,8%). Een daling van de dekkinggraad onder de 100%, betekent een verlaging van de pensioenen.

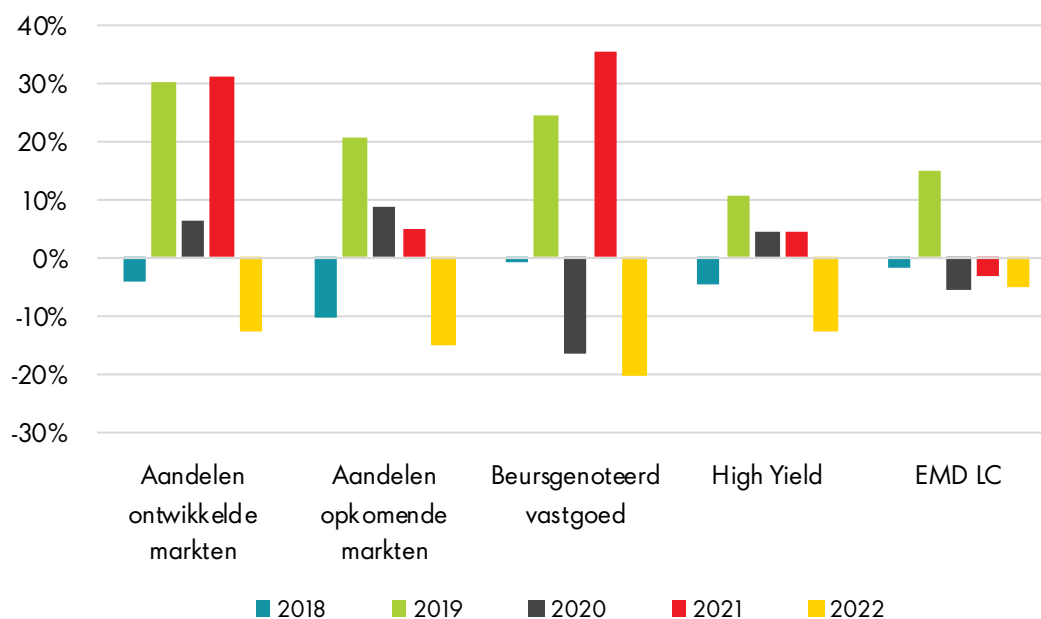
Hoe vangt SNPS een daling van de dekkinggraad op, zodat deelnemers daar niet te veel van merken?

Door de rendementen over vijf jaar te verdelen worden verhogingen en verlagingen uitgesmeerd. Als we in een jaar een verhoging van 5% kunnen toekennen, dan doen we dat niet ineens, maar spreiden we die verhoging uit over 5 jaren, zodat we als het resultaat het volgende jaar tegenvalt een mogelijke daling kunnen opvangen. Zo hopen we de pensioenen op lange termijn te kunnen verhogen. Ondanks het slechte resultaat in 2022 zien de meeste deelnemers toch een kleine verhoging in 2023. Hier zie je duidelijk het uitgangspunt van het CVP: je belegt door na je pensioenleeftijd, wat naar verwachting leidt tot een hoger, groeiend pensioen.

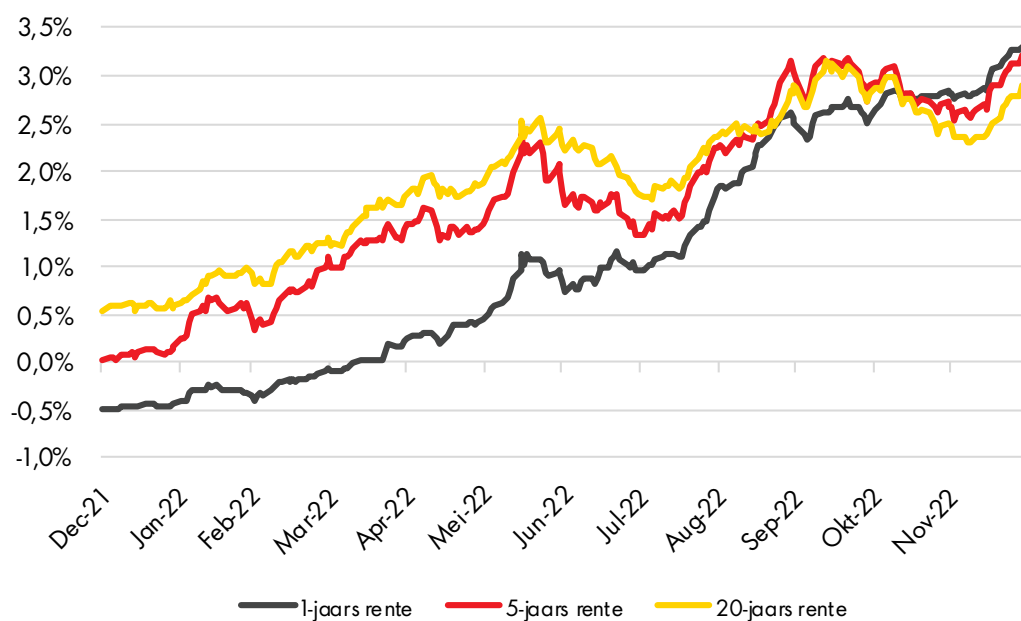
Ontwikkeling categorieën over 2022

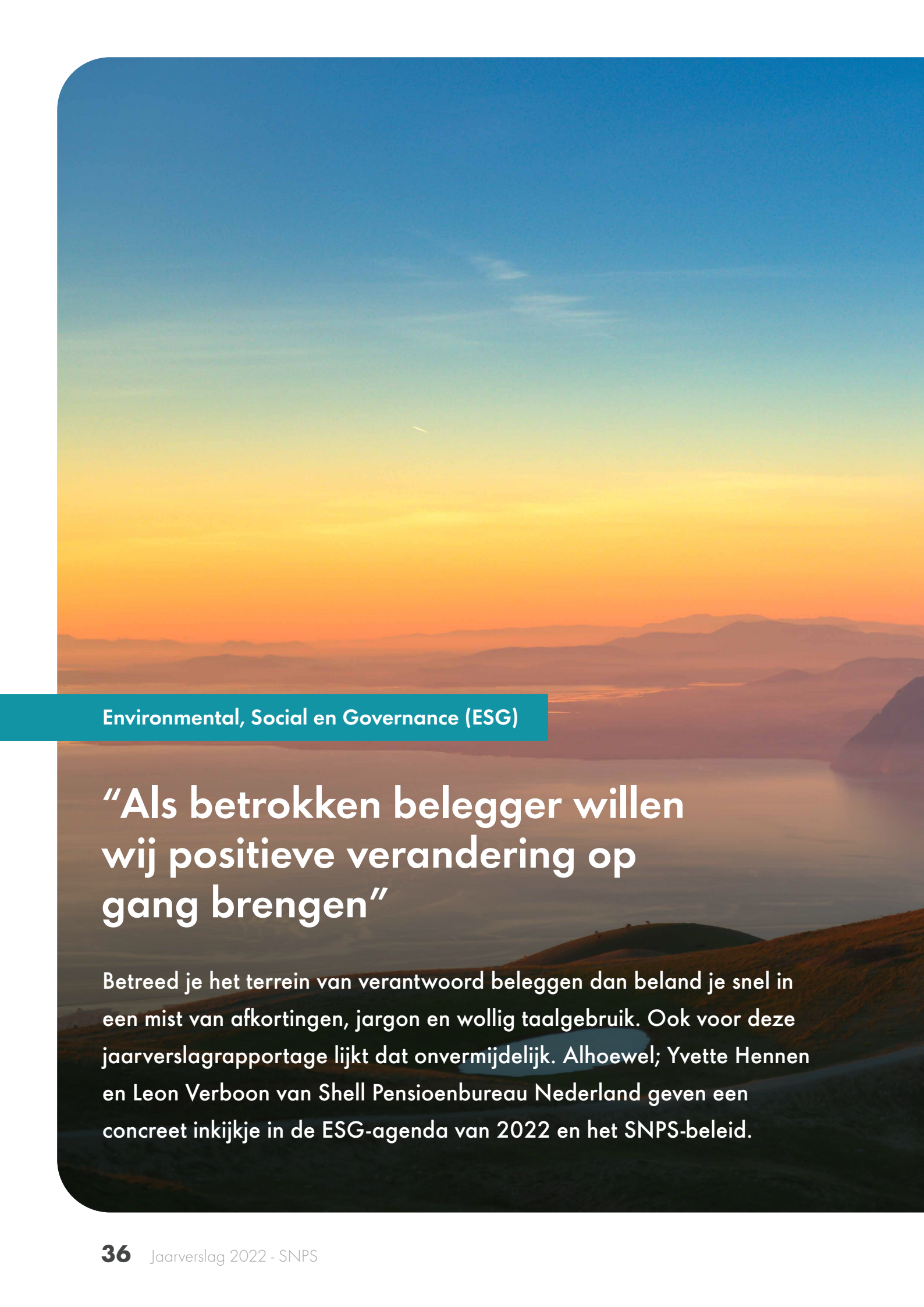
Rendement per jaar belangrijke indices

Renteontwikkeling over 2022

Environmental, Social en Governance (ESG)

“Als betrokken belegger willen wij positieve verandering op gang brengen”

Betreed je het terrein van verantwoord beleggen dan beland je snel in een mist van afkortingen, jargon en wollig taalgebruik. Ook voor deze jaarverslagrapportage lijkt dat onvermijdelijk. Alhoewel; Yvette Hennen en Leon Verboon van Shell Pensioenbureau Nederland geven een concreet inkijkje in de ESG-agenda van 2022 en het SNPS-beleid.

Wat waren voor SNPS in 2022 belangrijke ontwikkelingen op het gebied van Environmental, Social en Governance (ESG)?

Yvette: “We hebben hard gewerkt aan de implementatie van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) level 1 en 2-wetgeving om deelnemers op een gestandaardiseerde manier te informeren over onze duurzaamheidsaanpak. In 2021 werd deze Europese wet, die valt onder het Action Plan for Financing Sustainable Growth van de EU, van kracht. Deze bepaalt de rapportage-vereisten op het gebied van ESG waar pensioenfondsen en andere aanbieders van financiële producten aan moeten voldoen (zie ook kader pagina 43).”

Leon: “Daarnaast is de bedoeling van SFDR om transparant aan deelnemers en andere belanghebbenden uit te leggen wat we concreet doen op het gebied van ESG. We zien dat niet zozeer alleen als verplichting, maar ook als kans om onze deelnemers nog beter te informeren. Dat is een grote klus, ook omdat de SFDR-wetgeving verder is aangescherpt, waarbij we in de toekomst heel specifiek moeten rapporteren over belangrijke ESG-onderwerpen zoals CO₂-uitstoot en het waterverbruik van de bedrijven waar wij in beleggen. Dat betekent concreet dat we meer gaan publiceren op onze

website over de ESG-kenmerken van onze beleggingsportefeuille. De grote uitdaging is om dit zo toegankelijk en begrijpelijk mogelijk aan te bieden.”

En verder?

Yvette: “In 2022 heeft het pensioenfonds zijn beleid rondom uitsluitingen verder aangescherpt. Er is een framework opgetuigd met duidelijke richtlijnen op basis waarvan alle bedrijven getoetst worden of ze in aanmerking komen om uitgesloten te worden. Zodoende worden alle bedrijven op uniforme wijze getoetst.”

Staat ESG-beleggen nu prominenter op de agenda van SNPS?

Yvette: “Zeker. Binnen SNPS leeft het onderwerp steeds meer en willen we ESG-beleggen op een goede manier oppakken; dus niet vanuit een ‘tick the box’-gedachte. Daarbij worden we wel beperkt door het feit dat we voor een groot deel indirect beleggen, via beleggingsfondsen; dus daar zitten we niet zelf aan de knoppen.”

Leon: “Mede daarom zijn we in 2022 gestart met het opstellen van selectiecriteria voor een nieuwe manager voor de categorie euro credit. Dit doen we omdat het beleggingsbeleid van onze huidige euro credit manager geen rekening houdt met enige vorm van ESG-integratie in

“Zodra je je aandelen hebt verkocht, verlies je iedere invloed”

Over Yvette Hennen

Na haar studie Economie werkte Yvette vijf jaar voor Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer (voorheen SPF Beheer), onder andere als Portfoliomanager aandelen en Beleggingsstrateeg. In 2007 stapte ze over naar NIBC Bank waar ze uiteenlopende managementfuncties had. Eind 2022 werd Yvette Risk & Investment Officer van Shell Pensioenbureau Nederland.

“ We hebben de intrinsieke motivatie om ons ESG-beleid zo goed mogelijk vorm te geven ”

het beleggingsproces. Het doel van de zoektocht naar een nieuwe manager is een passend beleggingsfonds te vinden dat aansluit bij de wensen en ESG-ambities van het pensioenfonds. Met de voor 2023 geplande overstap zullen we het ESG-profiel van SNPS verder verbeteren.”

Daarom is SNPS in 2021 toch ook gestart met een eigen aandelenmandaat?

Yvette: “Klopt. Dat mandaat hebben we opgesteld met Achmea Investment Management (AIM), onze vermogensbeheerder. SNPS belegde vanaf de start in 2013 alleen in beleggingsfondsen en indices, dus indirect. Maar nu maken we voor zo’n 30% van het belegd vermogen in onze Life Cycle-portefeuille Rendement de keuzes zelf. Concreet betekent dit dat we op het gebied van ESG onze wensen kunnen integreren in het beleggingsbeleid van het mandaat. Groot voordeel van een mandaat is dat het pensioenfonds van tijd tot tijd de instructies aan de manager kan bijstellen; wel zo handig want het ESG-beleid staat namelijk niet stil qua ontwikkeling. Het aandelenmandaat

betreft op dit moment een ‘Artikel 8 fonds’ op grond van de SFDR. Dat betekent dat we geen specifieke duurzame doelen hebben maar dat de beleggingen in het mandaat wel moeten bijdragen aan de verbetering van bepaalde duurzame en sociale kenmerken. Met het mandaat zijn we zeer flexibel op het gebied van ESG en hebben we tegelijkertijd een groot gedeelte van de portefeuille belegd conform onze eigen ESG-criteria.”

SNPS sluit geen bedrijven uit van investeringen?

Leon: “Bedrijven die op sanctielijsten staan en bedrijven die zich bezighouden met controversiële wapens of in onze ogen grove normschenders zijn, daar beleggen we niet in. SNPS heeft gekozen voor een werkwijze waarbij we zolang dit opportuun is inzetten op engagement, dat wil zeggen de dialoog aangaan met bedrijven, en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Op deze manier kun je invloed uitoefenen op bedrijven om positieve veranderingen door te voeren. Uitsluiten wordt gezien als ‘ultimum remedium’, want zodra je je aandelen hebt verkocht, verlies je iedere invloed op dat bedrijf.”

En bij twijfelgevallen? Wat doe je dan?

Leon: “Met bedrijven die op basis van normatieve gronden - bijvoorbeeld de UN Global Compact - worden gemarkeerd en die niet worden aangemerkt als grove normschenders, gaan we als eerste de dialoog aan. Zodat we kunnen bijdragen aan positieve veranderingen. Maar als het bedrijf vervolgens niet in beweging is te krijgen, hebben we ons zwaarste middel ter beschikking: de mogelijkheid om dat bedrijf uit te sluiten.”

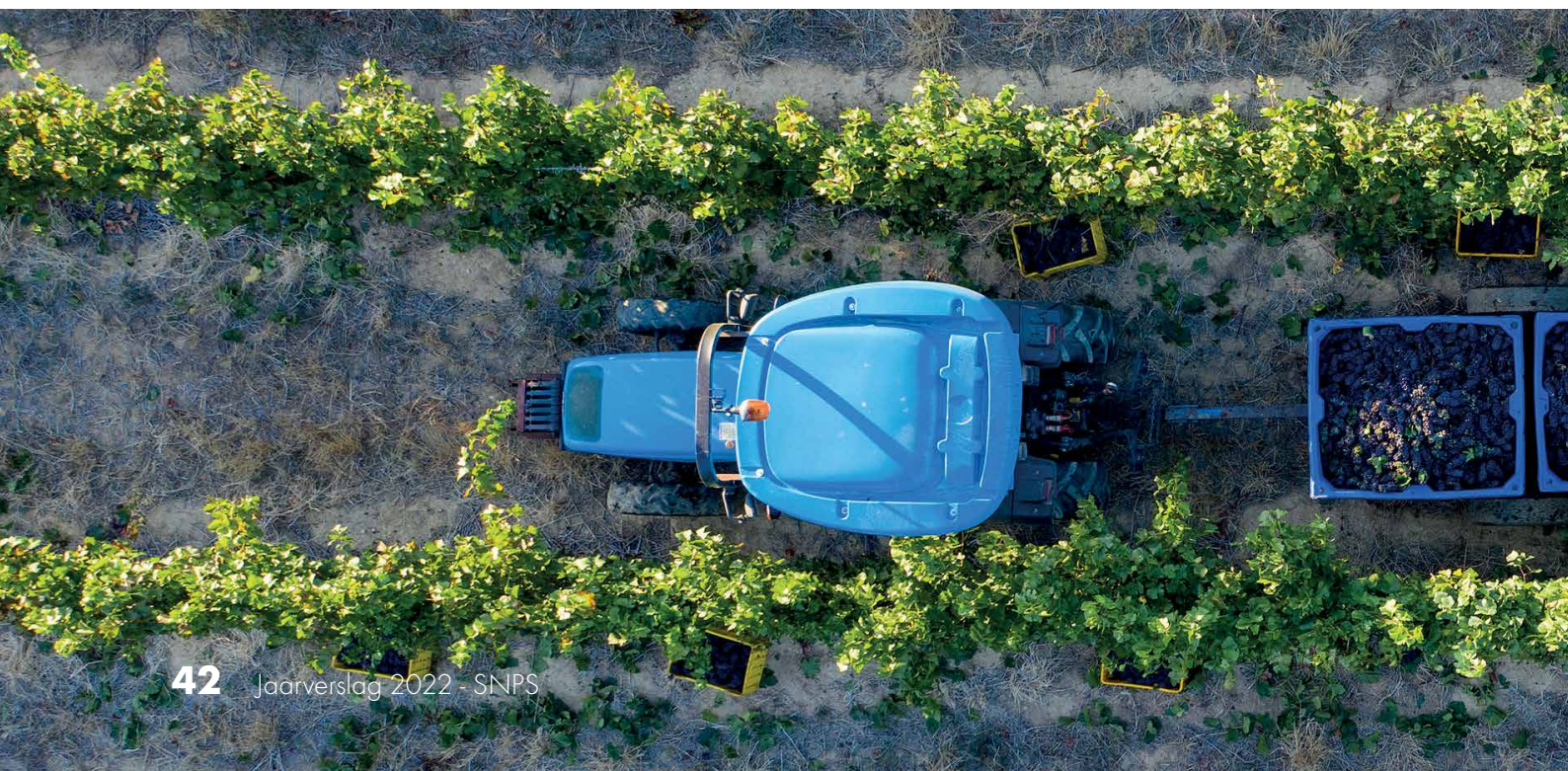
Yvette: “Dit beleid past ook in onze visie om impact te willen hebben: als je niet aan tafel zit als aandeelhouder, heb je sowieso nul impact.”

Hoe ziet de ESG-agenda er voor 2023 uit?

Leon: “Op korte termijn is de afronding van de invoering van SFDR het belangrijkste. Daarnaast gaan we in

2023 zoals gezegd een nieuw euro credit beleggingsfonds implementeren. Ook van belang in 2023 is de afronding van het portefeuille optimalisatie onderzoek. Hierin wordt aan de hand van kwantitatieve, maar ook kwalitatieve aspecten – waaronder ESG – onderzocht wat de meest passende samenstelling is van de beleggingen. Op basis van dit onderzoek worden de Life Cycle-portefeuilles naar verwachting verder aangescherpt, ook op het gebied van ESG.”

Yvette: “Belangrijk is dat we in 2023 een Sustainability Risk Assessment gaan doen: hierbij kijken we, los van onze portefeuille, welke negatieve effecten we het meest belangrijk vinden en daarom als eerste willen aanpakken in onze portefeuille. Zodra we bepaald hebben welke factoren we het belangrijkste vinden, kunnen we dit gebruiken om nader beleid te ontwikkelen, zoals klimaatbeleid.”

Sustainable Finance Disclosure Regulation

De EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) is op 10 maart 2021 van kracht geworden. Deze verordening legt pensioenfondsen de verplichting op transparant te zijn over de mate van duurzaamheid van financiële producten, waaronder de pensioenregeling. De pensioenregeling is geclassificeerd als 'Artikel 8' product onder de SFDR. In 2022 zijn aanvullende toelichtingsverplichtingen van kracht geworden. Wij verwijzen voor nadere informatie naar bijlage 4 SFDR.

Wat is ESG-beleggen precies?

De afkorting ESG staat voor Environment (milieu), Social (mens en maatschappij, denk aan arbeidsvoorwaarden van werknemers) en Governance (behoorlijk bestuur, denk aan transparantie, het hebben van de juiste checks & balances binnen het bestuur en bedrijfsethiek). Het zijn de drie belangrijkste criteria als het gaat om het meten van duurzaamheid en vormt hiermee de basis van duurzaam en verantwoord beleggen.

De ESG-criteria zijn afgeleid van het concept 'People, Planet & Profit' dat in de jaren '90 werd geïntroduceerd. Bij dit concept is het uitgangspunt dat bedrijven zich niet alleen op de P van Profit moeten richten, want de andere twee P's zijn net zo belangrijk om duurzaam te zijn. Bij ESG-beleggen gaat het dan ook niet alleen om Profit, maar ook om de impact op het milieu, de sociale kenmerken en de inrichting van een bedrijf.

Kerncijfers

Getalsmatige feiten op een rij

Aantal deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per einde jaar

Bruto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Deelnemers	3.755	3.227	3.150	2.975	2.598
Gewezen deelnemers	907	734	598	498	392
Pensioengerechtigden	21	16	13	11	7
	4.683	3.977	3.761	3.484	2.997

Premiebijdragen werkgever en werknemer, saldo overdrachten van rechten risico deelnemers, pensioenuitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer voor rekening pensioenfonds (x € 1.000)

Bruto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Premiebijdragen werkgever - bruto pensioenregeling	40.493	38.511	36.358	30.691	25.191
Premiebijdragen werknemers - bruto pensioenregeling	4.370	3.847	3.684	3.140	2.633
Totaal premiebijdragen	44.863	42.358	40.042	33.831	27.824
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers - bruto pensioenregeling	13.027	2.562	3.231	4.951	2.696
Pensioenuitkeringen (w.o. overdrachten aan verzekeraar of afkopen) - bruto pensioenregeling	301	245	308	115	136
Pensioenuitvoeringskosten voor rekening pensioenfonds - bruto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	1.280	1.243	1.197	1.190	1.064
Gedeeld door aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo boekjaar * (x EUR 1)	339,-	383,-	378,-	398,-	408,-
Kosten vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds - bruto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	228	317	170	170	145
Kosten vermogensbeheer en transactiekosten t.l.v. deelnemers - bruto pensioenregeling ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen	0,34%	0,28%	0,31%	0,21%	0,26%

Aantal deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per einde jaar

Netto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Deelnemers	3.862	3.781	4.053	4.299	4.272
Gewezen deelnemers	1.979	1.872	1.541	1.167	1.115
Pensioengerechtigden	280	212	153	95	66
	6.121	5.865	5.747	5.561	5.453

Premiebijdragen werkgever en werknemer, saldo overdrachten van rechten risico deelnemers, pensioenuitvoeringskosten en kosten vermogensbeheer voor rekening pensioenfonds (x € 1.000)

Netto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Premiebijdragen werkgever - netto pensioenregeling	11.295	11.317	14.371	13.790	13.285
Premiebijdragen werknemers - netto pensioenregeling	2.420	2.464	3.005	2.980	2.939
Totaal premiebijdragen	13.715	13.781	17.376	16.770	16.224
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers - netto pensioenregeling	(17)	(1.531)	-	(17)	(6)
Pensioenuitkeringen (w.o. overdrachten aan verzekeraar of afkopen) - netto pensioenregeling	588	427	420	600	1.041
Pensioenuitvoeringskosten voor rekening pensioenfonds - netto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	1.401	1.219	1.098	931	1.026
Gedeeld door aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo boekjaar * (x EUR 1)	338,-	305,-	261,-	212,-	236,-
Kosten vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds - netto pensioenregeling (daarmee direct ten laste van werkgever)	91	175	92	92	78
Kosten vermogensbeheer en transactiekosten t.l.v. deelnemers - netto pensioenregeling ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen	0,30%	0,29%	0,32%	0,22%	0,26%

Kostentransparantie voor rekening pensioenfonds + voor rekening deelnemers

Bruto + netto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Uitvoeringskosten	2.681	2.462	2.295	2.121	2.090
Gedeeld door aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo boekjaar * (x EUR 1)	339,-	340,-	301,-	287,-	301,-
Kosten vermogensbeheer	1.425	1.064	803	594	542
Ten opzichte van gemiddeld belegd vermogen	0,38%	0,31%	0,31%	0,29%	0,35%
Transactiekosten	357	297	333	86	82
Ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen	0,09%	0,09%	0,13%	0,04%	0,05%

Algemene reserve, minimaal vereist eigen vermogen en voorziening toekomstige uitvoeringskosten

x €.1000	2022	2021	2020	2019	2018
Algemene reserve	12.811	11.364	6.998	5.475	4.359
Minimaal vereist eigen vermogen	5.249	5.220	4.384	3.629	2.660
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	8.149	7.703	7.364	6.590	5.154
Feitelijke dekkingsgraad	103,0%	102,7%	102,1%	102,0%	102,3%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	101,2%	101,2%	101,3%	101,3%	101,4%

De beleidsdekkingsgraad en de reële dekkingsgraad zijn gelijk aan de feitelijke dekkingsgraad.

De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Beleggingen voor risico deelnemers, liquide middelen deelnemers nog te beleggen en voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers (x € 1.000)

Bruto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Life Cycle-portefeuille Rente	27.344	25.159	19.268	16.034	11.575
Life Cycle-portefeuille Match I	492	450	348	184	84
Life Cycle-portefeuille Rendement	240.054	231.580	175.269	139.844	92.540
CVP bruto	4.967	5.788	4.857	3.551	2.092
Liquide middelen/Vorderingen deelnemers nog te beleggen	3.427	2.798	2.813	2.654	1.952
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	276.284	265.775	202.555	162.267	108.243

Netto pensioenregeling	2022	2021	2020	2019	2018
Life Cycle-portefeuille Rente	8.323	9.069	7.780	6.883	5.269
Life Cycle-portefeuille Match I	329	366	290	168	109
Life Cycle-portefeuille Rendement	88.742	97.661	81.493	70.963	50.343
CVP netto	14.625	15.623	12.029	6.872	3.569
Liquide middelen/Vorderingen deelnemers nog te beleggen	913	878	987	1.062	1.070
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	112.932	123.597	102.579	85.948	60.360

	Portefeuille	Benchmark	Belegde waarde per ultimo 22 (in miljoenen)
Rente	-11.3%	-11.5%	€ 35.7
Matching	-36.5%	-36.6%	€ 0.8
Rendement	-13.9%	-14.7%	€ 328.8
CVP bruto	-31.5%	-31.7%	€ 5.0
CVP netto	-31.7%	-31.9%	€ 14.6

Wat kost het?

SNPS wil een zo goed mogelijk pensioen realiseren en de deelnemers toegankelijk informeren. De kosten die daarbij worden gemaakt zijn de zogeheten uitvoeringskosten. Ook in 2022 werden de uitvoeringskosten streng bewaakt door het bestuur.

Inkomsten

(€ 2.441)

Uitgaven

€ 3.888

=

Saldo

€ 1.447

Inkomsten	Totaal	Werkgever	Werknemer	Vergoeding herverzeke- ring	Vergoeding administratie- en uitvoeringskosten
Premie	58.578	42.839	5.433	5.729	4.577
		Rente	Matching	Rendement	
Beleggingsresultaat	(61.019)	(4.057)	(359)	(47.710)	
		CVP bruto	CVP netto		
		(2.306)	(6.587)		

(€ 2.441)

Uitgaven	Totaal	Ouderdom	Partner	Wezen	
Pensioenen	(889)	(523)	(325)	(41)	
		Administratie	Bestuur	Bestuursbureau	Toezicht
Pensioen- uitvoeringskosten	(3.000)	(1.279)	(43)	(1.002)	(57)
		Vermogensbeheer	Opleiding	Communicatie	Accountant
		(319)	(13)	(118)	(81)
		Overig			
		(88)			
Toename pensioenverplichting	156				
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	(446)				
		Inkomend	Uitgaand		
Waarde- overdrachten	13.010	13.195	(185)		
Herverzekeringen	(4.943)				

€ 3.888

De pensioenregeling

Bruto pensioenregeling

De bruto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Een nadere toelichting op de regeling is opgenomen in de jaarrekening: 10. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers.

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 44.863 duizend (2021: € 42.358 duizend). De kostendekkende premie bedraagt € 43.713 duizend (2021: € 38.801 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

Netto pensioenregeling

De netto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Een nadere toelichting op de regeling is opgenomen in de jaarrekening: 10. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers.

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 13.715 duizend (2021: € 13.781 duizend). De kostendekkende premie bedraagt € 13.448 duizend (2021: € 13.709 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

Naar het oordeel van de certificerend actuaris zijn de technische voorzieningen, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Pensioenuitvoeringskosten

De uitvoeringskosten die voor rekening van SNPS zijn, bestaan uit pensioenbeheer- en vermogensbeheerkosten. In 2022 kwamen deze kosten in totaal uit op € 3,0 miljoen (2021: € 3,0 miljoen).

Pensioenbeheerkosten

Onder pensioenbeheerkosten vallen onder meer administratiekosten, communicatiekosten en kosten van het bestuur, het bestuursbureau, de accountant en actuaris.

- **Totale kosten**

In 2022 bedroegen de totale pensioenbeheerkosten € 2,7 miljoen (2021: € 2,5 miljoen). Daarvan is € 1,3 miljoen (2021: € 1,3 miljoen) gekoppeld aan de bruto pensioenregeling en € 1,4 miljoen (2021: € 1,2 miljoen) op de netto pensioenregeling.

- **Pensioenbeheerkosten per deelnemer**

De kosten per deelnemer zijn binnen de bruto pensioenregeling € 339,- (2021: € 383,-) en binnen de netto pensioenregeling € 338,- (2021: € 305,-).

De kostendaling per deelnemer wordt bij de bruto pensioenregeling veroorzaakt door een stijging van het aantal actieve deelnemers. De kostenstijging per deelnemer wordt bij de netto pensioenregeling veroorzaakt door een sterkere stijging van de kosten ten opzichte van het aantal actieve deelnemers.

Vermogensbeheerkosten

De vermogensbeheerkosten die voor rekening van SNPS zijn, bestaan uit de

vergoeding die aan Achmea Investment Management (AIM) wordt betaald voor de uitbestedingsovereenkomst én de vaste vergoeding aan de custodian (Bank of New York Mellon, effecten bewaarbank). Deze laatste kostenpost was in 2022 nog voor de sponsor. Met de werkgever is afgesproken dat als het pensioenfonds voldoende omvang heeft in de toekomst, deze kosten ten laste van de deelnemer komen.

• Totale kosten

De totale vermogensbeheerkosten voor rekening van SNPS waren in 2022 € 502 duizend (2021: € 391 duizend). In de jaarrekening zijn de kosten die direct aan het pensioenfonds zijn gefactureerd en de betaalde kosten (fiduciair beheer) opgenomen. Deze bedroegen in 2022 € 319 duizend (2021: € 492 duizend). Het verschil met de jaarrekening komt door verschillen tussen ramingen en afrekeningen.

Kosten van vermogensbeheer ten laste van deelnemers	Gemiddeld belegd vermogen (*1.000)	Betaalde beheervergoedingen (mgmt. fees)	Betaalde transactiekosten binnen portefeuilles	Overig (custodian & bankkosten)	Totaal	%
Life Cycle-portefeuille Rente	34.393	33.213	17.383	-	50.596	0,15%
Life Cycle-portefeuille Match	802	1.201	346	694	2.241	0,28%
Life Cycle-portefeuille Rendement	321.234	837.649	320.407	-	1.158.056	0,36%
CVP-portefeuille Bruto	5.874	13.006	4.844	104	17.954	0,31%
CVP-portefeuille Netto	16.734	37.139	14.252	261	51.652	0,31%
Totaal	379.037	922.208	357.232	1.059	1.280.499	0,34%

Onderstaand zijn de vermogensbeheerkosten weergegeven naar beleggingscategorie:

	Betaalde beheervergoedingen (management fees)	Betaalde transactiekosten binnen portefeuilles	Totaal
Vastgoed	25.946	11.505	37.451
Aandelen	552.350	141.717	694.067
Vastrentende waarden	335.724	191.483	527.208
Overige beleggingen	46.876	-	46.876
Kosten overlay beleggingen	8.189	12.526	20.715
Subtotaal	969.085	357.232	1.326.316
Kosten fiduciair beheer			456.340
Kosten voor rekening van SNPS			-502.157
Totaal			1.280.499

Pensioenuitvoeringskosten deelnemers

De uitvoeringskosten die voor rekening van de deelnemers zijn, bestaan volledig uit vermogensbeheerkosten. Het gaat dan om transactiekosten en beheervergoedingen.

De betaalde transactiekosten van € 357 duizend kunnen gesplitst worden in:

- toe- en uittreedkosten in de fondsen (€ 155 duizend);
- transactiekosten binnen de fondsen (circa € 202 duizend);
- geschatte transactiekosten zoals bewaarloon en settlement-kosten.

De transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn 0,09% (2021: 0,09%).

Evaluatie uitvoeringskosten

Het fonds maakt een gedegen afweging bij het maken van kosten, waarbij deze in samenhang worden gezien met de realisatie van de strategie. De totale pensioenbeheerkosten per deelnemer voor beide regelingen (bruto en netto) gecombineerd zijn € 339,- (2021: € 340,-). De kosten per deelnemer zijn in lijn met voorgaand jaar, doordat de stijgende kosten worden gecompenseerd door een groei in het aantal deelnemers.

De uitvoeringskosten per deelnemer, in overeenstemming met de definitie van de Pensioenfederatie, liggen in lijn met vergelijkbare fondsen (peers); dit op basis van benchmarkinformatie en een kostenvergelijking.

De totale kosten van het vermogensbeheer bedragen € 1,78 miljoen hetgeen 47 basispunten is van het belegd vermogen (2021: 39 bps). De stijging van de totale vermogensbeheerkosten als percentage van het belegd vermogen wordt met name veroorzaakt door een stijging van de betaalde beheervergoedingen in met name de rendement Life Cycle-portefeuille (zowel absoluut als procentueel). De totale kosten (excl. transactiekosten) als percentage van het belegde vermogen is in 2022 hierdoor ook gestegen ten opzichte van 2021; in 2022 bedroeg dit 38 basispunten (2021: 31bps).

Binnen de beleggingsfondsen en het mandaat is gedurende 2022 ongeveer 9 basispunten aan transactiekosten gemaakt (2021: 9 bps). De vermogensbeheerkosten en de transactiekosten liggen in lijn met de kosten van vergelijkbare fondsen. Het bestuur van het fonds is zich bewust van het kostenniveau en vindt de huidige kosten passend bij de omvang van het fonds en de fase waarin het fonds zich bevindt.

A man with a beard and a headset is looking at a laptop in an industrial setting. He is wearing a yellow safety vest over a light blue shirt. The background shows industrial equipment and a blurred factory floor.

Communicatie

Winnende communicatie van Shell Pensioen in 2022

Dat communicatie voor pensioenfondsen belangrijk is, is een understatement. Zeker bij een beschikbare premiereregeling waarbij de risico's bij de deelnemers liggen en er niet gecommuniceerd wordt in aanspraken maar kapitalen. Dit is niet de makkelijkste taak. De Shell pensioenfondsen in Nederland willen daarom zo verrassend en toegankelijk mogelijk communiceren. Dat bleef niet onopgemerkt. In 2022 wonnen de Shell pensioenfondsen de Pensioen Pro Award voor Communicatie.

De jury van de Pensioen Pro Award was onder de indruk van de manier waarop de pensioenfondsen van Shell met deelnemers communiceren. "Vernieuwend en vanuit de deelnemer geredeneerd: indrukwekkend hoeveel werk er is verzet om pensioen toegankelijk te maken", vermeldde het juryrapport. Een mooi compliment, vindt Debby van der Voort, vanuit Shell Pensioenbureau Nederland verantwoordelijk voor de pensioencommunicatie bij SNPS. "Die toegankelijkheid is een bewuste keuze. We willen juist vernieuwend zijn door het simpel te houden. Niet de regels en voorwaarden staan voorop maar de deelnemer moet centraal staan in onze communicatie. Meer dan dat is het eigenlijk niet."

Een prijs waarvoor?

Shell Pensioen ontving de prijs voor zowel het toegankelijk reglement, als het vernieuwde jaarverslag en de e-learning. Daarmee liet Shell Pensioen ruim 40 nominaties achter zich. Volgens de jury springen beide fondsen eruit vanwege de vernieuwende communicatie, waarbij pensioen voor deelnemers toegankelijk en begrijpelijk wordt gemaakt.

De vakjury: "Bij Shell wordt zelfs het pensioenreglement – notoir zware kost – een plezier om te lezen en pensioen door middel van e-learnings op zeer gebruiksvriendelijke manier begrijpelijk gemaakt. Daarbij valt direct op dat de communicatie wordt gemaakt vanuit het oog van de deelnemers."

1. Toegankelijk reglement

In alle communicatie is het reglement het minst toegankelijk voor deelnemers. Het is een voornamelijk juridisch document: de kleine lettertjes dus. Maar het reglement is juist wél van groot belang voor de deelnemer. Hier worden immers echt de details van de regeling toegelicht, waar deelnemers zich richting het pensioenfonds op kunnen beroepen. Vanuit de overtuiging om digitaal en transparant te zijn heeft SNPS een meer toegankelijke, eenvoudiger, digitale en interactieve manier ontwikkeld om het pensioenreglement inzichtelijk te maken voor deelnemers.

Het interactieve reglement is daarbij vooral intuïtief: je beweegt door het document, op belangrijke gebeurtenissen, zoals trouwen, het krijgen van een kind of scheiden, en met de mogelijkheid de verdieping te zoeken als je dat nodig hebt. Alles visueel ondersteund. Voor de toekomst zien we hiermee niet alleen mogelijkheden voor communicatie in het kader van de implementatie van de Wtp, maar ook ter vervanging van Pensioen 1-2-3. Het interactieve reglement wordt aangeboden op shellpensioen.nl.

2. Het jaarverslag van SNPS 2021

Niet alleen is het jaarverslag in eenvoudig opgedeelde vorm online te raadplegen, ook voor de mensen met weinig tijd en kennis van jaarverslagen is

het jaarverslag van SNPS toegankelijk. Dit doen we in een inzichtelijke online omgeving, intuïtief doorheen te scrollen waarbij belangrijke inzichten over het jaar van SNPS te vinden zijn. Populair zijn daarbij vooral de video met het jaar in vogelvlucht en de podcast. Zo werd de homepage van de jaarverslagwebsite circa 10.000 keer geraadpleegd. Wij zijn hier heel trots op. Uit onderzoek is gebleken dat 53 procent van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden het jaarverslag gebruikt als een belangrijk informatie-instrument. Dat is een voor de pensioenwereld ongekend hoog percentage.

3. E-learning

Hoe verleid je iemand om zich te verdiepen in zijn pensioenregeling? Uit onderzoek van het pensioenbureau blijkt dat deelnemers wél graag willen weten hoe hun pensioen werkt. Maar dat ze zelf vinden dat hun kennisniveau te laag is. Daarom ontwikkelde het pensioenbureau een interactieve, leuke en boeiende training in de vorm van een e-learning. De e-learning is ontwikkeld voor SNPS. We helpen op een verrassende manier deelnemers door de verschillende keuzes en risico's bij een DC-regeling.

De keuze tussen vast en variabel

In het jaar dat de SNPS-deelnemer 58 jaar wordt, maakt hij een belangrijke keuze voor zijn pensioen. Hij maakt een voorlopige keuze of hij later een vast of een variabel pensioen wil ontvangen. Als hij met pensioen gaat, kiest de deelnemer definitief. Om deelnemers te stimuleren een bewuste keuze te maken, is er een kort traject van twee maanden waarin deelnemers via verschillende middelen en kanalen wordt gestimuleerd

om een bewuste keuze te maken. Hierbij zetten wij een speciale e-learning in, 'ask-me-anything'-sessies en diverse animaties. In 2022 maakte 88% van de deelnemers een bewuste keuze. Een ongekend hoge score. In een nabelactie kwam naar voren dat 92% het verschil begrijpt tussen vast en variabel en 96% vindt de informatie voldoende en duidelijk.

Nog meer vormen van deelnemerscommunicatie

In 2022 heeft SNPS een aantal video's gemaakt die moeilijke onderwerpen makkelijk uitleggen voor een doelgroep die weinig tijd kan of wil maken voor informatie over hun pensioen. Zogeheten uitlegvideo's, zoals over de verschillende pensioenkeuzes bij SNPS en het Nederlands pensioenstelsel.

Communicatieonderzoek onder gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

Begin van het derde kwartaal 2022 heeft onderzoeksbureau MetrixLab namens SNPS onderzoek gedaan naar de waardering van de communicatie onder pensioengerechtigden (incl. nabestaanden met recht op partnerpensioen) en gewezen deelnemers. Dit onderzoek volgde op een onderzoek onder de actieve deelnemers in 2019. De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek zijn:

- Over het algemeen is de tevredenheid over pensioencommunicatie hoog. De respondenten scoren gemiddeld 7,7.
- Meer dan 80% van de respondenten is zeer tevreden over de nieuwsbrief.
- Meer dan 53% gebruikt het jaarverslag (extreem hoog in de branche).

- ESG-informatie vindt men minder prettig leesbaar en niet relevant.
- Deelnemers zijn betrokken en goed op de hoogte van hun pensioen.
- Kennis over het nieuwe pensioenstelsel is beperkt.
- Deelnemers verwachten informatie over het nieuwe pensioenstelsel te ontvangen via het pensioenfonds.

Naar aanleiding van het onderzoek zijn een aantal acties geformuleerd. Zo blijft SNPS in 2023 proactief informatie verstrekken over de Wtp. Daarnaast zal SNPS informatie over ESG op een andere manier gaan aanbieden. Daarbij blijven wij gebruikmaken van een regelmatig verschijnende digitale nieuwsbrief en een voor iedereen toegankelijk jaarverslag.

De pensioenwereld is volop in beweging. Het blijft in 2023 noodzakelijk dat we nadenken over de beste manier waarop SNPS met hun belanghebbenden communiceert. SNPS blijft innoveren op het gebied van communicatie om deelnemers in staat te stellen bewuste keuzes te maken en geïnformeerde beslissingen te nemen over inkomen voor de toekomst en zich te blijven verbinden met het fonds.

Goed om te weten

Communicatiepijlers SNPS:

Transparantie

Wij helpen deelnemers met informatie over hoe hun pensioen werkt, maar ook met uitleg over de regeling van Shell en de impact van actualiteiten zoals het Pensioenakkoord.

Bewustzijn

Deelnemers informeren over hun pensioen, om zo bekendheid en begrip te creëren voor alles wat ermee samenhangt, zodat zij zelf in staat zijn om pensioenkeuzes te maken.

Perspectief

Deelnemers inzicht geven in de ontwikkelingen van de Life Cycles van SNPS. Vergroten van het draagvlak voor ESG.

Wet- en regelgeving

Veranderingen in 2022

Wet toekomst pensioenen

In het bestuursverslag wordt verschillende malen gesproken over het Pensioenakkoord en de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Na jarenlange voorbereidingen is op 30 maart 2022 het wetsvoorstel Wtp bij de Tweede Kamer ingediend. In de Wtp worden de afspraken die centrale organisaties van sociale partners en de overheid in 2019 over het nieuwe pensioenstelsel hebben gemaakt, verwerkt in concrete wetgeving. In de Wtp wordt geregeld dat de pensioenuitkering straks niet meer het uitgangspunt is, maar de pensioenpremie die ingelegd wordt. Daarmee wordt overgestapt van de huidige uitkeringsregelingen naar de beschikbare premieregelingen. Met deze verandering wil de overheid inspelen op de veranderende arbeidsmarkt en de maatschappelijke roep om meer transparantie en keuzemogelijkheden binnen pensioen. De twee SNPS regelingen zijn al beschikbare premieregelingen.

Voor SNPS is vooral de 'kanteling' van het fiscaal kader relevant, waardoor de huidige leeftijdsafhankelijke gestaffelde premie verplicht gewijzigd moet worden in een leeftijdsonafhankelijke premie. Dit heeft gevolgen voor de toekomstige premie-inleg voor elke leeftijdscategorie. Voor bestaande deelnemers geeft de

Wtp een mogelijkheid om gebruik te maken van een overgangsmaatregel om ook in de toekomst gebruik te blijven maken van leeftijdsafhankelijke staffels. Het arbeidsvoorwaardenoverleg binnen Shell moet hier een besluit over nemen, waarbij vanuit SNPS zal worden gewezen op uitvoerings- en communicatie-aspecten.

De Tweede Kamer heeft na een intensieve parlementaire behandeling uiteindelijk op 22 december 2022 ingestemd met het wetsvoorstel Wtp. Op het moment van het schrijven van dit jaarverslag ligt het wetsvoorstel voor behandeling in de Eerste Kamer. Volgens de beoogde planning treedt de wet in werking op 1 juli 2023. Vervolgens krijgen sociale partners en pensioenfondsen drieënhalf jaar de tijd om de pensioenregelingen aan te passen aan de nieuwe wetgeving, tot uiterlijk 1 januari 2027.

Sociale partners binnen Shell – Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad – zijn dus aan zet zodra de wetgeving definitief is vastgesteld. Voor de nieuwe pensioenregeling moeten ze belangrijke keuzes maken. Gepensioneerden krijgen in het transitieproces een wettelijk hoorrecht. Ze hebben dan het recht om hun wensen kenbaar te

“ Door de ‘kanteling’ van het fiscaal kader moet de leeftijdsafhankelijke gestaffelde premie verplicht gewijzigd worden in een leeftijdsonafhankelijke premie ”

maken aan sociale partners, vóórdát beslissingen worden genomen over de nieuwe pensioenregelingen. Voeks zal als representatieve vereniging van oud-werknemers van Shell hierin een rol krijgen.

Het bestuur van SNPS is eindverantwoordelijk voor de implementatie van de besluiten die door sociale partners aan het pensioenfonds ter uitvoering worden voorgelegd. Daarbij heeft het Verantwoordingsorgaan (VO) adviesrechten. Er is dus sprake van een aantal 'checks & balances' om de pensioentransitie zorgvuldig te laten verlopen.

Wet bestuur en toezicht rechtspersonen

Per 1 juli 2021 is de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (hierna: Wbtr) in werking getreden. De Wbtr beoogt het bestuur en toezicht bij verenigingen, coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen en stichtingen - waaronder pensioenfondsen - te verduidelijken. Hoewel veel van wat de Wbtr regelt al onderdeel was van de Pensioenwet en de Code Pensioenfondsen, heeft de wet toch een aantal gevolgen voor SNPS. Zo is er een verplichting voor pensioenfondsen om bij de eerstvolgende statutenwijziging na 1 juli 2021 een regeling te treffen voor zogenoemd ontstentenis en

belet van het gehele bestuur en/of het intern toezicht. Bij SNPS wordt het intern toezicht gevormd door de niet-uitvoerende bestuurders.

Van ontstentenis is sprake als een lid van het bestuur of intern toezicht niet langer in functie is, bijvoorbeeld door overlijden of door ontslag. Van belet is sprake als een lid van het bestuur of het intern toezicht tijdelijk niet in staat is om zijn of haar functie te vervullen. Dat kan komen door bijvoorbeeld ziekte, schorsing of zwangerschaps- en bevallingsverlof. De betrokken persoon is dan nog wel in functie en maakt nog deel uit van het bestuur of het intern toezicht. Het bestuur van SNPS heeft in maart 2022 de statuten gewijzigd waarbij een regeling omtrent ontstentenis en belet is opgenomen.

Implementatie Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen

In het verslagjaar 2022 was bij SNPS opnieuw aandacht voor de implementatie van de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen waarover in het jaarverslag 2020 en 2021 reeds is gerapporteerd.

De Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen geeft deelnemers van SNPS de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden op de pensioendatum maximaal 10 procent van het opgebouwde pensioenvermogen ineens op te nemen. Het initiële wetsvoorstel is reeds in 2020 aangenomen door de Tweede Kamer. Naar aanleiding van kritiek door de Eerste Kamer over de uitvoerbaarheid van dit wetsvoorstel heeft de minister van Sociale Zaken

en Werkgelegenheid (SZW) een aanpassing aangebracht en dit als wetsvoorstel 'herziening bedrag ineens' eind juni 2022 ingediend bij de Tweede Kamer. Hiermee wordt de mogelijkheid voor latere uitbetaling van het bedrag ineens in verband met de belasting- en premiedruk van het jaar waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, sterk vereenvoudigd. Over deze oplossing is overleg geweest met de pensioensector en de nu voorgestelde werkwijze is beter uitvoerbaar dan wat oorspronkelijk was beoogd.

De inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel bedrag ineens is inmiddels enkele malen in de tijd verschoven. Begin 2023 heeft de minister van SZW aangekondigd dat verder uitstel tot in ieder geval 1 januari 2024 noodzakelijk is aangezien de parlementaire behandeling niet tijdig kan worden afgerond en lagere wetgeving met betrekking tot dit wetsvoorstel nog niet duidelijk is. SNPS is van mening dat de overheid eerder moet aangeven dat de ingangsdatum van het wetsvoorstel wordt uitgesteld. Pensioenuitvoerders moeten immers de deelnemers minimaal een half jaar van tevoren informeren over de keuzemogelijkheid van het bedrag ineens. Dat de mogelijkheid voor opname van een bedrag ineens meerdere malen door de overheid is uitgesteld, leidt ertoe dat communicatie vanuit SNPS herhaaldelijk moet worden aangepast én, belangrijker, tot teleurstelling bij een groep bijna-gepensioneerden die hier nu bij hun pensionering geen gebruik van kunnen maken.

MISSIE VISIE DOEL EN STRATEGIE

De missie van SNPS is onze deelnemers mogelijkheden bieden voor het realiseren van persoonlijke pensioendoelen.

Het is de visie van SNPS om in het belang van onze deelnemers de pensioenregelingen op innovatieve, transparante en competitieve wijze uit te voeren. Daarbij willen we onze deelnemers in staat stellen om geïnformeerde beslissingen te nemen over hun inkomen voor later.

SNPS draagt zorg voor de uitvoering van twee beschikbare premieregelingen van Shell voor medewerkers met Nederland als 'base country'. De bruto pensioenregeling is voor medewerkers die op of na 1 juli 2013 nieuw in dienst komen. Daarnaast kan de deelnemer pensioen opbouwen in de netto pensioenregeling van SNPS als het salaris boven het wettelijk fiscale maximum is.

Het pensioenfonds heeft als **doel** het uitvoeren van de SNPS-pensioenregelingen, en in verband daarmee het (laten) verstrekken van pensioenen. Voor de maandelijkse opbouw van pensioenkapitaal stelt de werkgever een premie beschikbaar. De inhoud van de pensioenregelingen wordt bepaald in het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen werkgever en werknemers en is vervolgens door het pensioenfonds vastgelegd in de pensioenreglementen.

De **strategie van SNPS** valt uiteen in verschillende thema's die periodiek door het bestuur worden herijkt. Voor de periode 2023-2024 zijn zes strategische thema's gedefinieerd. Meer over de strategische thema is te vinden in het onderdeel Strategische prioriteiten op pagina 16 in dit verslag.

Strategische thema's 2023-2024

1. Transitie & Convergentie

- Pensioenakkoord voorbereiden (incl. dialoog sociale partners)
- Bevorderen convergentie SNPS/SSPF
- Optimaliseren van interne fondsprocessen

2. Deelnemersbeleving

- Behouden hoge deelnemerstevredenheid
- Vergroten van digitale capaciteit
- Verbeteren communicatie Transitie & ESG

3. Uitbestedingen

- Opleveren van project Accelerate
- Vasthouden kwaliteit APS-dienstverlening
- Robuuste 'countervailing power'
- Productieve relaties met AIM

4. Lerend Organisatiemodel

- Onderhouden kennis & ontwikkeling bestuur
- Vergroten van diversiteit in fondsorganen
- Proactief onderhouden DNB/AFM relaties

5. Informatietechnologie & data

- Herzien van IT-beleid fonds
- Vergroten interne IT-expertise
- Formuleren databeleid & beheersing
- Beheersen/mitigeren 'cyber risk'

6. ESG

- Beleid concretiseren, 'fonds-eigen verhaal'
- Onderzoek mogelijkheden 'Best in Class'-benadering
- Impact beleggen: verkennen mogelijkheden

Risicomanagement

Hoe manage je de risico's van de pensioenregeling?

Aan de uitvoering van de pensioenregeling kleven risico's. SNPS heeft daarom een raamwerk voor risicomanagement ingericht. Hiermee brengt het bestuur risico's in kaart en maakt deze beheersbaar.

Bruto- en nettorisico

Het brutorisico is het risico dat het fonds loopt zonder de inzet van beheersmaatregelen. Door het treffen van beheersmaatregelen wordt gestreefd het brutorisico naar een acceptabel niveau terug te brengen. Dit is het nettorisico dat het fonds ondanks het nemen van alle maatregelen nog steeds loopt. Het risico van bijvoorbeeld een cyberaanval zonder enige vorm van beschermingsmaatregelen is vrij groot (brutorisico). Door het invoeren van risicobeperkende maatregelen wordt het risico verkleind (nettorisico). Elk kwartaal wordt door het bestuur gekeken of het nettorisico nog binnen de risicobereidheid past. Als dat niet het geval is, worden er aanvullende maatregelen getroffen om het risiconiveau te verkleinen.

Risicoprofiel: draagkracht en bereidheid

In het risicomanagementraamwerk wordt rekening gehouden met de langetermijndoelstellingen van het fonds en de interne en externe omgeving.

De risicodraagkracht van SNPS wordt mede bepaald door de risicobereidheid van de deelnemers. Bij het bepalen van de eigen risicobereidheid heeft het bestuur de doelstellingen van SNPS als uitgangspunt genomen. Daarbij maakt het bestuur onderscheid tussen de financiële en niet-financiële risico's van het fonds. Zo vallen risico's die een directe impact hebben op de omvang van de bezittingen, maar ook op de verplichtingen en resultaten van het

pensioenfonds, onder de financiële risico's. Andere risico's – op het gebied van: strategie, bestuur, organisatie, reputatie en integriteit - vallen onder niet-financiële risico's.

Hoe effectief zijn de maatregelen?

Elk kwartaal bepaalt het bestuur of het nettorisico (het risico dat overblijft na de genomen risicobeperkende maatregelen) nog valt binnen de risicobereidheid van het bestuur. Daarbij wordt ook gekeken naar hoe effectief de beheersmaatregelen zijn. Verder spelen de beleggingsovertuigingen van SNPS een belangrijke rol bij het vaststellen van de risicobereidheid bij de financiële risico's.

Risicobereidheid

De risicobereidheid ('risk appetite') is de hoeveelheid risico die SNPS bereid is te nemen bij het realiseren van haar missie en visie. De wijze waarop met het risico wordt omgegaan moet in lijn zijn met de mate van de risicobereidheid. Bijvoorbeeld, als de risicobereidheid laag is, dan mag de gekozen invulling niet te veel restrisico's met zich meebrengen waardoor ze boven de bereidheid uitstijgt.

Risicocategorie	Omschrijving	Toelichting
Financiële risico's	Risico's die het fonds loopt ten aanzien van haar bezittingen en verplichtingen	Financiële risico's worden afgewogen tegen het verwachte rendement. Bepaalde risico's worden bewust genomen om optimaal verwacht rendement te kunnen genereren, waar andere risico's juist worden gemitigeerd als dit rendement niet wordt verwacht. Mede door spreiding van investeringen en een bewuste afweging tussen het wel of juist niet afdekken van bepaalde posities wordt beoogd een optimaal resultaat te genereren. De risicobereidheid ten aanzien van financiële risico's is gemiddeld tot hoog*.
Niet-financiële risico's	Risico's die het fonds loopt op het vlak van haar operationele en bestuurlijke activiteiten	Niet-financiële risico's zijn gerelateerd aan operationele en bestuurlijke activiteiten binnen het fonds en bij de uitbestedingspartners. In de uitvoering wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te mitigeren tegen aanvaardbare kosten. De risicobereidheid ten aanzien van niet-financiële risico's is laag tot gemiddeld*.
Integriteitsrisico's	Risico's die afbreuk doen aan geschreven en ongeschreven regels van integere bedrijfsvoering	Het fonds accepteert geen risico's met betrekking tot het bewust of onbewust bijdragen aan een niet-integere bedrijfshuishouding. Het fonds en haar uitbestedingspartners dienen te voldoen aan wet- en regelgeving maar ook aan ongeschreven regels t.a.v. de integere bedrijfsvoering. Deze kunnen door de tijd veranderen en ontwikkelingen worden nauwlettend gemonitord. De risicobereidheid ten aanzien van integriteitsrisico's is laag*. Het fonds beoogt deze risico's zo veel als mogelijk te mitigeren.

*

- Laag: Het fonds accepteert een gering of zeer beperkt risico of mitigeert het bestaande risico tot dat niveau.
- Gemiddeld: Het fonds kiest ervoor om (beperkt) risico te lopen ook na mitigerende maatregelen.
- Hoog: Het fonds accepteert een groot deel van het risico hetgeen gevolgen kan hebben, maar beheerst de mogelijkheid van een negatieve uitkomst.

Risicomanagementsysteem

Het risicomanagementsysteem heeft een 'first, second and third line of defense'.

First line of defense

De verantwoordelijkheid voor risicobeheersing is aan diegene die primair verantwoordelijk is voor het betreffende proces. Dit is de 'first line of defense' – de eerste verdedigingslinie - van het risicomanagement van het bestuur.

Second line of defense

Als tweede ofwel 'second line of defense' heeft SNPS een proces voor risicobeheersing ingericht. De afdeling Finance van Shell Pensioenbureau Nederland (SPN) monitort onafhankelijk of de door de eerste lijn uit te voeren controles gedegen zijn uitgevoerd en de beheersmaatregelen effectief zijn. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de zogenoemde Risk and Control Self Assessment (RCSA)-cyclus. In de RCSA wordt bepaald hoe groot de kans is dat een bedreiging zich voordoet en wat de mogelijke impact is mocht de bedreiging zich manifesteren. Ook wordt de opzet, inrichting en werking van de RCSA periodiek geëvalueerd. Tenminste een keer per drie jaar vindt een eigen risicobeoordeling (ERB) plaats, waarbij het totale risicomanagementsysteem in opzet en werking wordt geëvalueerd. Hiervan wordt verslag gedaan aan het bestuur en De Nederlandsche Bank (DNB). De ERB geeft inzicht in de effectiviteit van het risicobeheer inclusief beheersmaatregelen en is belangrijk bij

het nemen van strategische beslissingen. De meest recente ERB is in 2020 afgerond. Het bestuur concludeert daarin dat het risicobeheer van het fonds op een doelmatige en effectieve wijze plaatsvindt en goed functioneert.

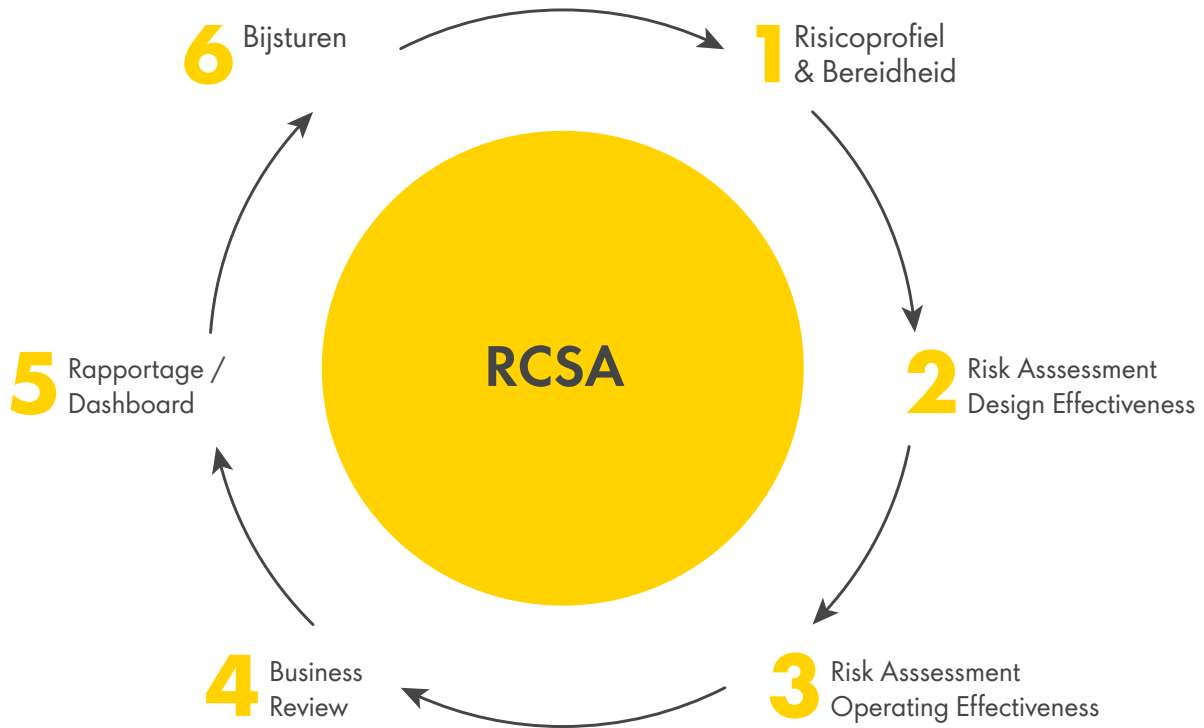
Er is een solide risicobewuste cultuur binnen het bestuur, SPN en andere betrokken partijen bij het fonds. Ook is sprake van een nauw eigenaarschap van het bestuur en het pensioenbureau bij de wijze waarop bestaande en nieuwe risico's worden gemanaged als onderdeel van het risicobeheersingsproces. Het risicomanagementraamwerk wordt continu ontwikkeld en waar nodig aangepast.

Third line of defense

De derde ofwel 'third line of defense' wordt door de Internal Audit functie gevormd. Deze Internal Audit voert periodieke audits uit bij SNPS, SPN en AIM. Ook hierbij geldt, dat er door het bestuur een Sleutelfunctiehouder Internal Audit is benoemd die erop toeziet dat het proces van audit en assurance goed wordt gemanaged en hierover verslag uitbrengt aan het bestuur.

Het SNPS-controleraamwerk bouwt mede op de controles van de uitvoeringsorganisaties: SPN, APS en AIM. Elk van deze organisaties heeft de 'three lines of defense' ingericht om de risico's voor de eigen organisatie te kunnen beheersen.

Risicomanagementproces

In bovenstaand schema wordt het risicomanagementproces van SNPS op hoofdlijnen weergegeven.

Veranderingen doorgevoerd

Ieder jaar evalueert het bestuur het controleraamwerk. In 2022 zijn meerdere aanpassingen gemaakt om het risicomanagement verder aan te scherpen en aan te passen aan de veranderende omstandigheden. Zo is onder andere een verbeterde opzet van de integriteitsrisico's gerealiseerd en zijn de risicomanagementprocessen verder geoptimaliseerd.

Ook in 2023 worden veranderingen doorgevoerd, het risicoraamwerk verandert immers continu door voortschrijdend inzicht. Zo zullen

in 2023 de consequenties van de implementatie van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) worden meegewogen alsmede klimaatrisico's.

Het risico van uitbesteding van werkzaamheden (de belangrijkste operationele processen zijn bij SNPS uitbesteed: bestuursondersteuning, beleggingen en pensioenadministratie) worden nauwgezet gemonitord. Dit als onderdeel van het uitbestedingsbeleid van SNPS en het daaraan gekoppelde uitbestedings- en prestatierisico van de uitbestedingspartijen. Er is een langlopende relatie met deze leveranciers. De continuïteit van de dienstverlening is daarmee adequaat geborgd.

Financiële en niet-financiële risico's

SNPS heeft tientallen financiële en niet-financiële risico's. Dit zijn de belangrijkste.

Financiële risico's

Het belangrijkste financiële risico voor de deelnemers van SNPS is het beleggingsrisico.

Beleggingsrisico

De pensioenpremies worden door SNPS individueel belegd voor rekening en risico van de (gewezen) deelnemer en de gepensioneerden. Het belangrijkste risico voor de deelnemer is het beleggingsrisico. Dit is het risico van tijdelijk of definitief verlies van waarde voor de deelnemer als gevolg van realisatie van de risico's die inherent zijn aan het beleggen (zoals bijvoorbeeld het marktrisico en het renterisico). Dat wil zeggen dat rendement de beloning is voor het nemen van risico. Risico's zijn binnen het beleggingsbeleid dus onvermijdelijk, maar moeten zorgvuldig worden genomen. Dit is één van de beleggingsovertuigingen van het fonds.

Een belangrijke beheersmaatregel voor het beleggingsrisico is het beleggen volgens een Life Cycle-profiel, waarbij op jongere leeftijd meer risico kan worden genomen en op latere leeftijd meer stabiliteit wordt nagestreefd. Een adequate beheersing van de Life Cycle-structuur is hierbij van groot belang. Deze beheersing wordt vertaald in de Life Cycle-portefeuilles. Ingrijpende aanpassingen van de

Life Cycle-portefeuilles worden alleen gedaan op basis van een Asset Liability Management (ALM)-studie. Voorafgaand aan een dergelijke studie stelt het bestuur de risicobereidheid vast. Binnen deze risicobereidheid wordt door het bestuur gestreefd naar een zo hoog mogelijk verwachte pensioenuitkomst, tegen zo laag mogelijke kosten.

Daarnaast wordt het beleggingsrisico indien nodig bijgesteld, want:

- Hoe langer de horizon, des te groter het herstellend vermogen.
- Deelnemers moeten worden beschermd tegen een significant verlies in verwacht inkomen, relatief kort voor de pensioenrichtleeftijd.
- Met behulp van het CVP wordt de deelnemer in staat gesteld om na de pensioendatum door te beleggen. Doorbeleggen na de pensioendatum maakt het mogelijk om de pensioenuitkering op termijn gedeeltelijk te kunnen beschermen voor inflatie.

De Life Cycle-portefeuilles en de twee administratieve CVP-portefeuilles worden gespreid over bijvoorbeeld meerdere beleggingscategorieën (landen, sectoren en bedrijven) om het marktrisico te verminderen.

Een aantal van de financiële risico's worden nader omschreven in de toelichting bij de jaarrekening vanaf pagina 113.

Belangrijkste niet-financiële risico's

Omgevingsrisico

Het omgevingsrisico laat zich het best definiëren als ontwikkelingen in de omgeving die conflicteren met de belangen van, of verstekkende gevolgen hebben voor, het pensioenfonds. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de invloed van ontwikkelingen in de financiële positie van de werkgever (leidend tot meesleepgevaar), het ontbreken van evenwichtige belangenafweging als gevolg van dominantie van de werkgever of dominantie van de door de werkgever benoemde bestuurders en de invloed van de werkgever op het beleid van het pensioenfonds.

Regulatory change risico

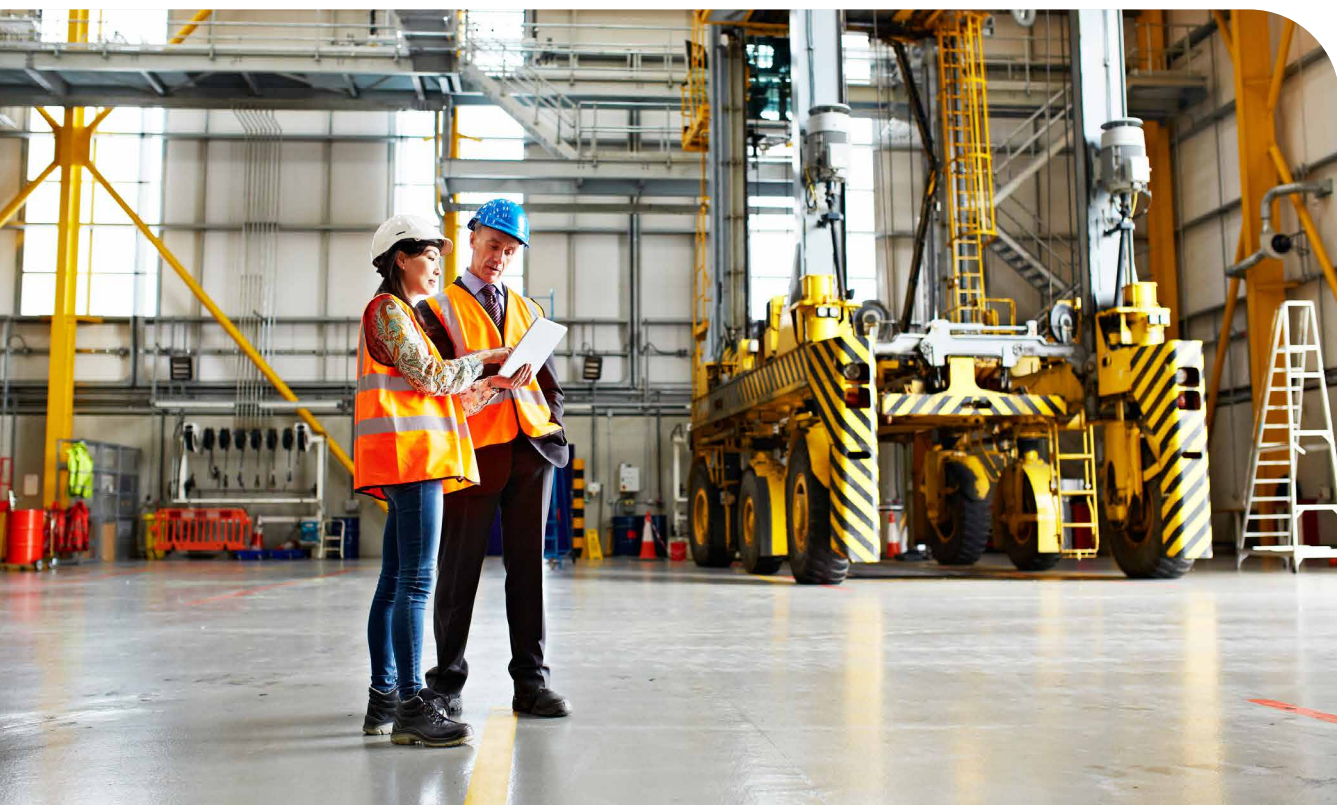
Het risico op wijzigingen in wet- en regelgeving (regulatory change risico) gaat om de mogelijk nadelige gevolgen voor het fonds van steeds meer, sneller en elkaar overlappende en veranderende wet- en regelgeving. Dit kan leiden tot andere waarderingen, andere en/

of meer compliance verplichtingen en zelfs een direct gevolg hebben voor de toekomst van het fonds. Denk bijvoorbeeld aan de het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen.

Beide hierboven genoemde risico's worden onder supervisie van het bestuur proactief gemonitord zodat de impact tijdig bepaald kan worden. Waar mogelijk wordt onder regie van het bestuur deelgenomen aan het besluitvormingsproces. Dit gebeurt door participatie in overlegstructuren en actieve betrokkenheid in en via branche- en maatschappelijke organisaties.

Uitbestedingsrisico en prestatie management

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit van de bedrijfsvoering, integriteit en kwaliteit van de externe dienstverleners onvoldoende gewaarborgd is. In de uitvoering van kernactiviteiten staan continuïteit, betrouwbaarheid en een goede kwaliteit van dienstverlening voorop. De belangen van deelnemers en overige

belanghebbenden mogen geen gevaar lopen door deze uitbestedingen. Het uitbestedingsrisico wordt verkleind door: een solide uitbestedingsbeleid, uitbestedingscontracten en contractmanagement. Periodiek wordt onafhankelijke 'assurance' verkregen. Voor de belangrijkste uitbestedingspartners (APS, AIM en SPN) is het prestatierisico opgenomen in de risicomatrix. Als onderdeel van het prestatie management zijn risico mitigerende maatregelen geïdentificeerd om te kunnen beoordelen of de uitbestedingspartner haar taken naar tevredenheid uitvoert. Specifieke aandacht is er voor het risico dat de vervanging van het huidige pensioenadministratiesysteem door APS (project Accelerate) niet tijdig beschikbaar komt of niet voldoet aan de vereisten van het fonds. Er is een projectorganisatie gecreëerd binnen het fonds om de voortgang en inhoud van het project Accelerate te monitoren en waar nodig te beïnvloeden.

IT-risico

Het IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen, IT-infrastructuur en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd zijn. Een belangrijk deel van de kritische IT-systemen ligt bij derde partijen, waardoor het IT-risico in belangrijke mate een uitbestedingsrisico is. Het cyberrisico is bij het fonds onderdeel van het IT-risico. Gezien de toename van cybercrime en het belang van cybersecurity is bij SNPS en de uitbestedingspartijen extra aandacht op een tijdige en adequate beheersing van dit risico.

In 2022 is een gedetailleerde risicoanalyse uitgevoerd aan de hand van de good practice

informatiebeveiliging van DNB. In de analyse zijn de bestuurlijke omgeving, het vermogensbeheer en het pensioenbeheer als separate onderdelen beoordeeld. De acties die voortkomen uit deze analyse worden in 2023 opgevolgd. Dit zijn acties om de beheersing naar de toekomst toe nog verder te verbeteren.

ESG-risico's

Er is een breed scala aan risico's gerelateerd aan ESG, zowel financieel als niet-financieel. Zo is er het financiële risico dat de portefeuille in waarde daalt door posities die blootgesteld zijn aan ESG-risicofactoren. Maar bijvoorbeeld ook het risico dat maatschappelijk of door de deelnemers gewenste overwegingen onvoldoende worden meegenomen en zo de reputatie beïnvloeden. Om goed invulling te kunnen geven aan ESG heeft het fonds onderzoek gedaan naar de ESG-voorkeuren van haar deelnemers. Deze voorkeuren zijn meegenomen in het door het bestuur vastgestelde ESG-beleid. Het fonds informeert haar deelnemers onder andere in het jaarverslag over het beleid en de invulling daarvan. Minimaal jaarlijks wordt er een Sustainability Risk Assessment uitgevoerd waarbij de materiële risico's worden geïdentificeerd en opgevolgd. Ook bij selectie van beleggingen en vermogensbeheerders maar ook bestuursvoorstellen wordt rekening gehouden met het ESG-beleid van het fonds. Hierover wordt gerapporteerd en verantwoording afgelegd, en indien nodig het beleid bijgesteld.

Integriteitsrisico

Dit is het risico dat de reputatie van het fonds wordt beïnvloed als gevolg van niet-integere, onethische gedragingen van: de organisatie, medewerkers, (mede-) beleidsbepalers,

leidinggevers en dienstverleners. SNPS voert een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit. Er zijn negen specifieke integriteitsrisico's met bijbehorende beheersmaatregelen omschreven (waaronder het risico op fraude). Deze risico's worden operationeel getoetst, waaronder ook de voorwaarden die in het uitbestedingsbeleid zijn geformuleerd. Het beleid van het fonds is erop gericht om integriteitsrisico's te beheersen op het niveau van de risicobereidheid zoals door het bestuur is bepaald. Als mitigatie voor deze negen risico's worden onder andere de volgende maatregelen getroffen: een gedragscode die betrokkenen ondertekenen, een Compliance Officer binnen het bestuursbureau die periodiek afstemming heeft met interne en externe partijen en jaarlijks aan het bestuur rapporteert, openheid over nevenfuncties in het jaarverslag, het ESG-beleid, de periodieke ERB en de jaarlijkse review en update van de SIRA.

Ontwikkeling van de risico's als gevolg van de invasie in Oekraïne

De beleggingsportefeuille van SNPS is goed gespreid. De situatie in Oekraïne en de impact op de financiële markten wordt nauwlettend gevolgd. Er wordt actie ondernomen als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. In het begin van het jaar was sprake van een bescheiden blootstelling aan Russische beleggingen (zo'n 1,31% van het totale vermogen). Deze posities zijn zo goed als volledig afgebouwd¹. Anders dan een sterk toegenomen volatiliteit in de markt als gevolg van onzekere omstandigheden leidt de Russische invasie in Oekraïne niet tot significant grotere risico's voor het fonds. Naleving van sanctiewetgeving is reeds een standaardonderdeel van de risicobeheersing. Door de extra sancties die de afgelopen periode zijn afgekondigd, heeft dit wel extra aandacht.

¹ Voor zover markten en sancties het toelaten zijn beleggingen afgebouwd. Voor beleggingen ter waarde van ongeveer € 8.000 was dit nog niet mogelijk.

An aerial photograph of a vast, golden-yellow field, likely a wheat or corn field, with a winding path or road visible in the lower right corner. The image has a warm, sunlit tone.

Uitbesteding

“Goede operationele prestaties van onze uitbestedingspartners in 2022”

SNPS besteedt zaken als de pensioenadministratie en het vermogensbeheer uit aan gespecialiseerde partners. Hierbij houdt SNPS wel de eindverantwoordelijkheid en monitort deze uitbestede activiteiten dan ook nauw. Hoe werkt dit? En hoe verliep het in 2022?

“ We hebben dit jaar de samenwerking met Achmea Pensioenservices verlengd ”

S NPS heeft uitbestedingsrelaties met verschillende partijen waarbij met name drie partijen in het oog springen: SPN, AIM en APS.

Shell Pensioenbureau Nederland (SPN) ondersteunt en adviseert het bestuur over alle aspecten van het pensioenbeleid.

Achmea Investment Management (AIM) beheert het vermogen en adviseert in samenwerking met SPN het bestuur over het beleggingsbeleid.

Achmea Pensioenservices (APS) voert namens SNPS het gehele pensioenbeheer uit. Hieronder valt: de pensioenadministratie, premie-inning, pensioenbetaling, doorvoeren van wettelijke wijzigingen en deelnemerscommunicatie.

Afspraken over de uitbestede activiteiten zijn vastgelegd in overeenkomsten met daaraan gerelateerde prestatiecriteria en verantwoordingsrapportages.

Positieve beoordeling kwaliteit en prestaties van de uitvoering

Het bestuur heeft zich ook dit verslagjaar gericht op het monitoren van de uitvoering van de uitbestede activiteiten. Hierbij geldt dat het bestuur te allen tijde eindverantwoordelijk is voor een beheerste en integere bedrijfsvoering van

de uitbestede werkzaamheden. Perry Geenen, Manager Shell Pension Plans: “Daarbij is ons uitgangspunt om een gezonde tegenkracht te bieden aan de uitbestedingspartners. En de kwaliteit van de uitbestede activiteiten goed te kunnen beoordelen en te challengen. Met als ultiem einddoel: naast borging van kwaliteit, continuïteit en compliance met de wettelijke regels, 100% tevreden deelnemers.”

Hoe werkt dat in praktijk?

“We hebben in het contract met bijvoorbeeld APS een zogenoemde Service Level Agreement opgenomen. Periodiek rapporteert APS in welke mate zij hebben voldaan aan de afgesproken Key Performance Indicators (KPI's). Zo kunnen wij beoordelen of de geleverde diensten en uitkomsten van de processen voldoen aan de gemaakte afspraken hierover. Maar ook of er klachten zijn binnengekomen, incidenten hebben plaatsgevonden en hoe deze zijn afgehandeld. Bij onze beoordeling van verschillende incidenten blijkt dan bijvoorbeeld dat de oorzaak is, dat de onderlinge afstemming tussen verschillende afdelingen binnen de keten niet vlekkeloos was. Vervolgens overleggen we dan met de uitbestedingspartner over mogelijke oplossingen, om herhaling te voorkomen.” De kwaliteit en de prestaties van de operationele uitvoering waren ook in 2022 goed,

constateert Perry: "Er is over het geheel gezien goed samengewerkt met de uitbestedingspartners en de operationele activiteiten zijn uitgevoerd in lijn met de door het fonds gestelde kwaliteitsmaatstaven."

Langer in zee met Achmea Pensioenservices

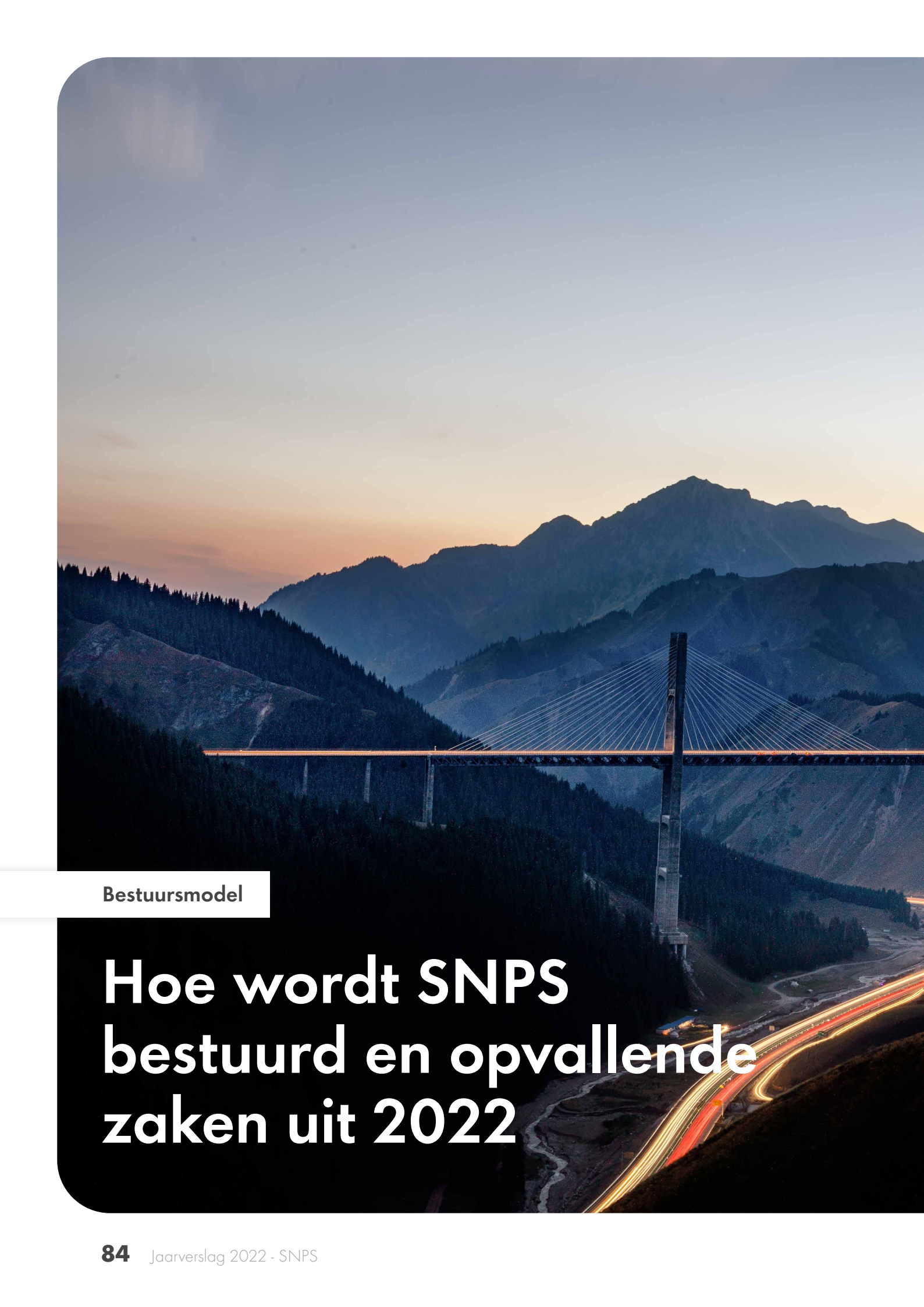
Begin 2023 hebben SNPS en APS de samenwerking verlengd, door middel van een nieuwe lange termijnovereenkomst, waarin is afgesproken dat APS het pensioenbeheer voor SNPS na 1 januari 2025 voortzet, zegt Perry: "Het pensioenfonds heeft in 2022 een nieuw contracteringsplan opgesteld. Met daarin onder andere de richtlijnen waaraan een nieuw contract moet voldoen en concrete afspraken hoe we als contractpartners met elkaar omgaan. In de nieuwe overeenkomst met APS hebben we ook alvast procedureafspraken gemaakt over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, dat voor SNPS naar alle waarschijnlijkheid gaat spelen in de periode vanaf 2025." Belangrijk in deze ontwikkeling is de overstap van APS naar een vernieuwde digitale omgeving, vanuit de ambitie om uit te groeien tot de beste digitale pensioenuitvoerder

van Nederland. De overstap naar dit nieuwe IT-platform, waarbij APS zijn bedrijfsprocessen simpeler en efficiënter wil inrichten, vindt plaats onder de projectnaam Accelerate. De voortgang van dit APS-project heeft in 2022 voor redelijk pittige maar altijd constructieve gesprekken met APS geleid om zorg te dragen dat SNPS naar een nieuw IT-platform kan overgaan.

Een platform dat op tijd gereed zal zijn, voldoet aan de eisen van het uitbestedingsbeleid van SNPS én klaar is voor de aankomende pensioenstelselwijziging. Kwaliteit, continuïteit en compliance met de wettelijke regels zijn hierin gewaarborgd. Maar bovenal helpt de nieuwe overeenkomst de uitvoering bij het realiseren van een hoge deelnemerstevredenheid. Perry: "Via onze deelname in onder andere de APS Klankbordgroep en Klantenraad dragen wij samen met andere pensioenfonds bij aan deze ontwikkeling. Zodat we onze visie en voorkeuren voor deze nieuwe IT-omgeving met APS kunnen delen. En op die wijze de belangen van onze deelnemers zo goed mogelijk kunnen behartigen."

Onafhankelijke assurance rapportages

In het uitbestedingsbeleid van SNPS staan onder meer de volgende punten op papier: de uitgangspunten, het te volgen proces, de eisen die aan de uitbestedingsrelatie worden gesteld, het risicomanagement, hoe de continuïteit van de uitbestede processen gewaarborgd wordt en hoe getoetst wordt of de uitvoering in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Dit wordt gedaan door het laten uitvoeren van (onafhankelijke) interne en externe assurance activiteiten waarbij de opzet en de effectiviteit van de interne controlemaatregelen rond (operationele) processen wordt getest. Begin 2022 is een Shell Internal Audit & Investigations audit afgesloten met de best mogelijke rating ('Good').

Bestuursmodel

Hoe wordt SNPS bestuurd en opvallende zaken uit 2022

Eerst de feiten op een rij. SNPS heeft één bestuur met uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden. Het niet-uitvoerende deel van het bestuur bestaat uit vijf leden. Hierin hebben zitting: een onafhankelijk voorzitter, twee werkgeversvertegenwoordigers en twee werknemersvertegenwoordigers. Het uitvoerende deel van het bestuur bestaat uit drie beroepsbestuurders. Deze zijn in dienst van SPN. Pensioengerechtigden hebben nog geen plek in het bestuur, aangezien nog geen 10% van de deelnemers bij SNPS gepensioneerd is. De samenstelling van het bestuur kunt u vinden in bijlage 3.

‘Omgekeerd gemengd model’

Het bestuursmodel van SNPS wordt ook wel een ‘one-tier board’ genoemd. Dit is het zogeheten ‘omgekeerd gemengd model’ uit de Pensioenwet. Het bestuur bepaalt het beleid. De niet-uitvoerende bestuursleden houden toezicht op de uitvoerende bestuurders. De uitvoerende bestuurders houden zich bezig met de dagelijkse (operationele) leiding van het pensioenfonds en de beleidsvoorbereiding. SNPS heeft een onafhankelijk voorzitter.

Veilig pensioen

SNPS heeft van De Nederlandsche Bank vrijstelling verkregen voor de instelling van een auditcommissie. SNPS heeft aangetoond dat de niet-uitvoerende bestuursleden voldoende kennis en ervaring hebben op het gebied van risicobeheer, beleggingsbeleid, uitbesteding en financiële informatievoorziening.

Er wordt daardoor bij SNPS extra veel belang gehecht aan aandacht voor de beleidsterreinen: risicobeheer,

beleggingsbeleid, uitbesteding en financiële informatievoorziening.

Verantwoordingsorgaan

Het pensioenfonds heeft ook een Verantwoordingsorgaan (VO). Het VO geeft jaarlijks achteraf een oordeel over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het VO enkele specifieke adviesrechten. Het VO heeft zes leden. Twee daarvan zijn vertegenwoordigers van de werkgever en vier vertegenwoordigen werknemers die deelnemen in één of beide pensioenregelingen van SNPS (bruto en/of netto). Omdat nog geen 10% van de deelnemers bij SNPS gepensioneerd is, zijn er statutair nog geen pensioengerechtigden lid van het VO.

Werkwijze van het bestuur

De werkwijze van het bestuur is vastgelegd in het interne bestuursprotocol. Hierin staan de uitgangspunten en afspraken die het bestuur met elkaar heeft gemaakt. In het bestuursprotocol van SNPS staan de taken van het bestuur beschreven. Het bestuur heeft in 2022 vier keer vergaderd, waarbij één vergadering volledig in het teken stond van de vaststelling van het jaarverslag 2021. In de andere bestuursvergaderingen heeft het bestuur diverse onderwerpen behandeld. In het bestuur zijn de communicatielijnen kort.

Evaluatie eigen functioneren van het bestuur

In december 2022 heeft het bestuur een zelfevaluatie onder begeleiding van een externe partij uitgevoerd. Hiermee is voldaan aan norm 28 van de Code Pensioenfonds waarin het

“ Het bestuur heeft een zelfevaluatie onder begeleiding van een externe partij uitgevoerd ”

bestuur bij het evalueren van het eigen functioneren één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij betreft. Daarnaast heeft de voorzitter voorafgaand aan de zelfevaluatie individuele gesprekken met bestuursleden gevoerd over hun functioneren binnen het bestuur.

In dat kader heeft de voorzitter ook gesproken met de Dean van de SPN Academy die verantwoordelijk is voor opleidingen. Op basis van deze gesprekken wordt bij elk bestuurslid een individueel opleidingsplan opgesteld, jaarlijks geactualiseerd en vastgelegd in de persoonlijke portaalomgeving van het bestuurslid.

Kennis up-to-date

De nadruk van de SPN Academy heeft in 2022 gelegen op 'learning-by-doing'. Voorbeelden hierbij zijn de actieve betrokkenheid van bestuurders bij projecten van SNPS zoals het ESG-Forum, de start van het onderzoek naar de Life Cycle-optimalisatie en uitbestedingsrelatie met APS en AIM.

De activiteiten rondom geschiktheidsbevordering liggen in de lijn van de '70-20-10'-leerfilosofie binnen Shell, die stelt dat 70% van de leereffectiviteit afkomstig is van professionele ervaringen uit het vak,

20% van leren van anderen (training-on-the-job) en 10% van formele trainingen. De sterke focus op 'leren door doen en van elkaar' vraagt om een professionele houding en specifieke competenties. Vanuit de SPN Academy wordt toegezien op de voortgang van de afspraken tussen voorzitter en individuele bestuursleden over de invulling van de professionele ervaringen, de 'training-on-the-job' en de te volgen opleiding(en). Belangrijk onderdeel hierbij is hoe ieder individueel bestuurslid als focal point een voortrekkersrol in het bestuur vervult op een bepaald beleidsterrein.

Vanaf medio 2022 konden (na de coronaperiode in 2020 en 2021) weer fysieke capita selecta-avonden worden georganiseerd, waarbij bestuurders tezamen met externe deskundigen dieper op een actueel onderwerp zijn ingegaan. In de capita selecta-avond van juni 2022 is vanuit de werkgever een update gegeven over de voorbereidingen van de implementatie van de Wet toekomst pensioenen. In september is onder begeleiding van een wetenschapper gesproken over de nieuwste wetenschappelijke inzichten in deelnemerscommunicatie. Tijdens de laatste sessie in december 2022 zijn de resultaten van de externe zelfevaluatie besproken.

Het up-to-date houden van kennis heeft tevens een prominente rol in het Talentontwikkeling Pensioenfondsen Shell (TOPS) programma.

Naleving Code Pensioenfondsen

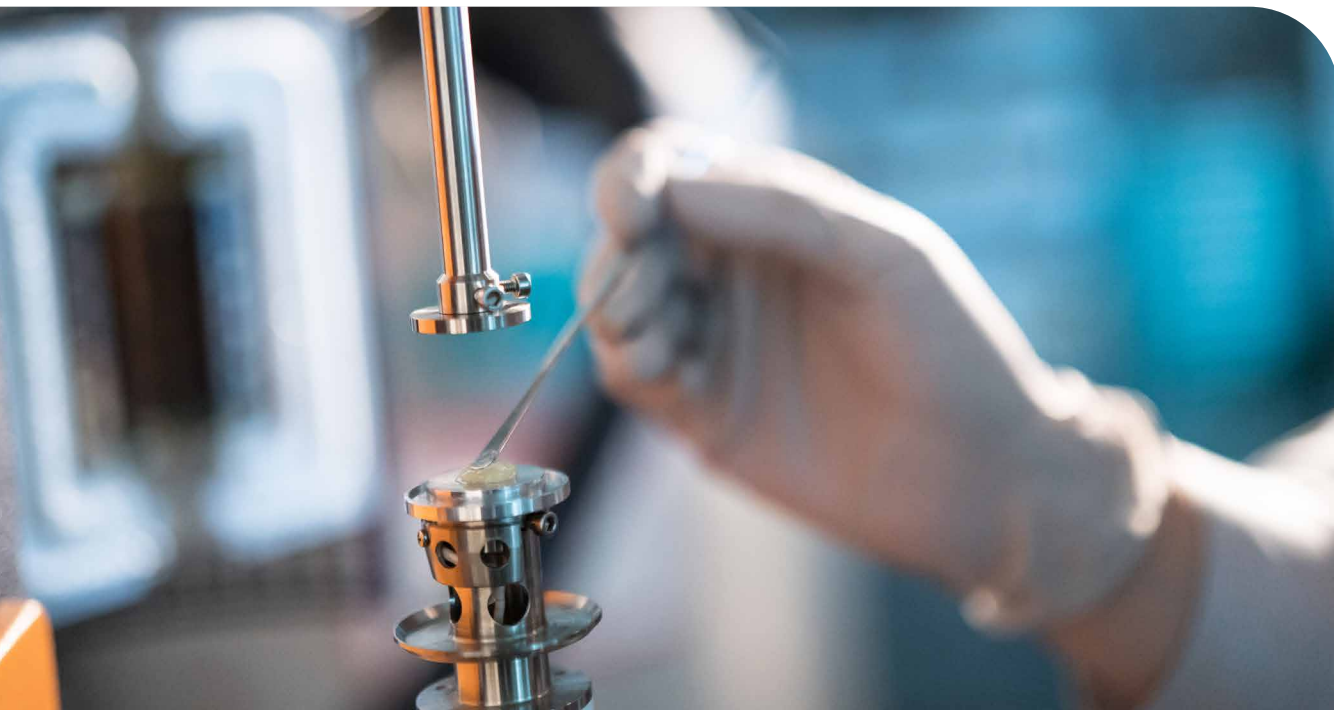
Het bestuur van SNPS is verplicht om de Code Pensioenfondsen na te leven. De Code Pensioenfondsen bevat normen voor een goed pensioenfondsbestuur en een transparant besturingsmodel. De waarde van de code zit in de dialoog en een afgewogen besluitvorming. Er is ruimte om af te wijken van de normen, mits dit weloverwogen gebeurt en wordt uitgelegd. Bepalend voor de werking van de code zijn de intenties die eruit spreken en hoe pensioenfondsen hiermee omgaan. SNPS heeft alle normen van de Code Pensioenfondsen over het gehele verslagjaar nageleefd.

Diversiteit

Vergroten van diversiteit is een belangrijk speerpunt binnen de Shell pensioenfondsen. Niet alleen zorgt een divers bestuur voor betere besluitvorming, ook past het bij de waarden die Shell uitdraagt. Daarom streeft SNPS naar een bestuur en VO die een afspiegeling vormen van het

actuele deelnemersbestand. SNPS ziet verbreding van diversiteit als een permanent proces dat gericht is op het recht doen aan de verscheidenheid van mensen. De visie van SNPS is dat diversiteit creativiteit, betere besluitvorming en vernieuwing stimuleert. Het diversiteitsbeleid van SNPS sluit aan bij het zogenoemde Diversity, Equity and Inclusion (DE&I) beleid van de Shell Groep.

Bij de samenstelling en de opvolging van het bestuur en het VO van SNPS wordt naast de vereiste deskundigheid, competenties en professioneel gedrag, rekening gehouden met diversiteit zoals beschreven in het diversiteitsbeleid van SNPS en de Code Pensioenfondsen. Bij nieuwe benoemingen wordt onder andere rekening gehouden met: opleiding, ervaring, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Deze vereisten zijn opgenomen in de profielschetsen van de verschillende posities die bij het fonds spelen. In 2022 had tot 1 juli een vrouwelijk bestuurslid zitting en vanaf 1 juli hadden twee vrouwelijke bestuursleden zitting in het bestuur. Daarnaast had het bestuur in het jaar 2022 drie leden van onder

de 40 jaar (van wie er gedurende het jaar twee de leeftijd van 40 jaar hebben bereikt). In het VO nemen drie vrouwelijke leden zitting, onder wie de voorzitter. Drie leden zijn onder de 40 jaar.

Om diversiteit te kunnen behouden en verder te vergroten vindt het SNPS bestuur het belangrijk dat tijdig geschikte kandidaten worden geïdentificeerd. Ter ondersteuning hiervan is in 2022 gestart met het Talentontwikkeling Pensioenfondsen Shell (TOPS) programma. De voordragende partijen hebben de mogelijkheid binnen het TOPS-programma om mensen kennis te laten maken met de verschillende facetten van pensioenregelingen. Dit draagt bij aan het vergroten van het aantal potentiële kandidaten voor de organen van de Shell pensioenfondsen en het bekend maken van het onderwerp pensioen. Alle voordragende partijen zijn enthousiast over het TOPS-programma en ondersteunen dit streven. Het bestuur is van mening dat de diversiteitsnormen uit het diversiteitsbeleid de komende jaren een blijvend punt van aandacht moeten zijn en zet zich hier actief voor in.

De SNPS-gedragscode

De SNPS-gedragscode geldt voor de leden van het bestuur en het VO van het fonds. De gedragscode heeft tot doel om alle activiteiten van het pensioenfonds en SPN op een integere wijze uit te laten voeren en iedere (schijn van) belangenverstrengeling wordt vermeden. Jaarlijks bevestigen alle betrokkenen de naleving over het afgelopen jaar en de naleving in het komende jaar. De gedragscode voldoet aan de door de Pensioenwet gestelde eisen, maar ook de bepalingen uit de Wet op het financieel toezicht.

Daarnaast is consistentie met het Shell Ethics & Compliance-beleid gezocht. De gedragscode bevat een incidenten- en klokkenluidersregeling. De Compliance Officer van SNPS houdt toezicht op de uitvoering en effectiviteit van de gedragscode. Organisaties waaraan SNPS werkzaamheden heeft uitbesteed, moeten een materieel gelijkwaardige gedragscode hebben.

De Compliance Officer van SNPS heeft jaarlijks een gesprek met de Compliance Officers van de uitbestedingspartners APS en AIM. De invulling van de compliance functie binnen SNPS, en de taken en verantwoordelijkheden van de Compliance Officer daarbij, is door het bestuur vastgelegd in een Compliance Charter.

Compliance

De Compliance Officer heeft in het verslagjaar geen overtredingen van de gedragscode geconstateerd en geen incidenten aan DNB gemeld. Er is sprake van een compliance-georiënteerde organisatie. In overeenstemming met artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat DNB en AFM in het verslagjaar geen corrigerende maatregelen hebben getroffen. SNPS heeft een klachten- en geschillenprocedure, die op de website is gepubliceerd. In het verslagjaar heeft zich een beperkt aantal klachten en geschillen voorgedaan. De meeste klachten zijn door APS, waar nodig in overleg met SPN, of door de SPN-directie opgelost. Het bestuur heeft in het verslagjaar geen formele beroepschriften behandeld. In 2022 heeft de Ombudsman Pensioenen geen klachten van belanghebbenden bij SNPS in behandeling genomen.

Verwachtingen voor 2023

Koers houden, kansen benutten, krachten bundelen

Het bestuur heeft een koers bepaald aan de hand van zes strategische thema's (zie pagina 67). Op basis hiervan wordt op een gestructureerde wijze gewerkt aan de realisatie van de belangrijkste doelen van het fonds. Hierbij worden actuele ontwikkelingen nauwlettend gevolgd om tijdig en adequaat te kunnen bijsturen waar nodig.

Onderstaand een aantal belangrijke onderwerpen die bij SNPS op de agenda staan voor 2023.

1 Financiële ontwikkelingen

Door de lage werkloosheid, hoge spaartegoeden en relatief gezonde bedrijfsbuffers kan de Nederlandse economie tegen een stootje. De verwachte lichte economische recessie lijkt uit te blijven. Het is de verwachting dat de energieprijzen zullen dalen en daarmee ook de inflatie. Minder goed te voorspellen wordt de houding van de centrale banken. Immers, wanneer stopt men met de verhoging van de beleidsrente en op welk ogenblik kiest men voor een verlaging? Het verloop van de oorlog in Oekraïne blijft de gemoederen bezighouden. Ook interessant is wat China in 2023 op geopolitiek vlak gaat doen. Er zijn meer dan voldoende redenen om te denken dat we voorlopig nog niet af zijn van de hoge volatiliteit op de financiële markten.

2 Kwaliteit en veiligheid van data

In samenwerking met de cyber- en IT-specialisten van Shell en Achmea wordt in 2023 gewerkt aan een verdere upgrade van het SNPS IT-beleid. Hierin zijn de speerpunten: Hoe blijven we veilig omgaan met onze data? Is er afdoende weerbaarheid tegen hackers, virussen en andere vormen van cybercriminaliteit? En hoe verbeteren we op basis van data de eigen dienstverlening? De uitkomsten van de in 2022 in gang gezette data-kwaliteitsvalidatie worden in de loop van 2023 verwacht. Niet alleen is die validatie gericht op het in kaart brengen van de veiligheidsstatus van de data, maar ook op de volledigheid en betrouwbaarheid ervan. Afgestemd

op deze uitkomsten worden verdere verbeteringen doorgevoerd.

3 ESG

Belangrijke punten op de ESG-agenda voor 2023 zijn de afronding van de SFDR-implementatie en de afronding van het portefeuille optimalisatie onderzoek (daarin wordt aan de hand van kwantitatieve, maar ook kwalitatieve aspecten – waaronder ESG – onderzocht wat de meest passende samenstelling is van de beleggingen).

Verder is het belangrijk dat we in 2023 een Sustainability Risk Assessment gaan uitvoeren, waarvan we de resultaten kunnen gebruiken om nader beleid te ontwikkelen, zoals klimaatbeleid.

4 Communicatie

De pensioenwereld is en blijft volop in beweging. Met name (de implementatie van) de Wtp heeft een grote impact. Hoewel de veranderingen voor SNPS naar verwachting beperkt zullen zijn, krijgen de deelnemers er wel mee te maken. Al zal de wetgeving eerst aangenomen moeten worden en zullen daarna de sociale partners keuzes moeten maken. Het belang van heldere communicatie is daarom groter dan ooit.

5 Risicomanagement

Binnen het uitbestedingsrisico is er specifieke aandacht voor het risico dat de vervanging van het huidige pensioenadministratiesysteem door APS (project Accelerate) niet tijdig beschikbaar komt of niet voldoet aan de vereisten van het fonds. Er is een projectorganisatie gecreëerd binnen het fonds om de voortgang en inhoud van het project Accelerate te monitoren en waar nodig te beïnvloeden.

6 Gebeurtenissen na balansdatum

Actualiteiten die zich hebben voorgedaan in de eerste maanden van 2023, na balansdatum maar voor goedkeuring van het jaarverslag,

worden vermeld in het jaarverslag 2022. Deze zijn opgenomen onder pagina 144 in de jaarrekening en liggen op het moment van goedkeuring van het bestuursverslag alweer achter ons.

Verantwoording en toezicht

Oordeel verantwoordingsorgaan en verslag Intern Toezicht niet-uitvoerende bestuursleden

Het jaar 2022 begon met een zeker optimisme nadat het vaccinatieprogramma om de coronapandemie te bestrijden zijn vruchten begon af te werpen en eerdere beperkingen successievelijk losgelaten konden worden. Echter, zonder enige aanleiding viel Rusland in februari Oekraïne binnen en zette de wereld en financiële markten op zijn kop.

De inval leidde tot een reeks van sanctiemaatregelen van met name westerse landen die ongeëvenaard waren in zowel omvang als snelheid van implementatie. Sterk stijgende energieprijzen wakkerden de al opgelopen inflatie verder aan wat centrale banken deed besluiten de rente in rap tempo te verhogen. Als gevolg van het negatieve sentiment en de renteverhogingen hebben vrijwel alle beleggingscategorieën over 2022 negatieve rendementen laten zien. De wereldwijde verkrapping van het monetaire beleid is nog niet beëindigd, mede omdat de inflatie in veel landen hardnekkig hoger blijft dan gewenst.

In dit verslag van het Intern Toezicht wordt ingegaan op een aantal van deze ontwikkelingen en wordt verantwoording afgelegd over de strategische thema's van het fonds. Allereerst wordt de werkwijze van het i Intern Toezicht kort toegelicht.

Governance en Intern Toezicht

SNPS kent het omgekeerd gemend bestuursmodel waarin het bestuur ultimo 2022 bestaat uit drie uitvoerende en vier niet-uitvoerende bestuursleden en een onafhankelijk voorzitter. De niet-uitvoerende bestuurders hebben een beleidsvormende rol en zijn tevens belast met het (permanente)

intern toezicht op beleid, uitvoering en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Hierover wordt verantwoording afgelegd aan het Verantwoordingsorgaan (VO).

Begin juli 2022 is mevrouw Smeets toegetreden tot het bestuur als derde uitvoerende bestuurder. De uitbreiding van het uitvoerend bestuur was gewenst omdat SNPS een sterk groeiend fonds is en zowel de complexiteit als de belasting van het bestuur alleen maar zal toenemen. De uitvoerende bestuurders zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse bestuursaangelegenheden waaronder operationele zaken en de interactie met interne en externe stakeholders.

De rol en taakvervulling van uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden is beschreven in een protocol waarin ook de beoogde samenwerking en communicatie binnen het bestuur is beschreven. Hierbij wordt gestreefd naar een werkwijze waarbij de kerntaken van het bestuur als geheel centraal staan (actief besturen, toezicht houden/in-control zijn, verantwoording afleggen), maar waarbij de beide geledingen (uitvoerend en niet-uitvoerend) bewust omgaan met de verschillende rollen die zij ten opzichte van elkaar hebben. Taken en verantwoordelijkheden zijn helder vastgelegd, inclusief een focal point verdeling (als eerste aanspreekpunt) van de niet-uitvoerende bestuurders. De toezichthoudende rol van niet-uitvoerende bestuurders is verder uitgewerkt in een toezichtvisie waarin een normenkader is opgenomen die een verdere verdieping biedt van de hoofdtaken die in het bestuursprotocol benoemd zijn.

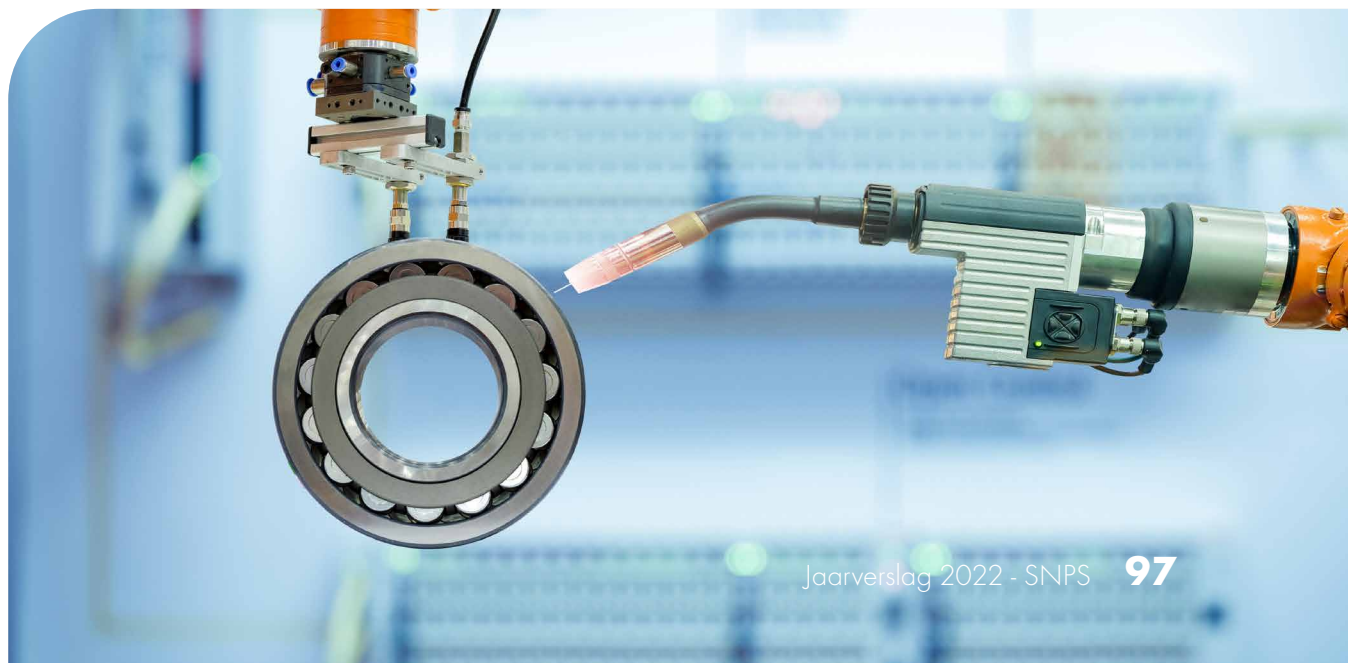
Beleidsvoorstellen en bestuursbesluiten ten aanzien van de in het bestuursprotocol aangegeven onderwerpen worden uitvoerig behandeld tijdens bestuursvergaderingen, daarbij komen risicomanagement en evenwichtige belangenafweging expliciet aan de orde en worden, waar relevant, deze afwegingen vastgelegd in de memorandi dan wel notulen. In elke bestuursvergadering wordt de Risk & Control Self Assessment geëvalueerd en vastgesteld. Door middel van deze assessments vindt een gestructureerde evaluatie plaats van financiële en niet-financiële risico's.

Na iedere reguliere bestuursvergadering is er een 'nazit' van de niet-uitvoerende bestuursleden waarbij wordt teruggeblikt op de afgelopen vergadering. In deze 'nazit' komt de gang van zaken in het algemeen, maar komen met name ook toezichthoudende aspecten aan de orde. Hierbij wordt ook het functioneren van de uitvoerende bestuursleden besproken alsmede de relatie tussen de uitvoerende en de niet-uitvoerende bestuursleden. Zowel inhoudelijke als persoonlijke feedback wordt teruggekoppeld naar de uitvoerende bestuursleden.

De bepalingen en onderliggende intenties van de Code Pensioenfondsen worden meegenomen in de manier waarop het interne toezicht (door de niet-uitvoerende bestuursleden) is ingericht. De onderliggende thema's, zoals onder meer transparantie bevorderen, kwaliteit nastreven, integer handelen, krijgen specifieke aandacht bij belangrijke overwegingen en besluiten van het bestuur. Jaarlijks beoordeelt het bestuur hoe de Code wordt nageleefd en eind 2022 voldeed SNPS aan alle normen van de Code.

Beleggingsresultaten

Zoals eerder aangegeven is de sterk oplopende rente zeer bepalend geweest voor de ontwikkelingen op de financiële markten waarbij, met uitzondering van de categorie grondstoffen, alle beleggingscategorieën negatieve, en soms sterk negatieve, rendementen hebben laten zien. Als gevolg daarvan zijn ook de rendementen op de verschillende Life Cycles van SNPS gedurende 2022 negatief geweest. Dit heeft zich vertaald in een daling van het pensioenkapitaal over 2022 voor alle leeftijdscohorten. De posities in Rusland zijn na de inval in februari van het jaar op korte termijn afgebouwd.

Voor de CVP-portefeuilles betekenen de negatieve rendementen dat de dekkingsgraden het jaar afsluiten rond de 9%. Het tegenvallende resultaat op de dekkingsgraad voor de CVP-portefeuilles zal, zoals gebruikelijk, over 5 jaren worden verdeeld, waardoor er een 'dempend' effect ontstaat en grote(re) uitslagen worden voorkomen. De aanzienlijk hogere rente betekent wel dat de inkoop van een pensioen duidelijk goedkoper is geworden voor die deelnemers die op kortere termijn met pensioen gaan. Voor de relevante deelnemersgroepen, met name de 58- en 68-jarigen blijkt dat het kapitaalsverlies (in sommige gevallen zelfs meer dan) gecompenseerd wordt door de veel lagere inkoopprijs van het pensioen. Netto gaan deze deelnemers er dus op vooruit wat gezien de negatieve rendementen op de beleggingsportefeuille wellicht een tegenstrijdige conclusie lijkt.

Alle drie de Life Cycle-portefeuilles hebben een beperkte 'outperformance' ten opzichte van de relevante benchmarks gerealiseerd en de relatieve performance sluit dan ook aan op de verwachting. Door de aanhoudende inflatie is de verwachting dat centrale banken ook in 2023 de rente verder zullen blijven verhogen. Daarnaast speelt eveneens de wens om een loon- en prijsinflatiespiraal te voorkomen.

Asset Liability Management (ALM) studie

Veel aandacht in 2022 is uitgegaan naar de driejaarlijkse ALM-studie. SNPS heeft ter voorbereiding van het ALM-traject begin 2022 een risicobereidheidsonderzoek laten uitvoeren en de 'investment beliefs' opnieuw vastgesteld. De nieuwe

'investment beliefs' zijn al in een eerder stadium gecommuniceerd richting de deelnemers en besproken met het VO. De response rate op het risicobereidheidsonderzoek was zeer goed en de resultaten zijn dan ook zonder meer representatief voor de volledige deelnemerspopulatie. De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat de keuze die de huidige Life Cycles bieden aan de deelnemers wat betreft risicoprofiel goed blijven aansluiten op hun individuele risicobereidheid.

Hierbij wordt aangetekend dat een significant aantal respondenten heeft aangegeven risicovoller te willen investeren dan de huidige Offensieve Life Cycle, welke al volledig in zakelijke waarden is belegd. Het is volgens de huidige Pensioenswet niet toegestaan om met geleend geld te beleggen, waardoor deze Life Cycle niet offensiever vastgesteld kan worden. Er is wel gekeken of het gebruik van 'leveraged' beleggingsproducten een optie zou kunnen zijn, echter de complexiteit en geassocieerde risico van deze producten leidt ertoe dat dit op dit moment niet verder wordt overwogen.

Dat betekent dat de Life Cycles zelf geen grote aanpassingen behoeven en de focus zal liggen op het optimaliseren van de individuele portefeuilles van de verschillende beleggingscategorieën binnen de Life Cycles om zodoende een nog betere aansluiting te bereiken op de risicovoorkeuren van deelnemers. Deze fase van Life Cycle-optimalisatie zal in de eerste helft van 2023 worden voltooid.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het fonds heeft haar visie en ambitie aangaande MVB (veelal aangeduid als ESG) verder uitgewerkt en vastgelegd in een ESG-visie. Het bestuur meent dat verantwoord beleggen bijdraagt aan lange termijn waardecreatie en dat betrokken aandeelhouderschap goed bestuur en verantwoord ondernemen stimuleert. Daarbij zijn de belangrijkste drijfveren van het ESG-beleid onveranderd. Die richten zich onder meer op het beperken van financiële risico's in de portefeuilles, het navolgen van wet- en regelgeving, het aansluiten bij voorkeuren² van de deelnemers en het vermijden van onnodige reputatierisico's. De ESG-visie biedt een duidelijk kader en uitgangspunt voor het verder specificeren en uitvoeren het ESG-beleid, een helder uitsluitingsbeleid is een specifiek onderdeel van de visie.

Er is opnieuw veel werk verzet rondom de implementatie van nieuwe Sustainable Finance-wetgeving waaronder de EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Het fonds streeft ernaar om tijdig te voldoen aan de nieuwe vereisten en de noodzakelijke stappen te zetten om te voldoen aan de nieuwe rapportage-eisen, onderdeel van een breder werkplan rond SFDR-implementatie, zijn afgerond.

Uitbesteding

De relatie met Achmea Pensioenservices (APS) en Achmea Investment Management (AIM), de twee grootste uitbestedingspartijen van

SNPS, wordt door de uitvoerende bestuurders en de experts binnen SPN aangestuurd. Daarbij staat het controleren van een zorgvuldige uitvoering van het vermogensbeheer, de pensioenadministratie en het monitoren van de performance centraal. Ook in 2022 is er intensief overleg geweest met APS over de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem (project Accelerate). De ontwikkeling van het software platform heeft enige vertraging opgelopen in de beginfase door o.a. technische evaluaties, vernieuwingen in het ontwerp en wijzigingen in de aansturing en governance van het programma. Dit heeft ertoe geleid dat de implementatie van het nieuwe systeem voor SNPS met één jaar wordt uitgesteld. Aangezien dit goed in de planning opgevangen kan worden is de directe impact van deze vertraging op het fonds beperkt. Het pensioenadministratiesysteem is een van de belangrijkste kernsystemen in de uitvoeringsketen van het fonds. Het nieuwe platform biedt vergaande standaardisatie en automatisering, en geeft het fonds de mogelijkheden voor verdere innovaties in de toekomst. Eind 2022 is binnen het Shell pensioenbureau een nieuwe rol gecreëerd en ingevuld: Manager IT, data & cyber. Een versteviging van IT-kennis geeft het pensioenbureau in de toekomst de mogelijkheid meer focus te leggen op belangrijke IT-onderwerpen zoals project Accelerate, maar ook cybersecurity en data.

² Betaalbare en duurzame energie, duurzame steden, klimaatactie en gendergelijkheid

Wet toekomst pensioenen (Wtp)

2022 stond ook in het teken van de Wtp. Het wetsvoorstel is eind 2022 aangenomen door de Tweede Kamer en ligt nu bij de Eerste Kamer voor behandeling en bekrachtiging. Het wetsvoorstel is op een beperkt aantal punten aangepast, onder meer om tegemoet te komen aan wensen van de oppositie ten aanzien van de grote groep zelfstandigen en jongeren die geen of pas op latere leeftijd pensioen opbouwen.

Zodra het wetsvoorstel door de Eerste Kamer bekrachtigd is zal de focus verschuiven naar het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen de werkgever (Shell Nederland) en werknemers (vertegenwoordigd door de Centrale Ondernemingsraad). De gevolgen van de uitwerking van de Wtp zal mede afhangen van de uitkomsten van het overleg en de keuzes die daarin gemaakt worden.

Het uitvoerend bestuur en de focal points Wtp zijn nauw betrokken bij de voorbereidingen en gesprekken met de verschillende stakeholders, waaronder Shell Nederland als werkgever. Het bestuur zal zich met name richten op de uitvoerbaarheid en evenwichtigheid van de te maken afspraken.

Communicatie

Het bestuur is zich zeer bewust dat tijdige en heldere communicatie van essentieel belang is voor het uitvoeren van de zorgplicht en het stimuleren van vertrouwen in het fonds. Communicatiedoelstellingen worden aan het begin van het jaar vastgesteld en gemeten gedurende het jaar. Mede gezien de veranderingen die zullen voortvloeien uit de invoering van Wtp

blijft het communicatiebeleid een belangrijk punt van aandacht.

In 2022 is daartoe een aanzet gegeven door de bestaande regeling beter onder de aandacht van de deelnemers te brengen. Dit is gebeurd door een innovatieve mix van communicatiemiddelen, bijvoorbeeld via het uitbrengen van podcasts, interactieve visualisatie van kernpunten van de regeling, e-learningmodules, etc. Dit is één van de redenen waarom SNPS de Pensioen Pro communicatie award voor 2022 gewonnen heeft.

Met communicatie wordt waar nodig actief ingespeeld op actualiteiten en wat dit betekent voor de SNPS-portefeuilles van deelnemers. Een voorbeeld hiervan is de Russische invasie in Oekraïne met berichtgeving over de impact op de portefeuilles van deelnemers. Daar waar proactiviteit van de deelnemers verder vergroot kan worden (bijvoorbeeld profielkeuze, actieve keuze voor het CVP) wordt actief gekeken naar middelen om dit tot stand te brengen. Een ander aandachtspunt blijft de vermelde pensioenuitkomsten in het UPO en de communicatie hieromtrent. Er is een werkgroep samengesteld om hierop toe te zien.

Geschiktheid bestuur

Naast het toetreden van een derde uitvoerende bestuurder zijn er gedurende 2022 geen andere bestuurswisselingen geweest. Individuele opleidingsplannen voor bestuursleden worden conform het geschiktheidsbeleid opgevolgd met een jaarlijkse (zelf) evaluatie en ondersteund door middel van een extern opleidingsbureau. Hierbij werd ook specifiek aandacht gegeven aan thema's die aan de

orde komen in het Wtp-traject en het verdiepen van kennis op het gebied van vermogensbeheer, bijvoorbeeld wat betreft Nederlandse hypotheeken en de exposure China/Taiwan, en ESG, onder meer door middel van een Sustainability Risk Assessment workshop. Daarnaast heeft een externe evaluatie van het bestuur, die elke drie jaar wordt uitgevoerd, plaatsgevonden waarvan de resultaten met het VO besproken zijn.

Gedurende 2022 is het uitvoerende bestuur samen met de voordragende partijen actief aan de slag gegaan om de diversiteit in de pijplijn voor de fondsorganen te vergroten. Als resultaat hiervan is het Talentontwikkeling Pensioenfondsen Shell (TOPS) programma ontwikkeld waarin een groep deelnemers wordt meegenomen in de pensioenwereld en de facetten die spelen voor de Shell pensioenfondsen. Het doel is om bij vacatures ervoor zorg te dragen dat de diversiteit in de fondsorganen behouden en vergroot kan worden.

Oordeel

Het uitvoerend bestuur heeft, naar het oordeel van de niet-uitvoerende bestuursleden, zijn taken in 2022 professioneel en adequaat uitgevoerd. Dit oordeel is onder meer bereikt op grond van bovenstaande ontwikkelingen en de volgende specifieke overwegingen van de niet-uitvoerende bestuursleden.

De samenwerking tussen de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden is constructief en wordt ondersteund door heldere en kwalitatief goed onderbouwde bestuursstukken. Er is frequent formeel en informeel overleg waarbij volledige openheid de leidraad

is, tevens zijn er meerdere aanvullende kennissessies georganiseerd over onderwerpen zoals ALM, Wtp en ESG-beleid. De niet-uitvoerende bestuursleden worden tijdig betrokken in de beleidsvorming en goed geïnformeerd over relevante interne en externe ontwikkelingen.

Dezelfde uitgangspunten, transparantie en tijdigheid, worden gehanteerd in de relatie met het VO. Toch ziet het bestuur mogelijkheden om de relatie met het VO verder te versterken onder meer door duidelijker terug te koppelen wat met de input en feedback van het VO wordt gedaan. Dit zal met name ook gezien de implementatie van de Wtp en de keuzevraagstukken die daarbij spelen in de komende jaren van groot belang blijven.

Wat betreft beleggingsresultaten en ontwikkelingen op de financiële markten is 2022 een uitzonderlijk jaar geweest. De bewegingen zijn aanleiding geweest om expliciet te kijken naar de samenstelling van de beleggingsportefeuilles. Er is bewust gekozen om niet overhaast te reageren en het langetermijnperspectief goed voor ogen te houden. De positieve impact van de stijgende rente op de inkoop van pensioenen, zoals eerder beschreven is daarbij ook een relevante overweging. Er is door de uitvoerende bestuursleden adequaat gereageerd op de ontwikkelingen in Oekraïne door de bestaande posities in Rusland, in overeenstemming met ingevoerde sancties, op korte termijn af te bouwen. Het ALM-traject is op professionele wijze vormgegeven en uitgevoerd met als logisch startpunt het heroverwegen en opnieuw vaststellen van de 'investment beliefs' van het bestuur. De

vertaling naar de Life Cycle-portefeuilles vormt de laatste stap en wordt naar verwachting in de eerste helft van 2023 afgerond.

Een duidelijk aandachtspunt blijft de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem bij APS (project Accelerate). Het frequente overleg en de korte communicatielijnen met de APS-directie geeft goed inzicht in de uitdagingen en stelt het bestuur in staat om goed vinger aan de pols te houden wat betreft de voortgang van het project en mogelijke implicaties voor SNPS. De door de uitvoerende bestuursleden geïnitieerde interventies hebben geleid tot meer tijdige en volledige informatievoorziening vanuit APS. Het herijken van het programma en de opgelopen vertraging is reden tot zorg en extra aandacht van het bestuur. Het nog te nemen besluit (begin 2e kwartaal) over het gewenste platform is in dat opzicht dan ook een essentiële milestone waar kritisch naar zal worden gekeken. Ondertussen is een tijdelijke verlenging van het APS-contract afgerond. De serviceverlening zal met de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem substantieel veranderen waarvoor een nieuw contract is opgesteld.

Het serviceniveau van uitbestede activiteiten wordt nauwgezet gevolgd en geëvalueerd. Het serviceniveau van met name AIM blijft onverminderd hoog. Het contract met AIM is in 2022 voor 5 jaar verlengd mede om de continuïteit te borgen.

Op het gebied van communicatie wordt in de informatievoorziening naar deelnemers goed ingespeeld op de actualiteit en worden nieuwe en innovatieve manieren van communiceren

ingevoerd om meer complexe aspecten van het fonds en de regeling op de juiste wijze onder de aandacht te brengen. Daarmee wordt in een belangrijk deel van de zorgplicht van het fonds voorzien.

Aandachtspunten voor 2023

Voor het jaar 2023 zijn de volgende aandachtspunten geformuleerd:

- Afronden optimalisatie Life Cycle-portefeuilles in de 1e helft van 2023.
- Het proactief blijven monitoren van de implementatie van het nieuwe pensioenadministratiesysteem bij APS (key milestones rond de keuze van het platform in het 2e kwartaal).
- Het verder uitwerken van het beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG-beleid) en portefeuilles keuzes die daarbij spelen.
- Het intensiveren van de dialoog en samenwerking met het VO en andere belanghebbende partijen rond de uitwerking en invoering van Wtp.
- Blijven beoordelen van de uitvoering en effectiviteit van het communicatiebeleid met specifieke aandacht voor juiste voorlichting rondom de invoering van Wtp.
- Het beter inzichtelijk maken van risico's met betrekking tot IT-systemen en processen, waaronder cybersecurity en data-privacy, en het formuleren van een plan van aanpak op deze thema's.

Reactie van de uitvoerende bestuurders op het oordeel van het intern toezicht

De uitvoerende bestuurders danken de niet-uitvoerende bestuurders voor hun positieve oordeel over 2022. De hechte en plezierige samenwerking binnen het bestuur, alsook met het Verantwoordingsorgaan (VO), wordt door de uitvoerende bestuurders herkend. Door de toetreding van een derde uitvoerende bestuurder medio 2022 is de kennis over actuariële aangelegenheden en vermogensbeheer in het bestuur verder versterkt.

De door de niet-uitvoerende bestuursleden aangedragen aandachtspunten voor 2023 worden door de uitvoerende bestuursleden onderschreven en zijn ingebed in het werkplan van SNPS voor de komende periode. Speerpunt daarbij blijft het onderhouden van een open dialoog met alle stakeholders. De goede samenwerking met het VO en andere belanghebbende partijen rondom de voorbereidingen voor de Wtp maakt hiervan een belangrijk onderdeel uit.

De aanstaande implementatie van de Wtp voor SNPS zal in 2023 een groot deel van de aandacht van de uitvoerende bestuurders opeisen. Het gaat daarbij niet alleen om het toetsen van de uitvoerbaarheid van voorgenomen wijzigingen in de SNPS-pensioenregelingen, maar ook om

onderwerpen uit de Wtp die minder in de publiciteit zijn geweest. Te denken valt daarbij aan de eisen voor datakwaliteit, de introductie van een wettelijk begrip als keuzebegeleiding en de stroomlijning van de klachten- en geschillenregeling die de Wtp voorschrijft. Dit zijn zaken die van belang zijn voor de transitie, die al in de loop van 2023 kunnen worden opgepakt en niet hoeven te wachten tot de daadwerkelijke toekomstige implementatiedatum.

Naast de Wtp is het de kunst om ook de andere door de niet-uitvoerende bestuursleden in hun oordeel genoemde onderwerpen de tijd en de aandacht te geven die daarvoor benodigd is. Dat geldt uiteraard ook voor de reguliere dagelijkse werkzaamheden met betrekking tot de pensioenadministratie, het vermogensbeheer, de deelnemerscommunicatie en het risicomanagement van SNPS. De ondersteuning van de uitvoerende bestuurders door alle medewerkers van Shell Pensioenbureau Nederland mag daarbij niet onvermeld blijven.

De uitvoerende bestuursleden blijven graag in 2023 met het gehele bestuur en het VO in gesprek om de verscheidenheid aan uitdagingen voor SNPS op een professionele en kostenefficiënte manier, in het belang van de deelnemers, effectief te adresseren.

Oordeel van het Verantwoordingsorgaan 2022

Het bestuur van het pensioenfonds legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (VO) over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Jaarlijks formuleert het VO een oordeel over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast voorziet het VO het bestuur van SNPS van advies over de in de statuten vastgestelde thema's.

Activiteiten en samenstelling van het VO

Het VO bestaat uit 4 werknemersleden, 2 werkgeversleden en 2 inleerders. Gezien het geringe aantal pensioengerechtigden in het fonds zijn zij nog niet vertegenwoordigd in het VO. In 2022 zijn er 2 inleerders gestart. De wisselingen hebben geen significante impact gehad op het functioneren van het VO en dragen eraan bij dat het VO volledig bezet is. De deskundigheid van de VO-leden wordt op peil gehouden door het volgen van een opleidingsprogramma en het bijwonen van themasessies. Ook heeft het VO een competentietoets afgerond. Aan de hand daarvan wordt het opleidingsplan in 2023 verder vormgegeven.

Oordeel VO

Het VO oordeelt in 2022 positief over

het handelen van het bestuur aangaande het gevoerde beleid, de beleidskeuzes voor de toekomst en de naleving van goed en stabiel pensioenfondsbestuur.

In het oordeel van 2021 heeft het VO een kanttekening gemaakt over tijdige en volledige informatievoorziening vanuit het bestuur richting het VO. Wij concluderen dat daar in 2022 een verbeterslag in is gemaakt en wij hebben vertrouwen dat deze werkwijze zich voortzet in 2023.

In 2022 was er, door een aanpassing van een rekenregel, voor veel deelnemers een negatieve waarde sprong zichtbaar in het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Het VO betreurt dat, consistent met 2021, de publicatie van het UPO tot onduidelijkheid richting deelnemers heeft geleid. Het bestuur heeft onze zorgen gehoord en een verbeterplan opgesteld. Het VO zal dit onderwerp in 2023 nauwgezet blijven volgen.

Dit oordeel is gebaseerd op de informatie die het bestuur ter beschikking heeft gesteld aan het VO en de interacties die het VO gedurende 2022 met het bestuur heeft gehad. Het VO heeft zesmaal vergaderd met het bestuur en het VO participeert in diverse werkgroepen om betrokken te zijn bij de diverse thema's en beleidsvraagstukken. Ook

is de voorzitter van het VO aanwezig geweest in een bestuursvergadering waarbij de interactie tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden is geobserveerd om te ervaren hoe toezicht wordt uitgevoerd. Daarnaast hebben VO-leden directe contacten met specialisten bij het pensioenbureau op de terreinen waarvoor zij binnen het VO het aanspreekpunt zijn. Het verslag van intern toezicht door de niet-uitvoerende bestuursleden is besproken in een separate vergadering. Alle vragen van het VO hierover zijn naar tevredenheid beantwoord. Tenslotte heeft het VO kennisgenomen van de observaties en bevindingen over het jaarverslag van de externe accountant en de certificerend actuaris.

Hieronder wordt het oordeel van het VO verder toegelicht en onderbouwd.

Adviesaanvragen

Het VO heeft geen advies gegeven in 2022. De jaarlijkse beschikbare premiestaffels zijn in 2022 niet voor advies aangevraagd, omdat wijzigingen hierin geen impact hebben op de deelnemers van het fonds doordat de werkgever de kosten hiervoor draagt. Mocht er in de toekomst wel een impact zijn voor de deelnemers dan verwacht het VO wel een adviesaanvraag in lijn met haar wettelijk recht.

Het VO heeft wel kennisgenomen van de kwalitatieve beoordeling van het pensioenbureau, de statutenwijziging en de naleving van de Code Pensioenfondsen. De adviesaanvraag voor een aanpassing van het communicatiebeleid is in 2022 richting het VO verstuurd, maar is in 2023 behandeld. Deze wordt daarom in het oordeel over 2023 meegenomen.

Kernthema's VO 2022

Het VO heeft in 2022 aan de hand van een viertal kernthema's haar rol vervuld.

Zorgplicht deelnemers en communicatie

Zowel het bestuur als het VO zijn van mening dat tijdige en inzichtelijke communicatie richting deelnemers van groot belang is, zeker gezien de pensioenrisico's voor de deelnemers van het fonds. Behalve de communicatie rond het UPO is het VO erg tevreden met de stappen die het fonds maakt op het gebied van communicatie. Ook wordt dit erkend door Pensioen Pro. Het fonds heeft een communicatie award gewonnen en was genomineerd tot fonds van het jaar.

Vermogensbeheer en maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB/ESG)

In 2022 is een start gemaakt met de Asset Liability Management studie (ALM) die in 2023 verder wordt afgerond. Het VO is vroegtijdig meegenomen in dit traject en er zijn geen indicaties dat de uitkomsten een grote impact gaan hebben voor deelnemers van het fonds. Verder is de impact op het fonds van o.a. de ontwikkelingen rondom rentewijzigingen en het conflict tussen Rusland en Oekraïne besproken in de vergaderingen.

Ook op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen zijn in 2022 stappen gezet door vaststelling van de ESG-visie en de implementatie van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) richtlijnen. Het VO is positief over het beleid van het bestuur op dit onderwerp en kijkt uit naar de ontwikkelingen rond het MVB en de afronding van de ALM-studie.

Uitbesteding en IT-beleid

Voor de pensioenadministratie en het vermogensbeheer is SNPS in grote mate afhankelijk van het goed functioneren van Achmea Pensioenservices (APS). Een kritische stap in de toekomstige continuïteit van deze uitbesteding is de transitie naar een nieuw pensioenadministratiesysteem (project Accelerate). Het fonds is intensief betrokken bij de implementatie en het VO neemt deel in klankbordsessies om deze belangrijke ontwikkeling op nauwe voet te kunnen volgen. Dit transitieproject blijft door de omvang en afhankelijkheid van APS ook in 2023 een aandachtspunt van het VO. Het VO ziet dat dit onderwerp veel aandacht heeft van het bestuur en dat zij nauw betrokken is bij dit project middels een projectteam, het behouden van een nauwe relatie met APS en een actieve rol speelt in het bekrachtigen van contractuele afspraken. Ten slotte is er een nieuwe functie gecreëerd die zich richt op onderwerpen zoals IT-beleid, datakwaliteit en cybercriminaliteit.

Aandachtspunten 2023

Voor 2023 heeft het VO de volgende aandachtspunten:

- Afronding van de Asset Liability Management studie.
- De keuzes rondom maatschappelijk verantwoord beleggen binnen het fonds.
- Ontwikkelingen met betrekking tot de Wtp en de impact op SNPS.
- Project Accelerate en de uitwerking van het IT- en datakwaliteitsbeleid.

- De communicatie richting deelnemers in het geval het UPO sterke afwijkingen of veranderingen laat zien ten opzichte van voorgaand jaar.
- De communicatie richting deelnemers in bredere zin met specifiek aandacht voor de communicatie rondom marktcondities, het resultaat van het fonds en de impact op het verwachte pensioen.

Het VO verwacht in 2023 nauw betrokken te blijven bij bovenstaande onderwerpen. Daarnaast blijft het VO bouwen aan het eigen kennisniveau, het behouden en verkrijgen van extern perspectief en het goed verdelen van de werkdruk tussen de VO-leden.

Tot slot wil het VO zijn waardering uitspreken voor het werk en de inzet van het bestuur en medewerkers van het pensioenbureau, en de vele inspanningen en resultaten die zijn geleverd gedurende 2022. Het VO kijkt uit naar het voortzetten van de professionele samenwerking in 2023.

Reactie van het bestuur op het oordeel van het VO over 2022

Het bestuur dankt het VO voor het oordeel over 2022. Het doet het bestuur deugd om te constateren dat het VO positief is over de tijdige en volledige informatievoorziening vanuit het bestuur. De dialoog tussen het bestuur en het VO in 2022 is door eenieder als open en transparant ervaren. De insteek van het bestuur is om dit in 2023 te continueren.

De aandachtspunten die het VO in zijn oordeel benoemt voor 2023 worden door het bestuur opgevat als

onderwerpen die belangrijk zijn voor de bestuursagenda en als een stimulans gezien moeten worden om blijvend aandacht aan te besteden. De door het VO uitgesproken verwachting dat het in 2023 nauw betrokken blijft bij deze aandachtspunten, kan door het bestuur ten volle worden bevestigd. Uitgangspunt voor het bestuur is dat het VO gedurende het jaar zoveel mogelijk 'meegenomen' wordt bij de activiteiten en projecten binnen SNPS.

Het bestuur kan toezeggen dat als voorgenomen wijzigingen in de beschikbare premiestaffels van SNPS in de toekomst financiële impact voor de deelnemers heeft, het VO hiertoe tijdig een adviesaanvraag ontvangt in lijn met zijn wettelijk recht.

Tot slot waardeert het bestuur de actieve houding van het VO met betrekking tot het blijven bouwen aan het eigen kennisniveau, het verkrijgen en behouden van extern perspectief alsmede het evenwichtig verdelen van

de werkdruk tussen VO-leden onderling. Waar mogelijk en gewenst is het bestuur bereid om hier een positieve bijdrage aan te leveren.

Vaststelling van het bestuursverslag door het bestuur

Het bestuur van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting heeft het bestuursverslag 2022 vastgesteld per 31 mei 2023.

Namens het bestuur,

M.J. ten Brink,
voorzitter bestuur
B.N. de Mönnink
B.C. Koch
N. van der Toorn
A.K. Kroeze
K. Yildirim
M.P. van 't Zet
E.M.J. Smeets

Den Haag, 31 mei 2023

Jaarrekening

I. Balans per 31 december

Na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten

x €.1000		2022	2021
	Toelichting		
Activa			
Beleggingen voor risico deelnemers	1	389.216	389.372
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	2	29.872	31.886
Vorderingen en overlopende activa	3	1.161	462
Liquide middelen	4	22.165	20.184
Totaal activa tegen reële waarde		442.414	441.904
Passiva			
Stichtingskapitaal en reserves	5	12.811	11.364
Technische voorzieningen	6	29.872	31.886
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	7	389.216	389.372
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	8	8.149	7.703
Overige schulden en overlopende passiva	9	2.366	1.579
Totaal passiva		442.414	441.904

II. Staat van baten en lasten

x €.1000		2022	2021
	Toelichting		
Baten			
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	10	58.578	56.139
Beleggingsresultaten risico deelnemers	11	(61.019)	39.828
Totaal baten		(2.441)	95.967
Lasten			
Pensioenuitkeringen	12	889	672
Pensioenbeheerkosten	13	3.000	2.954
Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	14	(156)	84.238
Mutatie technische voorzieningen	15	(2.014)	3.721
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	16	2.014	(3.721)
Mutatie voorziening toekomstige uitvoeringskosten	17	446	339
Saldo overdrachten van rechten voor risico deelnemers	18	(13.010)	(1.031)
Herverzekeringen	19	4.943	4.429
Totaal lasten		(3.888)	91.601
Saldo van baten en lasten		1.447	4.366
Bestemming van het saldo van baten en lasten		2022	2021
Algemene reserve - bruto pensioenregeling		1.579	4.117
Algemene reserve - netto pensioenregeling		(132)	249
		1.447	4.366

III. Kasstroomoverzicht

Na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten

x €.1000	2022	2021
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premiebijdragen van werkgevers en werknemers	57.839	58.061
Ontvangen waardeoverdrachten risico deelnemers	13.195	2.947
Betaalde pensioenuitkeringen/afkopen	(397)	(1.109)
Betaalde kosten herverzekeringen	(4.586)	(4.940)
Betaalde waardeoverdrachten voor risico deelnemers	(43)	(1.993)
Betaalde pensioenbeheerkosten	(3.164)	(2.542)
	62.844	50.424
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen voor risico deelnemers	7.506	149.852
Aankopen beleggingen voor risico deelnemers	(67.705)	(194.386)
Overige kasstromen inzake beleggingen risico deelnemers	(664)	124
	(60.863)	(44.410)
Mutatie liquide middelen	1.981	6.014
Samenstelling geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari	20.184	14.170
Mutatie liquide middelen	1.981	6.014
Liquide middelen per 31 december	22.165	20.184

IV. Algemene toelichting

Inleiding

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (hierna SNPS of het pensioenfonds) biedt twee pensioenregelingen aan op basis van zuiver beschikbare premie, te weten Pensioenreglement I (voor de bruto pensioenregeling) en Pensioenreglement netto pensioenregeling. De deelnemer kan het opgebouwde pensioenkapitaal aanwenden voor een variabel pensioen binnen SNPS (door middel van het Collectief Variabel Pensioen hierna CVP) of een vaste pensioenuitkering bij een pensioenverzekeraar naar keuze. Het algemene uitgangspunt van het te voeren beleid van SNPS is om de pensioenovereenkomsten na te komen en wel tegen zo stabiel mogelijke premies. Hierbij wordt gestreefd de kosten zo laag mogelijk te houden, binnen de randvoorwaarden die het bestuur stelt ten aanzien van kwaliteit van uitvoering. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, de pensioenreglementen, de uitvoeringsovereenkomsten en de Actuariële Bedrijfstechnische Nota (ABTN).

Als gevolg van de kenmerken van de zuivere beschikbare premieregelingen en het feit dat het pensioenfonds geen ingegane pensioenen voor risico van het pensioenfonds kent, liggen zowel het beleggingsrisico, het renterisico en het langlevensrisico gedurende de gehele duur van deelneming en pensionering (in geval van deelname aan het CVP) bij de (gewezen) deelnemer respectievelijk de pensioengerechtigde. Risico's voortvloeiende uit de risicoverzekeringen in verband met overlijden en arbeidsongeschiktheid tot de pensioendatum zijn volledig verzekerd.

Gelet op de bovenstaande kenmerken van de uitgevoerde pensioenregelingen, is de beleidsruimte binnen SNPS afgebakend. Vanwege de door de werkgever, in overleg met de Centrale Ondernemingsraad Shell, bepaalde inhoud van de pensioenregelingen is de ruimte voor het voeren van een eigen pensioenbeleid beperkt. Gegeven de aard van de pensioenregelingen (zuiver beschikbare premie) is de ruimte voor het voeren van een premiebeleid beperkt en is er geen sprake van een indexatiebeleid. De voornaamste beleidsterreinen waarop SNPS wel nadrukkelijk een eigen beleid voert, zijn het beleggingsbeleid, het communicatiebeleid en het uitbestedingsbeleid (onder meer met betrekking tot de pensioenadministratie en het vermogensbeheer).

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610.

De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Het bestuur heeft op 31 mei 2023 de jaarrekening vastgesteld.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingswijzigingen

De actuariële grondslagen en/of methoden worden periodiek beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt

gebruikgemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid.

Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als specifiek voor de populatie van het fonds.

Prognosetafel

De actuariële grondslagen en/of methoden worden periodiek beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. In 2022 heeft het Actuarieel Genootschap (AG) een nieuwe Prognosetafel gepubliceerd (Prognosetafel AG2022) die de meest recente inzichten bevat ten aanzien van de levensverwachting in Nederland. Naar aanleiding hiervan heeft SNPS onderzoek gedaan naar de door haar gehanteerde correcties op de algemeen in Nederland verwachte sterftekansen. Als gevolg hiervan heeft SNPS besloten om de sterftegrondslagen per 31 december 2022 aan te passen. Deze aanpassing bestaat uit de invoering van de nieuwe prognosetafel. De ervaringssterfte is ongewijzigd. De invoering van de Prognosetafel AG2022 heeft geleid tot een verlaging van de voorziening met € 79 duizend voor de bruto regeling en een verlaging van € 141 duizend voor de netto regeling.

Nieuwe UFR - stap 2

Vanaf 2021 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur gebaseerd op een nieuwe UFR-methodiek (Ultimate Forward Rate). De nieuwe UFR-methodiek wordt vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke stappen ingevoerd. De technische voorziening

ultimo 2022 is gebaseerd op de per 31 december 2022 door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen.

Deze tweede stap van de nieuwe UFR-methodiek heeft op 1 januari 2022 geleid tot een stijging van circa €5.000 van de voorziening betreffende de volledige herverzekerde rechten en een stijging van circa €1.000 betreffende de voorziening van de CVP-regeling.

Rubriceringswijzigingen

Met ingang van huidig boekjaar worden aandelen in bedrijven actief in de vastgoedbranche niet langer als vastgoed, maar als aandelen geclassificeerd. Vergelijkende cijfers zijn dien overeenkomstig aangepast.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname in de balans en staat van baten en lasten

Een actief is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een verplichting is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een actief of verplichting is niet (meer) in de balans opgenomen:

- Als door een transactie (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en (nagenoeg) alle risico's van een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen.

- Vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Hierdoor kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties', die zowel een actief als een passief kan zijn.

Baten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermeerdering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Lasten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermindering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een actief en een verplichting zijn gesaldeerd (netto) opgenomen, als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen én de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De hiermee samenhangende rentebaten en rentelasten zijn eveneens gesaldeerd opgenomen.

Reële waarde

Activa en verplichtingen zijn

gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij anders is aangegeven.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren, die -gegeven de omstandigheden- als redelijk zijn beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen, die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen zijn opgenomen:

- In het verslagjaar waarin de schatting is herzien, als de herziening alleen voor dat verslagjaar gevolgen heeft, of
- In het verslagjaar van herziening en toekomstige verslagjaren, als de herziening gevolgen heeft voor zowel het verslagjaar als toekomstige verslagjaren.

Splitsing kosten tussen bruto en netto pensioenregeling

Specifieke kosten, waaronder de administratiekosten, zijn per regeling gefactureerd en toegerekend naar de

bruto en de netto pensioenregeling. Voor 'algemene' kosten (de kosten die niet specifiek zijn toe te rekenen aan of de bruto of de netto pensioenregeling) wordt een verdeelsleutel toegepast om de kosten te splitsen naar de bruto pensioenregeling en de netto pensioenregeling. De toegepaste verdeelsleutel is in de betreffende toelichting vermeld.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van

beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen, e.d., zijn als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde.

Baten en lasten uit transacties in vreemde valuta's zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2022	31-12-2021
Koersen vreemde valuta ten opzichte van de euro		
Amerikaanse Dollar	1,07	1,14
Braziliaanse Reaal	5,63	6,33
Britse Pond	0,89	0,84
Hongkong Dollar	8,33	8,87
Japanse Yen	140,82	130,95
Zuid-Koreaanse Won	1.349,54	1.351,85
Canadese Dollar	1,45	1,44
Australische Dollar	1,57	1,56
Zwitserse Frank	0,99	1,04
Taiwanese Dollar	32,80	31,46
Chinese Yuan Renminbi	7,38	7,25
Indonesische Roepia	16.614,41	16.207,94
Indische Roepies	88,29	84,53
Mexicaanse Peso's	20,80	23,27
Maleisische Ringgit	4,70	4,74
Russische Roebel	77,91	85,30
Saoedi-Arabische Riyal	4,01	4,27
Thaise Baht	36,96	37,99
Zuid-Afrikaanse Rand	18,16	18,15

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN **Grondslagen voor de waardering** **van activa en passiva**

Beleggingen voor risico deelnemers

Beleggingen voor rekening en risico deelnemers zijn middelen die aangehouden worden op rekeningen ten behoeve van deelnemers die zelf het beleggingsrisico dragen in het kader van de beschikbare premieregeling.

De bruto en de netto pensioenregeling van SNPS omvatten drie Life Cycle-profielen: Defensief, Neutraal en Offensief. Als een deelnemer geen beleggingskeuze heeft gemaakt, worden de netto beschikbare premies (zijnde de gestorte premies exclusief de opslagen voor risicopremies en kosten) belegd conform het Life Cycle-profiel Neutraal. De drie Life Cycle-profielen worden in de praktijk door middel van drie 'administratieve' Life Cycle-portefeuilles uitgevoerd, waarbij binnen de Life Cycle-portefeuilles geïnvesteerd wordt in onderliggende institutionele beleggingsfondsen.

Life Cycle-portefeuilles Rente en Match I beleggen in vastrentende waarden, Life Cycle-portefeuille Rendement belegt voornamelijk in zakelijke waarden. In Life Cycle-profiel Offensief wordt derhalve relatief het meest belegd in Life Cycle-portefeuille Rendement en in Life Cycle-profiel Defensief wordt relatief het minst belegd in Life Cycle-portefeuille Rendement. Verder geldt voor alle Life Cycle-profielen dat naarmate de pensioendatum nadert het gewicht in Life Cycle-portefeuille Rendement wordt afgebouwd.

De twee administratieve CVP-portefeuilles beleggen in met name

beursgenoteerde beleggingsfondsen, waarbij deze beleggingsfondsen beleggen in aandelen, vastgoed, vastrentende waarden, overige beleggingen en derivaten. Er is geen individuele keuze mogelijk. Het bestuur stelt de CVP-beleggingsmix vast op basis van een ALM-studie.

Algemeen

Beleggingen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum, tenzij anders is aangegeven.

Vorderingen en schulden uit beleggingen, behorend bij een specifieke beleggingscategorie, zijn onder beleggingsdebiteuren of -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie. Liquide middelen vermogensbeheer, behorend bij een specifieke beleggingscategorie, zijn onder liquide middelen opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Derivaten zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten, die deel uitmaken van een beleggingsfonds, zijn opgenomen in de beleggingscategorie van het beleggingsfonds.

(Reële) waardebepaling

Voor de meerderheid van de reële waardebepaling van beleggingen is gebruikgemaakt van genoteerde marktprijzen. Dit is het geval als beleggingen verhandeld worden aan een effectenbeurs. Echter, bepaalde beleggingen zijn gewaardeerd door middel van waarderingsmodellen en -technieken:

i Onafhankelijke taxaties:

vastgoedobjecten worden jaarlijks getaxeerd door externe

onafhankelijke taxateurs. De juistheid en volledigheid van de gebruikte informatie voor de taxaties wordt gecontroleerd.

ii **Netto contante waarde (NCW-) berekeningen:**

de te ontvangen kasstromen zijn contant gemaakt op basis van de marktrente. In de waardering is rekening gehouden met het oninbaarheidsrisico.

iii **Andere methode(n):**

- Geen directe marktnotering, maar andere uit de markt waarneembare data.
- Een waardering gebaseerd op een transactie in een niet-actieve markt met een niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen).
- Een waardering volgens waarderingsmodellen en -technieken gebaseerd op marktdata.
- Een waardering niet gebaseerd op marktdata, maar op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.
- Een waardering gebaseerd op de intrinsieke waarde uit recente rapportages van fundmanagers en fund-to-fund managers. Hieronder vallen beursgenoteerde fondsen met NAV-koers.

Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen.

Als de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van de geamortiseerde kostprijs

(gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten):

- Vorderingen en schulden uit beleggingen zijn gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.
- Liquide middelen vermogensbeheer zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het verschil met reële waarde is bij deze posten in het algemeen gering als gevolg van het korte termijn karakter. In de toelichting zijn deze posten opgenomen onder 'genoteerde marktprijzen'.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Indien de waarderingsgrondslagen van vastgoedfondsen afwijken, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het pensioenfonds.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Van ter beurze genoteerde aandelen is dit de beurswaarde. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Van ter beurze genoteerde vastrentende waarden is dit

de beurswaarde per balansdatum. Voor niet ter beurse genoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij (partiële) arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG. Het risico van (partiële) arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Voor de IBNR-voorziening (Incurred But Not Reported) is een vordering op de herverzekeraar opgenomen gelijk aan de waardering van de IBNR-voorziening (zie waarderingsgrondslag verderop in dit hoofdstuk). Voor de voorziening voor levenslang partnerpensioen is een vordering op

de herverzekeraar opgenomen gelijk aan de waardering van de voorziening voor de levenslang partnerpensioen (zie waarderingsgrondslag verderop in dit hoofdstuk). Voor de voorziening premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is een vordering op de herverzekeraar opgenomen gelijk aan de waardering van de voorziening premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (zie waarderingsgrondslag 'Overige technische voorzieningen - IBNR voorziening' verderop in dit hoofdstuk).

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, als er sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder meer worden hieronder de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van liquiditeiten die voor beleggingsdoeleinden worden aangehouden binnen de beleggingsportefeuilles, deze zijn verwerkt onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit het verschil tussen de activa van het pensioenfonds enerzijds en de hiervoor bedoelde technische voorzieningen en overige passiva anderzijds. Het saldo

van baten en lasten zal toegevoegd of onttrokken worden aan de algemene reserve.

Het minimaal vereist eigen vermogen bij de voorziening voor risico (gewezen) deelnemers wordt vastgesteld met inachtneming van het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet. Volgens het bepaalde is het minimaal vereist eigen vermogen bij de voorziening voor risico (gewezen) deelnemers gelijk aan 25% van de jaarlijkse beheerslasten. Aanvullend moet een bedrag aan eigen vermogen worden aangehouden vanwege het feit dat het pensioenfonds overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's in actieve dienst heeft verzekerd bij externe partijen.

Technische voorzieningen

Overige technische voorzieningen

De overige technische voorzieningen bestaan uit de volgende voorzieningen:

Bruto pensioenregeling:

De bruto pensioenregeling van SNPS is van kracht per 1 juli 2013. Deze pensioenregeling kan, behoudens de risicodekkingen, worden gekarakteriseerd als premieovereenkomst. De door SNPS toegezegde risicodekkingen bij overlijden in actieve dienst en bij (partiële) arbeidsongeschiktheid worden gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst op basis van eindsalaris en pensioenjaren. De pensioenregeling voorziet in een beschikbare premie, een (partieel) arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van de deelnemers en in een (tijdelijk) partnerpensioen en een wezenpensioen bij overlijden in actieve dienst ten behoeve van de nabestaanden. Tevens bevat de

pensioenregeling een verzekering voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij (partiële) arbeidsongeschiktheid.

Netto pensioenregeling:

De vrijwillige netto pensioenregeling van SNPS is van kracht per 1 januari 2015. Deze pensioenregeling kan, behoudens de risicodekkingen, worden gekarakteriseerd als premieovereenkomst.

De door SNPS toegezegde risicodekkingen bij overlijden in actieve dienst en premievrijstelling bij (partiële) arbeidsongeschiktheid worden gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst.

De pensioenregeling voorziet in een netto pensioenpremie ten behoeve van de deelnemers en in een netto partnerpensioen en wezenpensioen bij overlijden in actieve dienst ten behoeve van de nabestaanden. Tevens bevat de pensioenregeling een verzekering voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw bij (partiële) arbeidsongeschiktheid.

De overige technische voorzieningen bestaan uit de volgende voorzieningen:

IBNR-voorziening

Onder de overige technische voorzieningen is de IBNR-voorziening opgenomen. Deze voorziening is bedoeld om de schade die in de toekomst ontstaat door voor de balansdatum ingegane arbeidsongeschiktheid te kunnen financieren, ook indien de uitvoeringsovereenkomst met de toegetreden onderneming is beëindigd. De IBNR-voorziening is gelijk aan de

som van de herverzekeringspremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid over het huidige en het voorgaande boekjaar en de herverzekeringspremie voor arbeidsongeschiktheidspensioen over het huidige en het voorgaande boekjaar. Voor de IBNR-voorziening is voor hetzelfde bedrag een vordering op de herverzekeraar opgenomen op de debetzijde van de balans.

Voorziening levenslang partnerpensioen, wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De Voorziening voor levenslang partnerpensioen en wezenpensioen is bedoeld om schade die in de toekomst ontstaat door overlijden van een gewezen deelnemer, vóór datum van pensionering, de partner en de wezen van een levenslang pensioen te voorzien. Dit schaderisico is volledig herverzekerd waardoor hetzelfde bedrag als vordering op de herverzekeraar is opgenomen. De Voorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is bedoeld om toekomstige pensioeninkopen bij (partiële) arbeidsongeschiktheid te financieren. Dit schaderisico is volledig herverzekerd waardoor

hetzelfde bedrag als vordering op de herverzekeraar is opgenomen.

De Voorziening levenslang partnerpensioen, wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld met inachtneming van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Rekenrente: De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.
- Onvoorwaardelijke indexatie: Het ingegane (tijdelijk) partnerpensioen, het ingegane wezenpensioen en het ingegane arbeidsongeschiktheidspensioen wordt jaarlijks per 1 januari met 2% verhoogd. Deze onvoorwaardelijke indexaties worden, in de vaststelling van de voorzieningen voor deze pensioensoorten, meegenomen.
- Overlevingstafels: Prognosetafel AG2022 met als basisjaar 2023 (2021: Prognosetafel AG2020 met als basisjaar 2022), waarbij de sterftekansen met de in de onderstaande tabel opgenomen factoren worden vermenigvuldigd:

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen mannen
25-54	50%
55-74	56%
≥75	56% op leeftijd 75 oplopend met 2% per jaar tot maximaal 100%
Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen vrouwen
25-64	70%
65-79	80%
80-84	85%
≥85	85% op leeftijd 85 oplopend met 1% per jaar tot maximaal 100%

- **Gezinssamenstelling:** Voor gewezen deelnemers met een latent nabestaandenpensioen wordt bij berekening van de contante waarde van de partnerpensioenen uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie van 100% tot de pensioenleeftijd, die daarna afloopt met de sterftekansen van de partner volgens de gebezigde overlevingstafels. Aangenomen wordt dat bij (echt)paren de man 3 jaar ouder is dan de vrouw.
- **Geboortedata:** Verondersteld is dat alle deelnemers zijn geboren op de eerste dag van de maand volgend op hun geboortemaand.
- **Arbeidsongeschiktheid:** Bij de vaststelling van de voorziening voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid wordt rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van 5%. Deze stijging is in de voorziening opgenomen ter dekking van de stijging van de beschikbare premiestaffel per leeftijdscategorie (3% per jaar) en ter dekking van de onvoorwaardelijke indexatie van het pensioengevend salaris (2% per jaar).
- **Er wordt geen rekening gehouden met reactiveringskansen.**
- **Administratiekosten:** De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt met 2% verhoogd voor administratiekosten.

Voor de berekeningen die moeten worden uitgevoerd in het kader van echtscheiding en/of conversie, worden de actuariële grondslagen gehanteerd die ook voor waardeoverdrachten worden gehanteerd (wettelijke rekenregels voor waardeoverdracht).

Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers bruto en netto pensioenregeling

In de opbouwfase van het pensioen zijn de pensioenkapitalen van de deelnemers gelijk aan de ingelegde premies (voor de netto pensioenregeling na aftrek van de premies voor de risicodekkingen) vermeerderd of verminderd met de betreffende rendementen, de verhogingen uit hoofde van overlijden van andere (gewezen) deelnemers. Na overlijden van een (gewezen) deelnemer komt het saldo van de pensioenbeleggingsrekening van de betreffende (gewezen) deelnemer te vervallen en wordt dat gebruikt voor de verhoging van de saldi pensioenbeleggings-rekeningen van de overige (gewezen) deelnemers in de desbetreffende pensioenregeling naar rato van de per (gewezen) deelnemer aanwezige saldi.

Het pensioenkapitaal in de uitkeringsfase Collectief Variabel Pensioen (CVP) is gelijk aan het gezamenlijk door de deelnemers ingebrachte kapitaal uit de Life Cycles, vermeerderd of verminderd met het hierop behaalde rendement en verminderd met de uitgekeerde pensioengelden. De variabele aanspraak van de deelnemer, die is ingekocht op moment van inbreng van het kapitaal, wordt gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. Per einde van het boekjaar wordt het jaarresultaat in het CVP berekend door de op basis van deze grondslagen bepaalde voorziening af te trekken van het aanwezige pensioenkapitaal. Dit resultaat zal per 1 juli aan de deelnemers worden uitgedeeld.

Bij de berekening worden de volgende actuariële grondslagen gehanteerd:

- Rekenrente: De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.
- Vaste stijging en daling: Bij keuze voor een vaste stijging/daling wordt het ingegane ouderdomspensioen jaarlijks per 1 juli met 1% verhoogd/verlaagd. Deze vaste stijgingen/

dalingen worden, in de vaststelling van de voorzieningen voor deze pensioensoort, meegenomen.

- Overlevingstafels: Prognosetafel AG2022 met als basisjaar 2023 (2020: Prognosetafel AG2020 met als basisjaar 2022), waarbij de sterftekansen met de in de onderstaande tabel opgenomen factoren worden vermenigvuldigd:

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen mannen
25-54	50%
55-74	56%
≥75	56% op leeftijd 75 oplopend met 2% per jaar tot maximaal 100%

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen vrouwen
25-64	70%
65-79	80%
80-84	85%
≥85	85% op leeftijd 85 oplopend met 1% per jaar tot maximaal 100%

- Gezinsamenstelling: Voor gewezen deelnemers met een latent nabestaandenpensioen wordt bij berekening van de contante waarde van de partnerpensioenen uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie van 100% tot de pensioenleeftijd, die daarna afloopt met de sterftekansen van de partner volgens de gebezigde overlevingstafels. Aangenomen wordt dat bij (echt)paren de man 3 jaar ouder is dan de vrouw.
- Geboortedata: Verondersteld is dat alle deelnemers zijn geboren op de eerste dag van de maand volgend op hun geboortemaand.

- Administratiekosten: De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt niet verhoogd voor administratiekosten.

Zowel in opbouw- als de uitkeringsfase is derhalve de voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers gelijk aan de som van de pensioenkapitalen van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Voorziening toekomstige uitvoeringskosten

De voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten heeft betrekking op de contante waarde van de geschatte uitvoeringskosten voor afwikkeling van alle verplichtingen van het pensioenfonds bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever. Deze voorziening wordt bepaald op basis van de op dat moment te verwachten toekomstige uitvoeringskosten. Bij de vaststelling van deze voorziening wordt er van uitgegaan dat de opgebouwde pensioenkapitalen en aanspraken 2 jaar na beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever, worden overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder.

Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de premiebijdragen een opslag voor de (lopende) uitvoeringskosten. Zie sectie Premiebijdragen van (werkgevers en werknemers).

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en

lasten opgenomen posten zijn sterk gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten zijn opgenomen in het resultaat.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Bruto pensioenregeling

De feitelijke samenstelling van de beschikbare premie in enig boekjaar bestaat uit:

- a** Beschikbare premies die op de pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden. De beschikbare premiestaffel is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag;
- b** De aan de herverzekeraar verschuldigde risicopremies voor dekking van risico's van overlijden in actieve dienst en arbeidsongeschiktheid;
- c** Een opslag ter dekking van de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- d** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor uitvoeringskosten;
- e** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het minimaal vereist eigen vermogen.

Netto pensioenregeling

De feitelijke samenstelling van de netto premie in enig boekjaar bestaat uit:

- a** Beschikbare premies die op de

netto pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden welke verdeeld worden naar (i) inleg pensioenbeleggingsrekening en (ii) inhouding voor de herverzekeringen;

- b** Een opslag ter dekking van de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- c** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor uitvoeringskosten;
- d** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het minimaal vereist eigen vermogen.

Beleggingsresultaten risico deelnemers

(In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valuta-resultaten van de beleggingen. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de

beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde herwaarderingen.

Kosten vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit de kosten die binnen de Life Cycle-portefeuilles worden verrekend met de beleggingsopbrengsten. Deze kosten bestaan uit betaalde transactiekosten (inclusief in- en uitstap vergoedingen) en beheervergoedingen (management fees), zoals in rekening gebracht door de managers van de onderliggende institutionele beleggingsfondsen.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten (in- en uitstapvergoedingen voor rekening van de deelnemers) bij aanschaf of verkoop van onderliggende beleggingsfondsen binnen een Life Cycle-portefeuille en transactiekosten (bewaarloon en settlementkosten) binnen de onderliggende institutionele beleggingsfondsen. In- en uitstapvergoedingen zijn daarmee onderdeel van de aan- en verkoopprijs van aandelen in de onderliggende institutionele beleggingsfondsen.

Overige baten

Overige baten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen.

Pensioenbeheerkosten ten laste van het pensioenfonds

De pensioenbeheerkosten ten laste van het pensioenfonds zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De pensioenbeheerkosten ten laste van het pensioenfonds kunnen worden gesplitst in kosten van pensioenbeheer ten laste van pensioenfonds en kosten van vermogensbeheer ten laste van pensioenfonds.

Kosten van vermogensbeheer ten laste van pensioenfonds

Kosten van vermogensbeheer ten laste van het pensioenfonds worden onderscheiden van de kosten van vermogensbeheer die ten laste van de deelnemers komen en in mindering komen op de Beleggingsresultaten risico deelnemers. De kosten van vermogensbeheer ten laste van het pensioenfonds bestaan uit de betaalde vergoedingen aan Achmea Investment Management B.V. (AIM) in het kader van de uitbestedingsovereenkomst en de vaste vergoeding van de custodian.

Kosten van pensioenbeheer ten laste van het pensioenfonds

De kosten van pensioenbeheer ten laste van het pensioenfonds zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Verdeling tussen bruto en netto pensioenregeling

De pensioenbeheerkosten ten laste van pensioenfonds worden aan de bruto en de netto pensioenregeling toegerekend op basis van de splitsing zoals opgenomen op de facturen

en/of bijgevoegde specificaties.

Dit geldt bijvoorbeeld voor de administratiekosten, kosten van het bestuursbureau en projectkosten. Kosten die niet specifiek zijn toe te rekenen aan hetzij de bruto hetzij de netto pensioenregeling worden evenredig (verdeelsleutel 50:50) over beide pensioenregelingen verdeeld.

Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de premiebijdragen (specifiek de werkgeverspremie) een opslag ter dekking van de (lopende) pensioenbeheerkosten.

Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds en risico deelnemers

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen van (gewezen) deelnemers.

Herverzekeringen

Herverzekeringspremies en uitkeringen worden toegerekend aan de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode:

- Alle ontvangsten en uitgaven zijn hierbij als zodanig gepresenteerd.
- Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioen- en beleggingsactiviteiten.

V. Toelichting op de balans

Alle bedragen in de toelichting zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

Activa

1. Beleggingen voor risico deelnemers

Hieronder is een overzicht gegeven van de beleggingen verdeeld naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles.

Verdeling beleggingen naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles per 31 december 2022

	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Overige	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	27.344	492	240.054	-	-	3.427	271.317
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	4.967	-	-	4.967
Netto pensioenregeling IDC	8.323	329	88.742	-	-	913	98.307
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	14.625	-	14.625
Totaal	35.667	821	328.796	4.967	14.625	4.340	389.216

Verdeling beleggingen naar pensioenregelingen en beleggingsportefeuilles per 31 december 2021

	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Overige	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	25.159	450	231.580	-	-	2.798	259.987
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	5.788	-	-	5.788
Netto pensioenregeling IDC	9.069	366	97.661	-	-	878	107.974
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	15.623	-	15.623
Totaal	34.228	816	329.241	5.788	15.623	3.676	389.372

Verloopoverzicht 2022

	Stand per 1 januari 2022	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Waarde mutaties	Stand per 31 december 2022
LCP Rente	34.228	7.222	(1.726)	-	(4.057)	35.667
LCP Match I	816	400	(36)	-	(359)	821
LCP Rendement	329.241	52.470	(5.205)	-	(47.710)	328.796
CVP Bruto	5.788	1.638	(153)	-	(2.306)	4.967
CVP Netto	15.623	5.975	(386)	-	(6.587)	14.625
Beleggings- debiteuren	3.676	-	-	664	-	4.340
Totaal	389.372	67.705	(7.506)	664	(61.019)	389.216

Verloopoverzicht 2021

	Stand per 1 januari 2021	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Waarde mutaties	Stand per 31 december 2021
LCP Rente	27.048	7.324	(380)	-	236	34.228
LCP Match I	638	1.037	(800)	-	(59)	816
LCP Rendement	256.762	159.246	(126.880)	-	40.113	329.241
CVP Bruto	4.857	6.709	(5.652)	-	(126)	5.788
CVP Netto	12.029	20.070	(16.140)	-	(336)	15.623
Beleggings- debiteuren	3.800	-	-	(124)	-	3.676
Totaal	305.134	194.386	(149.852)	(124)	39.828	389.372

Verdeling beleggingsportefeuille (LCP) naar onderliggende waarden per 31 december 2022

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
LCP Rente	-	-	35.502	-	165	35.667
LCP Match I	-	-	813	-	8	821
LCP Rendement	32.544	190.296	98.961	713	6.282	328.796
CVP Bruto	189	1.235	2.627	865	51	4.967
CVP Netto	602	3.631	7.762	2.493	137	14.625
Beleggings- debiteuren	-	-	4	-	4.336	4.340
Stand per 31 december 2022	33.335	195.162	145.669	4.071	10.979	389.216

Verdeling beleggingsportefeuille (LCP) naar onderliggende waarden per 31 december 2021

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
LCP Rente	-	-	34.148	-	80	34.228
LCP Match I	-	-	813	-	3	816
LCP Rendement	33.760	194.807	96.786	572	3.316	329.241
CVP Bruto	248	1.433	3.185	876	46	5.788
CVP Netto	637	3.865	8.445	2.601	75	15.623
Beleggings- debiteuren	-	-	-	-	3.676	3.676
Stand per 31 december 2021	34.645	200.105	143.377	4.049	7.196	389.372

Securities lending binnen de beleggingsfondsen

Het pensioenfonds participeert niet direct in securities lending. In de jaarrekening zijn derhalve geen securities lending posities verwerkt. In de onderliggende beleggingsinstellingen kan wel sprake zijn van securities lending.

Reële waarde bepaling

Schattingen en veronderstellingen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van de deelnemers nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. De boekwaarde van alle activa en passiva op balansdatum benadert de reële waarde.

Via drie 'administratieve' Life Cycle-portefeuilles en twee 'administratieve' CVP-portefeuilles wordt belegd in met name beursgenoteerde beleggingsfondsen, waarbij deze beleggingsfondsen beleggen in aandelen, vastgoed, vastrentende waarden, overige beleggingen en derivaten. Beursgenoteerde beleggingen in fondsen zijn gewaardeerd tegen de koersen per einde boekjaar. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in fondsen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages (intrinsieke waarde methode). Deze rapportages zijn niet door een accountant gecontroleerd en de periode van deze rapportages loopt niet (in alle gevallen) synchroon met het boekjaar van het pensioenfonds. Om deze onzekerheid te mitigeren wordt gedurende het jaar de performance beoordeeld en jaarlijks achteraf

een aansluiting gemaakt met de gecontroleerde jaarrekeningen van deze fondsen ('back-testing'). De waardering kan hoger of lager zijn, maar is gezien de mitigerende maatregelen naar inschatting van het bestuur niet materieel voor het beeld van de jaarrekening.

Onderscheid wordt gemaakt in de volgende waarderingmethoden:

- Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld aan een effectenbeurs of betreffen liquide middelen.
- Onafhankelijke taxaties.
- De netto contante waarde methode wordt bepaald door de te ontvangen kasstromen contant te maken op basis van de geldende marktrente. In de waardering is rekening gehouden met het oninbaarheidsrisico. Hieronder vallen de derivaten.
- Andere methode: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden. De marktwaarde ontleent aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-to-fund managers.

Gehanteerde waarderingsmethodiek 2022 en 2021

	Genoteerde marktprijzen	NCW- berekeningen	Andere methode(n)	Totaal
Per 31 december 2022				
Vastgoed beleggingen	-	-	33.335	33.335
Aandelen	195.162	-	-	195.162
Vastrentende waarden	126.053	-	19.616	145.669
Derivaten	-	4.071	-	4.071
Overige beleggingen	4.336	-	6.643	10.979
Totaal	325.551	4.071	59.594	389.216

	Genoteerde marktprijzen	NCW- berekeningen	Andere methode(n)	Totaal
Per 31 december 2021				
Vastgoed beleggingen	-	-	34.645	34.645
Aandelen	200.105	-	-	200.105
Vastrentende waarden	123.153	-	20.224	143.377
Derivaten	-	587	3.462	4.049
Overige beleggingen	7.196	-	-	7.196
Totaal	330.454	587	58.331	389.372

Vastgoedbeleggingen

De vastgoedbeleggingen zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2022	31-12-2021
Indirect vastgoed (participaties in beleggingsfondsen)	33.335	34.645

Aandelen

De aandelen zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2022	31-12-2021
Zelfstandig beursgenoteerde aandelen	96.086	100.701
Aandelenbeleggingsfondsen	99.076	99.404
	195.162	200.105

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2022	31-12-2021
Participaties in beursgenoteerde beleggingsfondsen in vastrentende waarden	126.053	123.153
Participaties in niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen in vastrentende waarden	19.616	20.224
	145.669	143.377

Derivaten

De derivaten bestaan volledig uit niet-beursgenoteerde derivaten die zijn toegepast voor de (tijdelijke) afdekking van valuta- en of interestrisico's.

De derivaten zijn als volgt gespecificeerd:

Specificatie naar soort:	31-12-2022	31-12-2021
Valutaderivaten	731	587
Rentederivaten	3.340	3.462
	4.071	4.049

Overige beleggingen

	31-12-2022	31-12-2021
Liquide middelen binnen de beleggingsfondsen	-	3.520
Mixfunds	6.643	-
Beleggingsdebiteuren: nog te beleggen posten voor risico deelnemers	4.302	3.676
Beleggingsdebiteuren: overige	34	-
	10.979	7.196

Nog te beleggen posten voor risico deelnemers

Bruto pensioenregeling IDC	31-12-2022	31-12-2021
Nog te beleggen premies december	3.399	2.798
	3.399	2.798

Bruto pensioenregeling IDC	31-12-2022	31-12-2021
Nog te beleggen premies december	903	878
	903	878

2. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	31-12-2022	31-12-2021
Specificatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen:		
Bruto pensioenregeling	21.846	21.116
Netto pensioenregeling	8.026	10.770
	29.872	31.886

	31-12-2022	31-12-2021
Technische voorzieningen		
IBNR-voorziening	4.463	6.268
Levenslang partnerpensioen voorziening	13.010	15.407
Tijdelijk partnerpensioen voorziening	1.588	1.596
Wezenpensioen voorziening	161	167
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	5.256	4.458
Ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	5.394	3.990
Totaal	29.872	31.886

	2022	2021
Mutatieoverzicht technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	31.886	28.165
Mutatie IBNR-voorziening	(1.805)	(925)
Mutatie levenslang partnerpensioen voorziening	(2.397)	(92)
Mutatie tijdelijk partnerpensioen voorziening	(8)	(171)
Mutatie wezenpensioen voorziening	(6)	(38)
Mutatie premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	798	2.910
Mutatie ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	1.404	2.037
Stand per 31 december	29.872	31.886

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG.

Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG. Elips Life AG heeft een credit rating A met een 'stable outlook' (Standard & Poor's).

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2022	31-12-2021
Bruto pensioenregeling	855	467
Netto pensioenregeling	306	(5)
	1.161	462

	31-12-2022	31-12-2021
Specificatie vorderingen / premiedebiteuren:		
Vordering werkgever inzake premieopslag	739	-
Bankrente	56	-
Vordering op herverzekeraar	366	-
Te verrekenen uitkeringen	-	462
Totaal	1.161	462

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

De vordering werkgever inzake premieopslag heeft betrekking op het nog van de werkgever te ontvangen bedrag uit hoofde van te verrekenen premieopslagen ter dekking van de pensioenbeheerkosten en opslag

herverzekering te dekking van de herverzekeringspremie.

De te verrekenen uitkeringen hebben betrekking op betaalde uitkeringen die nog verkocht moeten worden uit de beleggingen in de daaropvolgende periode.

4. Liquide middelen

	31-12-2022	31-12-2021
Bruto pensioenregeling	15.252	14.977
Netto pensioenregeling	6.913	5.207
	22.165	20.184

Onder de liquide middelen pensioenfondsen zijn opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op de bankrekening aangehouden bij ABN AMRO Bank N.V., die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn

en niet het karakter van beleggingen hebben.

Bankrekeningen die beheerd worden door de vermogensbeheerder zijn onder de beleggingen opgenomen.

Passiva

5. Stichtingskapitaal en reserves

	Algemene reserve Bruto pensioenregeling	Algemene reserve Netto pensioenregeling	Totaal
Stand per 1 januari 2022	10.203	1.161	11.364
Uit bestemming saldo van baten en lasten	1.579	(132)	1.447
Stand per 31 december 2022	11.782	1.029	12.811

Het positieve saldo van baten en lasten is toegevoegd aan de algemene reserve.

	Algemene reserve Bruto pensioenregeling	Algemene reserve Netto pensioenregeling	Totaal
Stand per 1 januari 2021	6.086	912	6.998
Uit bestemming saldo van baten en lasten	4.117	249	4.366
Stand per 31 december 2021	10.203	1.161	11.364

Het positieve saldo van baten en lasten is toegevoegd aan de algemene reserve.

	31-12-2022		31-12-2021	
Solvabiliteit		In %		In %
Totaal vermogen	440.048	103,0	440.325	102,7
Af: (Technische) voorzieningen	427.237	100,0	428.961	100,0
Eigen vermogen	12.811	3,0	11.364	2,7
Minimaal vereist eigen vermogen	5.249	1,2	5.220	1,3
Feitelijke dekkingsgraad		103,0		102,6
Minimaal vereiste dekkingsgraad		101,2		101,2

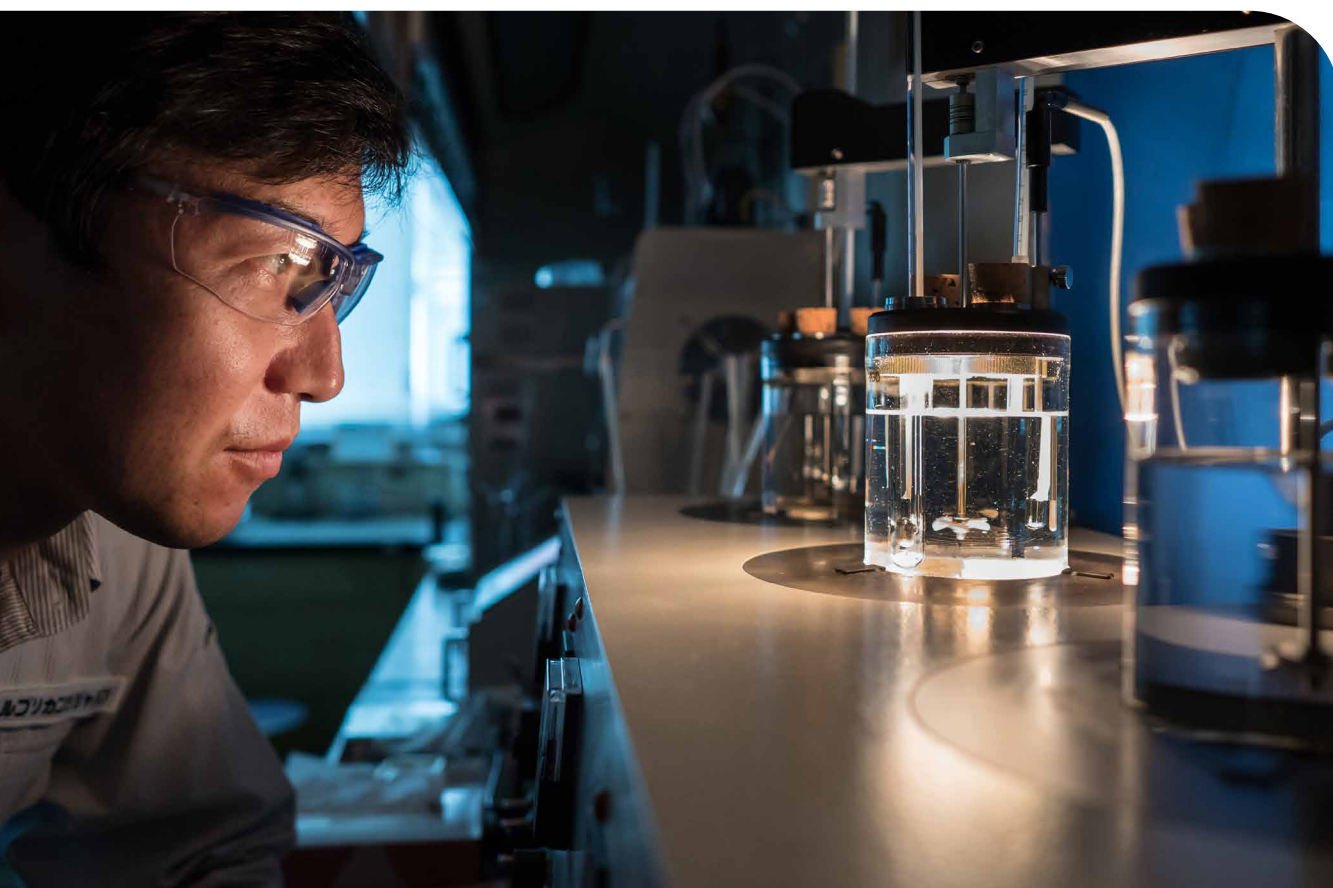
De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan de feitelijke dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van het moment van vaststelling en de elf daaraan voorafgaande maandeinden. Op grond van de aanwijzingen bij de verslagstaten mogen pensioenfondsen die zijn vrijgesteld van maand- en kwartaalrapportages de beleidsdekkingsgraad gelijkstellen aan de aanwezige dekkingsgraad op balansdatum.

De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Aangezien het pensioenfonds geen technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds heeft die niet volledig zijn verzekerd, loopt het pensioenfonds geen beleggingsrisico voor eigen rekening en is het vereist eigen vermogen daarmee gelijk aan het minimaal vereist eigen vermogen.

Het minimaal vereist eigen vermogen bij de voorziening voor risico (gewezen) deelnemers wordt vastgesteld met inachtneming van het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet. Volgens het bepaalde is het minimaal vereist eigen vermogen bij de technische voorziening voor risico (gewezen) deelnemers gelijk aan 25% van de jaarlijkse beheerslasten. Aanvullend moet een bedrag aan eigen vermogen aangehouden worden vanwege het feit dat het pensioenfonds overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's in actieve dienst heeft verzekerd bij externe partijen. Het minimaal vereist eigen vermogen van SNPS bedraagt ultimo 2022 € 5.249.

Aangezien het eigen vermogen ultimo 2022 € 12.811 bedraagt, is ultimo 2022 geen sprake van een dekkingstekort.

Vanwege het karakter van de regeling (zuivere premieovereenkomst) wordt een vereist eigen vermogen niet bepaald.

6. Technische voorzieningen

	31-12-2022	31-12-2021
Bruto pensioenregeling	21.846	21.116
Netto pensioenregeling	8.026	10.770
	29.872	31.886

	31-12-2022	31-12-2021
Technische voorzieningen		
IBNR-voorziening	4.463	6.268
Levenslang partnerpensioen voorziening	13.010	15.407
Tijdelijk partnerpensioen voorziening	1.588	1.596
Wezenpensioen voorziening	161	167
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	5.256	4.458
Ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	5.394	3.990
Totaal	29.872	31.886

	2022	2021
Mutatieoverzicht technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	31.886	28.165
Mutatie IBNR-voorziening	(1.805)	(925)
Mutatie levenslang partnerpensioen voorziening	(2.397)	(92)
Mutatie tijdelijk partnerpensioen voorziening	(8)	(171)
Mutatie wezenpensioen voorziening	(6)	(38)
Mutatie premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	798	2.910
Mutatie ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	1.404	2.037
Stand per 31 december	29.872	31.886

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig

herverzekerd bij Elips Life AG. Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG.

7. Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers

	31-12-2022	31-12-2021
Bruto pensioenregeling IDC	271.317	259.987
Bruto pensioenregeling CVP	4.967	5.788
Netto pensioenregeling IDC	98.307	107.974
Netto pensioenregeling CVP	14.625	15.623
	389.216	389.372

	31-12-2022	31-12-2021
Specificatie bruto pensioenregeling CVP:		
Bruto pensioenregeling CVP aanspraken	5.235	5.511
Bruto pensioenregeling CVP nog toe te delen resultaat	(268)	277
	4.967	5.788

	31-12-2022	31-12-2021
Specificatie netto pensioenregeling CVP:		
Bruto pensioenregeling CVP aanspraken	15.425	14.774
Bruto pensioenregeling CVP nog toe te delen resultaat	(800)	849
	14.625	15.623

Verloopoverzicht voorziening pensioenverplichtingen per pensioenregeling

	Bruto Pensioen- regeling IDC	Bruto Pensioen- regeling CVP	Netto Pensioen- regeling IDC	Netto Pensioen- regeling CVP	Totaal
Stand per 1 januari 2021	197.698	4.857	91.059	11.520	305.134
Premiestortingen	32.900	-	10.836	-	43.736
Inkomende waardeoverdrachten	3.294	-	-	-	3.294
Uitgaande waardeoverdrachten	(732)	-	-	(1.531)	(2.263)
Uitkeringen en afkopen	-	(105)	(16)	(236)	(357)
Beleggingsresultaat	27.988	(125)	12.301	(336)	39.828
Van IDC naar CVP	(1.161)	1.161	(6.206)	6.206	-
Stand per 31 december 2021	259.987	5.788	107.974	15.623	389.372
Premiestortingen	37.381	-	11.037	-	48.418
Inkomende waardeoverdrachten	13.195	-	-	-	13.195
Uitgaande waardeoverdrachten	(168)	-	(17)	-	(185)
Uitkeringen en afkopen	-	(143)	-	(422)	(565)
Beleggingsresultaat	(37.450)	(2.306)	(14.676)	(6.587)	(61.019)
Van IDC naar CVP	(1.628)	1.628	(6.011)	6.011	-
Stand per 31 december 2022	271.317	4.967	98.307	14.625	389.216

Voor een verdere toelichting op de mutaties zie de toelichting op de staat van baten en lasten. De gevoerde pensioenregelingen van SNPS betreffen individueel beschikbare premieregelingen.

8. Voorziening toekomstige uitvoeringskosten

	31-12-2022	31-12-2021
Bruto pensioenregeling	4.258	3.883
Netto pensioenregeling	3.891	3.820
	8.149	7.703

Het pensioenfonds houdt een voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten aan zodat het pensioenfonds de uitvoeringskosten kan dragen in geval van discontinuïteit van de onderneming en de te maken uitvoeringskosten voor de dan gewezen deelnemers niet uit het rendement hoeven te worden onttrokken. Bij de vaststelling van deze voorziening wordt ervan uitgegaan dat de opgebouwde pensioenkapitalen en aanspraken 2 jaar na beëindiging van

de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever, worden overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder. De per eind 2022 aanwezige kostenvoorziening voldoet aan het wettelijk minimaal vereiste niveau waardoor SNPS in staat is om de opgebouwde kapitalen bij een externe partij onder te brengen. Het geambieerde kostenvoorzieningsniveau, waarbij het pensioenfonds in staat is de uitvoeringskosten naar de toekomst toe zelfstandig te kunnen dragen is bereikt.

	2022	2021
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten		
Stand per 1 januari	7.703	7.364
Dotatie	446	339
Stand per 31 december	8.149	7.703

9. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2022	31-12-2021
Bruto pensioenregeling	1.859	1.358
Netto pensioenregeling	507	221
	2.366	1.579

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

	31-12-2022	31-12-2021
Overige schulden		
Schuld aan herverzekeraar	896	173
Te betalen kosten	817	925
Waardeoverdrachten	412	270
Uitkeringen / afkopen	241	211
Stand per 31 december	2.366	1.579

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie, in de vorm van een uitvoeringsovereenkomst, tussen het pensioenfonds en de werkgever, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

Bestuurders (gepensioneerden) krijgen vergoedingen voor de uitvoering van bestuurstaken. SNPS heeft geen leningen verstrekt aan de bestuurders. Ook heeft SNPS geen vorderingen op de bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en werkgever bestaan de transacties uit de ontvangen premies voor de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling.

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme tarieven.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ultimo boekjaar zijn er geen niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn na de balansdatum geen gebeurtenissen geweest van dien aard dat een wezenlijk ander beeld zou ontstaan van de financiële positie per einde 2022 dan op grond van dit verslag kan worden verkregen.

Oorlog in Oekraïne

De beleggingsportefeuille van SNPS is goed gespreid. De situatie in Oekraïne en de impact op de financiële markten wordt nauwlettend gevolgd. Er wordt

actie ondernomen als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. In het begin van het jaar was sprake van een bescheiden blootstelling aan Russische beleggingen (zo'n 1,3% van het totale vermogen). Deze posities zijn zo goed als volledig afgebouwd. Anders dan een sterk toegenomen volatiliteit in de markt als gevolg van onzekere omstandigheden leidt de Russische invasie in Oekraïne niet tot significant grotere risico's voor het fonds.

Naleving van sanctiewetgeving is reeds een standaardonderdeel van de risicobeheersing. Door de extra sancties die de afgelopen periode zijn afgekondigd, heeft dit wel extra aandacht.

V. Toelichting op de staat van baten en lasten

Alle bedragen in de toelichting zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

10. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

	2022	2021
Bruto pensioenregeling	44.863	42.358
Netto pensioenregeling	13.715	13.781
	58.578	56.139

BRUTO PENSIOENREGELING	2022	2021
a1. Beschikbare premie bijdrage werkgever (voor risico deelnemers)	33.284	29.004
a2. Beschikbare premie bijdrage werknemer (voor risico deelnemers)	4.370	3.847
b. Premieopslag voor herverzekeringen	4.372	6.351
c. Premieopslag voor administratie- en uitvoeringskosten	1.508	1.560
d. Premiebijdrage werkgever voor voorziening toekomstige uitvoeringskosten	375	242
e. Premiebijdrage werkgever voor minimaal vereist eigen vermogen	954	1.354
	44.863	42.358

De feitelijke premie voor de bruto pensioenregeling bestaat in enig boekjaar uit:

- a.** Beschikbare premies die op de pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden;
- b.** De aan de herverzekeraar verschuldigde risicopremies voor dekking van risico's van overlijden in actieve dienst en arbeidsongeschiktheid;
- c.** Een opslag voor de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- d.** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten;
- e.** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het vereist eigen vermogen;

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 44.863 duizend (2021: € 42.358 duizend). De kostendekkende premie bedraagt € 43.713 duizend (2021: € 38.801 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

De bruto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Deze beschikbare premiestaffel van de SNPS-pensioenregeling is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag beginnend met 10,1% voor 18 tot 22-jarigen tot 35,3% voor 63 tot en met

67-jarigen. Deze pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris minus de franchise (jaarlijks vastgesteld, € 15.859,- voor 2022 (2021: € 15.583,-). Het pensioengevend salaris dat meegenomen wordt bij het bepalen van de pensioengrondslag is afgetopt op een bepaalde fiscale inkomensgrens (jaarlijks vastgesteld, € 101.655,- voor 2022 (2021: € 99.286,-). De deelnemer betaalde in 2022 een eigen bijdrage van 2,0% (2021: 2,0%) van de pensioengrondslag, onafhankelijk van de leeftijd van deze deelnemer.

Voor 2022 bedroeg de totale eigen bijdrage zoals betaald door de werknemers € 4.370 duizend (2021: € 3.847 duizend). Het restant van de premies - inclusief aanvullende opslagen voor risicopremies en kosten - werd betaald door de werkgever. Aanvullend zijn deelnemers verzekerd voor nabestaandenpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

NETTO PENSIOENREGELING	2022	2021
a1. Beschikbare premie bijdrage werkgever (voor risico deelnemers)	9.555	9.720
a2. Beschikbare premie bijdrage werknemer (voor risico deelnemers)	1.063	1.025
b. Premieopslag voor herverzekeringen	1.357	1.439
c. Premieopslag voor administratie- en uitvoeringskosten	1.492	1.394
d. Premiebijdrage werkgever voor voorziening toekomstige uitvoeringskosten	71	97
e. Premiebijdrage werkgever voor minimaal vereist eigen vermogen	177	106
	13.715	13.781

De feitelijke premie voor de Netto pensioenregeling bestaat in enig boekjaar uit:

- a.** Beschikbare premies die op de pensioenbeleggingsrekening van de deelnemer gestort worden welke verdeeld wordt naar inleg pensioenbeleggingsrekening (a1 en a2) en inhouding voor de herverzekeringen (a3);
- b.** Een opslag voor de (lopende) administratie- en uitvoeringskosten;
- c.** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten;
- d.** Een door het pensioenfonds vast te stellen opslag voor het vormen en in stand houden van het minimaal vereist eigen vermogen.

De feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet bedraagt € 13.715 duizend (2021: € 13.781 duizend). De kostendeekkende premie bedraagt

€ 13.448 duizend (2021: € 13.709 duizend). Het pensioenfonds past geen premiedemping toe.

De netto pensioenregeling van SNPS is een individueel beschikbare premieregeling, de premie wordt hierbij bepaald aan de hand van een leeftijdsafhankelijke premiestaffel. Deze beschikbare premiestaffel van de SNPS-pensioenregeling is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag beginnend met 4,2% voor 15 tot en met 19-jarigen tot 16,2% voor 68 tot en met 70-jarigen. Deze pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris minus de fiscale grens; voor 2022 dit is voor Deelnemers A € 101.655,- (2021: € 99.286,-) en Deelnemers B € 103.268,- (2021: € 100.861,-).

Deelnemers A en B zijn deelnemers die bruto pensioen opbouwen binnen SNPS respectievelijk Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF). De deelnemer betaalde in 2022 een eigen bijdrage van 0,965 procentpunt (2021: 0,965 procentpunt) van de percentages van de pensioengrondslag.

11. Beleggingsresultaten risico deelnemers

Beleggingsresultaten risico deelnemers splitsing naar pensioenregelingen, beleggingsportefeuilles en beleggingscategorie

2022	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Life Cycle portefeuille Rente	(1)	(4.056)	-	(4.057)
Life Cycle portefeuille Match I	7	(366)	-	(359)
Life Cycle portefeuille Rendement	3.301	(51.011)	-	(47.710)
CVP Bruto	40	(2.346)	-	(2.306)
CVP Netto	114	(6.701)	-	(6.587)
	3.461	(64.480)	-	(61.019)

2021	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Life Cycle portefeuille Rente	(1)	236	-	235
Life Cycle portefeuille Match I	2	(61)	-	(59)
Life Cycle portefeuille Rendement	1.788	38.325	-	40.113
CVP Bruto	18	(143)	-	(125)
CVP Netto	48	(384)	-	(336)
	1.855	37.973	-	39.828

2022	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoed	-	(6.844)	-	(6.844)
Aandelen	3.397	(36.883)	-	(33.486)
Vastrentende waarden	72	(20.709)	-	(20.637)
Derivaten	-	-	-	-
Overige beleggingen	(8)	(44)	-	(52)
	3.461	(64.480)	-	(61.019)

2021	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoed	-	9.690	-	9.690
Aandelen	1.841	28.656	-	30.497
Vastrentende waarden	23	200	-	223
Derivaten	-	(538)	-	(538)
Overige beleggingen	(9)	(35)	-	(44)
	1.855	37.973	-	39.828

2022	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	(3.048)	(207)	(34.195)	-	-	(37.450)
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	(2.306)	-	(2.306)
Netto pensioenregeling IDC	(1.009)	(152)	(13.515)	-	-	(14.676)
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	(6.587)	(6.587)
	(4.057)	(359)	(47.710)	(2.306)	(6.587)	(61.019)

2021	LCP Rente	LCP Match I	LCP Rendement	CVP Bruto	CVP Netto	Totaal
Bruto pensioenregeling IDC	171	(33)	27.850	-	-	27.988
Bruto pensioenregeling CVP	-	-	-	(125)	-	(125)
Netto pensioenregeling IDC	65	(27)	12.263	-	-	12.301
Netto pensioenregeling CVP	-	-	-	-	(336)	(336)
	236	(60)	40.113	(125)	(336)	39.828

In de jaarrekening zijn alleen de door het pensioenfonds direct betaalde kosten van vermogensbeheer opgenomen. Deze zijn voor risico pensioenfonds en zijn opgenomen onder de pensioenbeheerkosten.

De kosten van vermogensbeheer voor risico deelnemers welke onderdeel uitmaken van het beleggingsresultaat binnen de beleggingsportefeuilles zijn toegelicht in het bestuursverslag ('look through').

12. Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen naar regelingen 2022

	Bruto Pensioen- regeling IDC	Bruto Pensioen- regeling CVP	Netto Pensioen- regeling IDC	Netto Pensioen- regeling CVP	Totaal
Ouderdoms- pensioen	-	136	59	328	523
Partnerpensioen	141	-	157	27	325
Wezenpensioen	24	-	17	-	41
	165	136	233	355	889

Pensioenuitkeringen naar regelingen 2021

	Bruto Pensioen- regeling IDC	Bruto Pensioen- regeling CVP	Netto Pensioen- regeling IDC	Netto Pensioen- regeling CVP	Totaal
Ouderdoms- pensioen	-	105	16	230	351
Partnerpensioen	114	-	155	6	275
Wezenpensioen	26	-	20	-	46
	140	105	191	236	672

De post afkopen is de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 520,35 (2021: € 503,24) per jaar overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

13. Pensioenbeheerkosten

	2022	2021
Bruto pensioenregeling	1.508	1.560
Netto pensioenregeling	1.492	1.394
	3.000	2.954
	2022	2021
Pensioenbeheerkosten rekening pensioenfonds:		
Kosten van Pensioenbeheer		
Administratiekosten IDC	1.165	794
Administratiekosten CVP	114	142
Kosten Bestuur	43	23
Kosten bestuursbureau	1.002	1.102
Adviseurs- en controlekosten m.u.v. accountantskosten	-	43
Accountantskosten	81	76
Toezichtskosten	57	48
Communicatiekosten	118	115
Opleidingskosten	13	48
Overige kosten	88	71
Subtotaal kosten van pensioenbeheer	2.681	2.462
Kosten van vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds		
Kosten van vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds	319	492
Subtotaal kosten van vermogensbeheer t.l.v. pensioenfonds	319	492
Totaal	3.000	2.954

De administratiekosten betreffen de kosten uit hoofde van pensioenbeheer zoals uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V.

De directe kosten van vermogensbeheer bestaan uit de betaalde vergoedingen aan Achmea Investment Management B.V. in het kader van de uitbestedingsovereenkomst en de vaste vergoeding van de custodian.

Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de premie een opslag ter dekking van de pensioenbeheerkosten van de bruto pensioenregeling, waaronder de kosten van pensioenbeheer en de kosten van vermogensbeheer voor rekening van het pensioenfonds. In 2022 bedroeg deze opslag € 1.508 duizend (2021: € 1.560 duizend).

Het pensioenfonds ontvangt als onderdeel van de premie een opslag ter dekking van de pensioenbeheerkosten van de netto pensioenregeling, waaronder de kosten

van pensioenbeheer en de kosten van vermogensbeheer ten laste van het pensioenfonds. In 2022 bedroeg deze opslag € 1.492 duizend (2021: € 1.394 duizend).

Honoraria onafhankelijke accountant

2022	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle van de jaarrekening	81	-	81
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	81	-	81

2021	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle van de jaarrekening	76	-	76
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	76	-	76

Deze werkzaamheden zijn zowel in 2022 als 2021 uitgevoerd door Ernst & Young Accountants LLP.

In bovenstaande opstelling is de methode gehanteerd waarbij wordt opgegeven de in het boekjaar ten laste gebrachte totale honoraria voor onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten en de totale honoraria voor andere controleopdrachten, uitgevoerd door de externe accountant.

Personeelsleden

Bij het pensioenfonds zijn geen werknemers in dienst.

Bezoldiging bestuurders

De bestuurders in dienst van Shell ontvangen geen bestuursvergoeding vanuit SNPS. De bestuurders niet in dienst van Shell krijgen een vergoeding vanuit SNPS, deze bedroegen over 2022 in totaal € 30 duizend (2021: € 30 duizend) en zijn verantwoord op de regel 'Kosten Bestuur' in voorgaande tabellen.

14. Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	2022	2021
Mutatie technische voorzieningen voor risico deelnemers:		
Mutatie pensioenverplichtingen - bruto pensioenregeling IDC	11.330	62.289
Mutatie pensioenverplichtingen - bruto pensioenregeling CVP	(821)	931
Mutatie pensioenverplichtingen - netto pensioenregeling IDC	(9.667)	16.915
Mutatie pensioenverplichtingen - netto pensioenregeling CVP	(998)	4.103
	(156)	84.238

Onder mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers zijn de mutaties opgenomen van de pensioenverplichtingen voor risico deelnemers van de bruto

pensioenregeling en de netto pensioenregeling. Zie toelichting pensioenverplichtingen voor risico deelnemers op de balanspost (7).

15. Mutatie technische voorzieningen

	2022	2021
Mutatie technische voorzieningen - bruto pensioenregeling	730	3.643
Mutatie technische voorzieningen - netto pensioenregeling	(2.744)	78
	(2.014)	3.721

Onder mutatie technische voorzieningen zijn de mutaties opgenomen van de IBNR-voorziening en de voorziening

voor levenslang partnerpensioen. Zie toelichting op de technische voorziening op de balanspost (6).

	2022	2021
Mutatie technische voorzieningen – bruto pensioenregeling:		
Mutatie IBNR-voorziening	(1.805)	(925)
Mutatie levenslang partnerpensioen voorziening	(2.397)	(92)
Mutatie tijdelijk partnerpensioen voorziening	(8)	(171)
Mutatie wezenpensioen voorziening	(6)	(38)
Mutatie premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheids voorziening	798	2.910
Mutatie ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen voorziening	1.404	2.037
	(2.014)	3.721

16. Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	2022	2021
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen - bruto pensioenregeling	(730)	(3.643)
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen - netto pensioenregeling	2.744	(78)
	2.014	(3.721)

Onder mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen zijn de mutaties opgenomen van de vordering op de herverzekerder voor de dekking van de IBNR-voorziening

en de voorziening voor Levenslang Partnerpensioen. Zie toelichting op het herverzekeringsdeel technische voorziening op de balanspost (2).

17. Mutatie voorziening toekomstige uitvoeringskosten

	2022	2021
Bruto pensioenregeling	375	242
Netto pensioenregeling	71	97
	446	339

Zie toelichting op de technische voorziening toekomstige uitvoeringskosten op de balanspost (8).

18. Saldo overdrachten van rechten voor risico deelnemers

	2022	2021
Inkomende waardeoverdrachten - bruto pensioenregeling	(13.195)	(3.294)
Uitgaande waardeoverdrachten - bruto pensioenregeling	168	732
Uitgaande waardeoverdrachten - netto pensioenregeling	17	1.531
	(13.010)	(1.031)

Een inkomende waardeoverdracht betreft de ontvangst van het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de vorige werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. Een uitgaande waardeoverdracht betreft de

overdracht aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra pensioenaanspraken.

19. Herverzekeringen

	2022	2021
Bruto pensioenregeling	3.870	3.400
Netto pensioenregeling	1.073	1.029
Totaal	4.943	4.429

	2022	2021
Herverzekeringen:		
Premies overlijdensrisico	3.193	2.688
Koopsommen overlijdensrisico afkopen bij uitdiensttreding	(45)	(41)
Premies premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	1.171	1.055
Premie arbeidsongeschiktheidsverzekering	1.317	1.067
Subtotaal	5.636	4.769
Uitkeringen van herverzekerd partnerpensioen	(316)	(241)
Uitkeringen van herverzekerd wezenpensioen	-	(1)
Uitkeringen van herverzekerd premievrijstelling	(377)	(98)
Totaal	4.943	4.429

De herverzekeringspremies worden vanuit een opslag in de pensioenpremie door de werkgever gefinancierd met uitzondering van afkoopsommen voor het levenslang partnerpensioen. De afkoopsommen voor het levenslang partnerpensioen worden door de deelnemers gefinancierd vanuit de opgebouwde rechten bij uitdiensttreding van een deelnemer.

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG. Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG.

Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Voor de omzetbelasting is een fiscale eenheid gevormd. Deze bestaat uit SNPS, Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF), SPN en Shell Asset Management Company (SAMCo). Binnen een dergelijke fiscale eenheid zijn de entiteiten over en weer hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars belastingschulden.

Met betrekking tot de omzetbelasting is SNPS te kwalificeren als een gemeenschappelijk beleggingsfonds conform artikel 11 lid 1, onderdeel I, sub 3 van de Wet op de omzetbelasting 1968, met uitzondering van de Collectief Variabel Pensioen (CVP) regeling. Daardoor kan het vermogen van SNPS volgens de huidige wetgeving niet volledig als collectief vermogen worden aangemerkt en kan de btw-vrijstelling niet worden toegepast op de kosten inzake CVP. De btw-vrijstelling is van toepassing op de pensioenuitvoeringskosten van Achmea Investment Management N.V. en Achmea Pensioenservices N.V. In de jaarrekening is nog geen rekening gehouden met de verschuldigde BTW over de kosten van CVP, deze is niet materieel voor de jaarrekening.

Bestemming saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten over 2022 ad € 1.447 duizend is toegevoegd aan de algemene reserve.

Risicobeheer

Het bestuur van SNPS is verantwoordelijk voor de beheersing van

de risico's. Hiertoe heeft het bestuur een Control Framework ingericht, met als uitgangspunt om een beheersingskader te hebben dat passend is bij het profiel van SNPS en dat de risico's die SNPS loopt reflecteert. Het raamwerk helpt het bestuur om vanuit de lange termijn doelstellingen van het pensioenfonds en met inachtneming van de interne en externe omgeving, risico's structureel in kaart te brengen en daarop een beheersingskader in te richten, zodat doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. In het bestuursverslag is een schematisch overzicht weergegeven van het risico framework, met daarin de hoofdrisico's opgenomen. In onderstaande paragrafen worden de hoofdrisico's kort beschreven, opgedeeld naar risico's van toepassing op de deelnemers en risico's van toepassing op het pensioenfonds.

Financiële risico's van toepassing op de deelnemers

De premies worden binnen SNPS individueel voor rekening en risico van de (gewezen) deelnemer respectievelijk de pensioengerechtigde belegd. Als gevolg van de kenmerken van de zuivere beschikbare premieregelingen en het feit dat het pensioenfonds geen ingegane pensioenen voor risico van het pensioenfonds kent, liggen zowel het beleggingsrisico, het renterisico en het langlevensrisico gedurende de gehele duur van deelneming en pensionering (in geval van deelname aan het CVP) bij de (gewezen) deelnemer respectievelijk de pensioengerechtigde. Risico's voortvloeiende uit de risicoverzekeringen in verband met overlijden en arbeidsongeschiktheid tot de pensioendatum zijn volledig verzekerd.

Het bestuur van SNPS stelt het strategisch beleggingsbeleid vast (de samenstelling - de 'wegingen') van de Life Cycle-profielen en daarmee de verdeling over de administratieve Life Cycle-portefeuilles en over de verschillende asset categorieën (de onderliggende beleggingsinstellingen waarin daadwerkelijk wordt belegd). Het bestuur heeft hierbij door middel van de aangeboden beleggingsmogelijkheden grenzen gesteld aan de door deelnemers te maken beleggingskeuzes en bijbehorende risico's. SNPS beoordeelt periodiek de samenstelling van de Life Cycle-profielen en Life Cycle-portefeuilles (doelwegingen en de verscheidene asset categorieën die worden gebruikt), en kan deze van tijd tot tijd aanpassen.

Tien jaar voor de reglementaire pensioenleeftijd maakt de (gewezen) deelnemer een voorlopige keuze voor een vaste of variabele pensioenuitkering op de pensioendatum. Indien de (gewezen) deelnemer kiest voor een

variabele pensioenuitkering wordt zijn kapitaal geleidelijk ingebracht in de CVP-portefeuille voor de bruto regeling respectievelijk de netto regeling. Bij een voorlopige keuze voor een vaste pensioenuitkering op de pensioendatum blijft de (gewezen) deelnemer met zijn volledige kapitaal deelnemen in een Life Cycle-profiel passend bij een vaste uitkering op pensioenleeftijd. Definitieve keuze voor een vaste of variabele pensioenuitkering volgt bij pensionering.

Matching-/renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de (portefeuille) vastrentende waarden verandert als gevolg van veranderingen in de rentestanden. De rente speelt ook een zeer belangrijke rol op het moment dat deelnemers met pensioen gaan, omdat de rente op het pensioenmoment sterk bepalend is voor het pensioen dat ingekocht kan worden. Dit wordt ook wel het conversierisico genoemd.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2022		31-12-2021	
		In %		In %
Resterende looptijd < 1 jaar	33.170	22,8	23.533	16,4
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	64.960	44,6	66.372	46,3
Resterende looptijd > 5 jaar	47.539	32,6	53.472	37,3
	145.669	100,0	143.377	100,0

Voor deelnemers in het IDC die niet deelnemen aan het CVP is het zo dat naarmate een deelnemer ouder wordt, de gevoeligheid van de beleggingen voor een stijging of daling van de rente toe neemt. Uitgaande van een deelnemer ouder dan 50, wordt, naarmate de deelnemer ouder wordt, minder belegd in aandelen. Omdat de inkoop van de pensioenuitkering ook gevoelig is voor dezelfde renteontwikkeling leidt dit tot minder grote schommelingen in het verwachte inkomen voor later. De duratie is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van vastrentende waarden en wordt met name bepaald door vier factoren: de looptijd, aflossing, couponbetaling en renteniveaus. Er wordt gestreefd naar een rentegevoeligheid

(duratie) van de vastrentende Life Cycle-portefeuilles van 11 jaar (met een bandbreedte van 9 tot 13,5 jaar). Door ontwikkelingen op de financiële markten kan de actuele duratie afwijken van de streefduratie.

Per 31 december 2022 bedroeg de duratie van Life Cycle-portefeuille Rente afgerond 4,7 jaar (2021: 5,4 jaar), duratie van Life Cycle-portefeuille Match I per die datum afgerond 0,0 jaar (2021: 20,3 jaar) en duratie van Life Cycle-portefeuille Rendement per die datum afgerond 3,0 jaar (2021: 3,7 jaar). Per 31 december 2022 bedroeg de duratie van CVP bruto 4,0 jaar (2021: 4,1 jaar) en duratie van CVP netto 4,1 jaar (2021: 4,0 jaar).

Variabiliteit**Effect op beleggingen risico deelnemers
alleen vastrentende waarden**

Categorie		2022	2021
Vastrentende waarden IDC (LCP Rente, Match I en Rendement)	rente stijgt 1 %-punt	(4.667) (-3,2%)	(5.561) (-4,2%)
Vastrentende waarden IDC (LCP Rente, Match I en Rendement)	rente daalt 1 %-punt	4.667 (3,2%)	5.561 (4,2%)
"Vastrentende waarden CVP bruto"	rente stijgt 1 %-punt	(105) (-4,0%)	(129) (-4,1%)
"Vastrentende waarden CVP bruto"	rente daalt 1 %-punt	105 (4,0%)	129 (4,1%)
"Vastrentende waarden CVP netto"	rente stijgt 1 %-punt	(314) (-4,1%)	(338) (-4,0%)
"Vastrentende waarden CVP netto"	rente daalt 1 %-punt	314 (4,1%)	338 (4,0%)

In bovenstaande tabel is een gevoeligheidsanalyse opgenomen (naar de stand ultimo boekjaar), waarin de gevolgen van een stijging of daling van de rente met 1% is weergegeven:

Op het niveau van de Life Cycle-portefeuilles wordt geen gebruikgemaakt van rentederivaten (bv. renteswaps of swaptions). In de onderliggende institutionele beleggingsfondsen waarin wordt belegd, kan wel gebruik worden gemaakt van rentederivaten.

Marktrisico

Het marktrisico is voor rekening van de deelnemers en niet voor het pensioenfonds. Het marktrisico is het risico dat de waarde van beleggingsfondsen waarin door SNPS wordt belegd daalt onder invloed van (valuta)koersontwikkelingen en rentestanden.

Tenminste één keer in de drie jaar wordt een ALM-studie uitgevoerd waarbij de Life Cycle-portefeuilles en profielen worden getoetst en extern advies wordt ingewonnen. In deze ALM-studie wordt ook gekeken naar de gewenste mate van diversificatie van de onderliggende beleggingsinstellingen. Indien nodig wordt de inhoud van de Life Cycle-portefeuilles en profielen aangepast. De uitkomst van de ALM-studie is de Strategische Asset Allocatie (SAA) en de Beleggingsnota, waarin de gewenste mate van diversificatie, managersselectie en de implementatie- en rebalancing-regels zijn vastgesteld. Alle afwijkingen ten opzichte van deze normen dienen te worden goedgekeurd door SNPS. Monitoring vindt plaats door middel van periodieke rapportages die worden ontvangen van de fiduciair vermogensbeheerder.

De waarde van de onderliggende beleggingsfondsen zal fluctueren,

bijvoorbeeld als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markten. Het marktrisico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden (diversificatie), zoals is vastgelegd in de Strategische Asset Allocatie en de Beleggingsnota.

Hieronder wordt nader inzicht gegeven in de verdeling van de beleggingen naar bedrijfstak en regio per ultimo boekjaar. Voor de verdeling wordt gebruikgemaakt van beschikbare factsheets van de (onderliggende) beleggingsfondsen.

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar aard:				
Participaties in vastgoedmaatschappijen	33.335	100,0	34.645	100,0
	33.335	100,0	34.645	100,0

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie vastgoedbeleggingen naar regio:				
Europa	3.992	12,0	5.232	15,1
Noord Amerika	21.286	63,9	22.374	64,6
Azië Pacific	6.524	19,6	5.577	16,1
Australasia	1.372	4,1	1.324	3,8
Opkomende landen	161	0,5	138	0,4
	33.335	100,0	34.645	100,0

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar bedrijfstak:				
Energie	9.747	5,0	8.238	4,1
Industrie	14.487	7,4	14.843	7,4
Technologie	36.156	18,5	47.494	23,7
Gezondheidszorg	17.732	9,1	16.615	8,3
Telecommunicatie	16.013	8,2	19.300	9,6
Basismaterialen	11.474	5,9	12.109	6,1
Financiële instellingen	33.031	16,9	33.531	16,8
Handel	37.796	19,4	36.689	18,3
Nutsbedrijven	4.091	2,1	4.423	2,2
Diversen	14.635	7,5	6.863	3,4
	195.162	100,0	200.105	100,0

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie aandelen naar regio:				
Europa	20.062	10,3	19.052	9,5
Noord Amerika	78.153	40,0	76.464	38,2
Azië Pacific	14.223	7,3	14.653	7,3
Australasia	2.586	1,3	2.165	1,1
Opkomende landen	80.138	41,1	87.771	43,9
	195.162	100,0	200.105	100,0

Onderdeel van marktrisico is dat de waarde van beleggingsfondsen fluctueren als gevolg van valutaschommelingen (waarde van beleggingen in vreemde valuta t.o.v. de euro). De omvang van het valutarisico wordt bepaald door het totaalbedrag

dat buiten de euro wordt belegd. SNPS maakt geen gebruik van derivaten om vreemde valuta posities af te dekken. In de onderliggende institutionele beleggingsfondsen waarin wordt belegd, kan wel gebruik worden gemaakt van valutaderivaten.

De vreemde valutapositie ultimo boekjaar is als volgt te specificeren:

	31-12-2022	31-12-2021
Koersen vreemde valuta ten opzichte van de euro		
Amerikaanse Dollar	136.171	42.532
Braziliaanse Reaal	6.527	5.417
Hongkong Dollar	8.251	24.948
Japanse Yen	9.904	3011
Zuid-Koreaanse Won	9.590	12606
Canadese Dollar	6.773	945
Taiwanese Dollar	11.307	16250
Chinese Yuan Renminbi	22.798	8125
Mexicaanse Peso's	5.862	4408
Zuid-Afrikaanse Rand	10.789	6077
Overige vreemde valuta < 2%	44.812	49849
	272.784	174.168

De waarde van de beleggingen in vreemde valuta per 31 december zijn gepresenteerd op basis van look through (doorkijk) op het niveau van de onderliggende beleggingen van de institutionele beleggingsfondsen, waarin

binnen de beleggingsportefeuilles wordt belegd. Dit betreft een netto positie, wat inhoudt dat deze gesaldeerd zijn met eventuele valuta afdekkingen die binnen een beleggingsfonds plaatsvinden.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan marktpartijen die obligatieleningen uitgeven of banken waar deposito's worden geplaatst.

De kredietwaardigheid van veel marktpartijen wordt ook door rating agencies beoordeeld. Hieronder is een specificatie van de vastrentende waarden opgenomen verdeeld naar land/sector en vervolgens naar rating.

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar sector:				
Overheidsinstellingen	47.249	32,4	47.710	33,3
Beleggingsinstelling	812	0,6	813	0,6
Financiële instellingen	19.301	13,2	19.109	13,3
Handel	19.443	13,3	21.852	15,2
Basismaterialen	5.831	4,0	5.933	4,1
Industrie	15.113	10,4	14.983	10,5
Olie en gas	5.753	3,9	6.297	4,4
Nutsbedrijven	2.531	1,7	2.851	2,0
Technologie	4.226	2,9	4.770	3,3
Gezondheidszorg	4.676	3,2	4.594	3,2
Telecommunicatie	4.724	3,2	6.636	4,6
Andere instellingen	16.006	11,0	7.829	5,5
Beleggingsdebiteuren	4	0,0	-	-
	145.669	100,0	143.377	100,0

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar regio:				
Overheidsinstellingen	110.562	75,9	108.597	75,7
Beleggingsinstelling	35.107	24,1	34.780	24,3
	145.669	100,0	143.377	100,0

	31-12-2022		31-12-2021	
	In %		In %	
Specificatie vastrentende waarden naar rating:				
AAA	13.473	9,2	10.389	7,2
AA	9.073	6,2	11.644	8,1
A	20.062	13,8	18.666	13,0
BBB	32.652	22,4	35.063	24,5
BB	36.974	25,4	41.288	28,8
B	12.659	8,7	14.663	10,2
CCC	4.116	2,8	4.271	3,0
CC	99	0,1	-	-
Geen rating	16.561	11,4	7.393	5,2
	145.669	100,0	143.377	100,0

Door Achmea Investment Management is de Composite Long Term Debt Rating gebruikt. Dit is een gewogen gemiddelde van meerdere rating agencies (Standard & Poors, Moody's en Fitch).

Investerings in de Shell Groep:

De onderliggende institutionele beleggingsfondsen kunnen posities hebben in effecten Shell. SNPS is niet in staat om het beleggingsbeleid van de beleggingsinstellingen waarin wordt belegd op dit punt te beïnvloeden. Beleggingen door SNPS in effecten Shell zijn wettelijk begrensd tot maximaal 10% van de totale portefeuille. Ultimo 2022 was dit 0,13 % (2021: 0,03%) van de totale portefeuille.

Bewaarneming van effecten en securities lending:

SNPS heeft een onafhankelijk bewaarinstelling (custodian) benoemd en ziet er tevens op toe dat de

beleggingen in de onderliggende beleggingsinstellingen 'bankruptcy remote' worden bewaard. Securities lending kan onderdeel uitmaken van het beleggingsbeleid van de onderliggende beleggingsinstellingen.

Financiële risico's van toepassing op het pensioenfonds

Het pensioenfonds onderkent een aantal financiële risico's en deze risico's worden gemonitord door het bestuur dat daarbij wordt ondersteund door het bestuursbureau. Periodiek worden de financiële risico's en daarvoor getroffen beheersmaatregelen gerapporteerd aan, en besproken in, het bestuur van het pensioenfonds, als onderdeel van de reguliere risico rapportage over alle geïdentificeerde risico's. Hieronder wordt een toelichting gegeven op een aantal van deze financiële risico's.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat SNPS op enig moment onvoldoende liquide middelen heeft om aan de lopende verplichtingen te voldoen. In de uitvoeringsovereenkomst tussen SNPS en Shell Nederland is vastgelegd dat Shell Nederland voorziet in de korte termijn liquiditeitsbehoefte van het pensioenfonds.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. De belangrijkste partijen hierbij zijn de herverzekeraars. De kredietwaardigheid van de belangrijkste tegenpartijen wordt continu door SNPS gemonitord. Ook Shell Nederland is een belangrijke tegenpartij van het pensioenfonds. De werkgever stort iedere maand voor alle deelnemers in SNPS de benodigde premie, waardoor SNPS het debiteurenrisico sterk heeft beperkt.

Verzekeringstechnisch risico (overlijden en arbeidsongeschiktheidsrisico)

De risico's van overlijden in actieve dienst en premievrijstelling van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zijn volledig herverzekerd bij Elips Life AG. Het risico van arbeidsongeschiktheid gedurende actieve dienst is volledig herverzekerd bij Elips Life AG en heeft een credit rating A met een 'stable outlook' (Standard & Poor's).

Niet-financiële risico's van toepassing op het pensioenfonds

Het pensioenfonds onderkent een aantal niet-financiële risico's en deze worden gemonitord door het bestuur dat daarbij wordt ondersteund door het bestuursbureau. Periodiek worden de niet-financiële risico's en daarvoor getroffen beheersmaatregelen gerapporteerd aan, en besproken in, het bestuur, als onderdeel van de reguliere risicorapportage over geïdentificeerde risico's. Onderstaand wordt een toelichting gegeven bij een aantal van deze niet-financiële risico's.

Zorgplichtrisico

SNPS draagt er zorg voor dat de beleggingen voldoen aan het bepaalde bij of krachtens de Pensioenwet, in het bijzonder aan de 'prudent person' regel en aan de eisen van zorgplicht. Daarnaast monitort het bestuur, ondersteund door het bestuursbureau, nauwgezet de communicatieprocessen en -middelen richting de deelnemers. Ook worden deelnemers op jaarlijkse basis geattendeerd op hun gekozen Life Cycle-profiel.

SNPS beoordeelt periodiek de samenstelling van de Life Cycle-profielen en Life Cycle-portefeuilles (doelwegingen en de verscheidene asset categorieën die worden gebruikt), en kan deze van tijd tot tijd aanpassen.

Uitbestedingsrisico

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit van de bedrijfsvoering, integriteit en kwaliteit van de externe dienstverleners onvoldoende gewaarborgd is. Vanwege het feit dat het pensioenfonds de administratieve uitvoering van de pensioenregeling en het vermogensbeheer heeft

uitbesteed aan derde partijen, is het uitbestedingsrisico een van de belangrijkste risico's binnen het SNPS risicoframework.

Een belangrijk deel van de kritische IT-systemen ligt bij derde partijen, waardoor het IT-risico in belangrijke mate een uitbestedingsrisico is. Het IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen, IT-infrastructuur en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd zijn, waardoor de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komen. Dit risico beperkt zich niet tot de IT-infrastructuur zoals in gebruik bij SNPS, maar omvat tevens de IT-infrastructuur bij de sponsor en de service providers van SNPS. Belangrijke subrisico's bij uitbesteding zijn o.a. cyber risico en data privacyrisico. Het pensioenfonds beschikt ten aanzien van elke externe dienstverlener over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan de wettelijke regels op het gebied van uitbesteding. Met uitvoerende organisaties zijn nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement. Onder andere door middel van periodieke rapportages (waaronder ISAE 3402 type II rapportages, risicoverantwoordingsrapportages en Service Level Agreement rapportages) van de externe uitvoeringsorganisaties wordt het bestuur in staat gesteld de risico's voor het pensioenfonds goed te monitoren.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico samenhangend met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering. Hier wordt

onder andere verstaan het risico van onvoldoende doelmatige en/of onvoldoende doeltreffende processen op het gebied van pensioenadministratie, vermogensbeheer en financiële administratie. Dit risico, evenals de genoemde risico's betreffende uitbesteding en IT-omgeving, worden onder meer gemitigeerd door adequate uitbestedingscontracten met SPN, APS en AIM en door het periodiek verkrijgen van assurance door middel van interne en externe audits.

Omgevingsrisico

Het risico dat de invloed van en ontwikkelingen bij onder andere de werkgever en aanspraakgerechtigden resulteren in conflicterende belangen met het pensioenfonds. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de invloed van ontwikkelingen in de financiële positie van de werkgever (leidend tot meesleepgevaar), het ontbreken van evenwichtige belangenbehartiging als gevolg van dominantie van de werkgever of dominantie van de door de werkgever benoemde bestuurders en de invloed van de werkgever op het beleid van het pensioenfonds.

SNPS streeft ernaar om adequaat te reageren op crisissituaties ten gevolge van ontwikkelingen in de omgeving van SNPS en bij Shell. De communicatie naar belanghebbenden en derden is daarop gericht. Het bestuur, hierbij ondersteund door SPN, monitort de externe ontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving, alsmede de impact hiervan op SNPS voortdurend.

Reputatierisico

Het risico dat de reputatie van het pensioenfonds verslechtert door een negatief beeld van het

pensioenfondsen onder stakeholders van het pensioenfonds zoals deelnemers, uitbestedingspartijen, regelgevende en toezichhoudende instanties of de sponsor. SNPS heeft een communicatiebeleid opgesteld en streeft ernaar alle betrokkenen proactief, volledig en op een begrijpelijke manier te informeren over alle zaken met betrekking tot SNPS en hun pensioen, die voor hen van belang zijn. Bij de uitvoering van dit beleid wordt de dialoog nagestreefd en wordt actief feedback gevraagd van (gewezen) deelnemers en hun nabestaanden en stakeholders.

Voor de uitvoering van het beleid wordt voornamelijk gebruikgemaakt van de communicatiefaciliteiten van de service provider(s) en de directie, alsmede de corporate faciliteiten in Shell. Het beleid wordt vastgesteld door het bestuur van SNPS en de uitvoering daarvan valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Omdat de regeling een DC-karakter heeft en de (gewezen) deelnemers diverse beleggingskeuzes biedt, maakt de zorgplicht een belangrijk onderdeel uit van het communicatiebeleid.

IT-Risico

IT-risico, bestaande uit strategie- en beleid, beveiliging, beheersbaarheid, continuïteit risico dat de IT-infrastructuur als in gebruik bij SNPS, de sponsor en haar service providers ontoereikend is waardoor de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komen. SNPS heeft haar uitgangspunten met betrekking tot IT en informatiebeveiligingsbeleid helder geformuleerd, gedocumenteerd en gecommuniceerd. Dit beleid is vastgelegd in het IT-beleid document.

Jaarlijkse check op relevantie IT-beleid en 1 keer per jaar beleid op de bestuursagenda. Het door SNPS geformuleerde IT-beleid moet ook als zodanig door haar uitbestedingspartners geaccepteerd en geïmplementeerd worden. Op periodieke basis 'toetst' SNPS dit in SLA gesprekken met haar uitbestedingspartners.

Integriteitsrisico

Het risico dat de integriteit van het pensioenfonds wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding, afgemeten aan wet- en regelgeving en maatschappelijke en door SNPS opgestelde normen. Hiertoe is onder meer voor SNPS een specifieke gedragscode opgesteld.

ESG-risico's

Er is een breed scala aan risico's gerelateerd aan ESG, zowel financieel als niet-financieel. Zo is er het financiële risico dat de portefeuille in waarde daalt door posities die blootgesteld zijn aan ESG-risicofactoren. Maar bijvoorbeeld ook het risico dat maatschappelijk of door de deelnemers gewenste overwegingen onvoldoende worden meegenomen en zo de reputatie beïnvloeden. Om goed invulling te kunnen geven aan ESG heeft het fonds onderzoek gedaan onder haar deelnemers naar de ESG-voorkeuren en deze meegenomen in het door het bestuur vastgestelde ESG-beleid. Het fonds informeert haar deelnemers onder andere in het jaarverslag over het beleid en de invulling daarvan. Minimaal jaarlijks wordt er een Sustainability Risk Assessment' uitgevoerd waarbij de materiele risico's worden geïdentificeerd en opgevolgd. Ook bij selectie van

beleggingen en vermogensbeheerders maar ook bestuursvoorstellen wordt rekening gehouden met het ESG-beleid van het fonds. Hierover wordt gerapporteerd en verantwoording afgelegd en indien nodig, het beleid bijgestuurd.

Juridisch risico

Het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie van het pensioenfonds, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. De juridische afdeling van SPN monitort doorlopend veranderingen in wet- en regelgeving en informeert en adviseert het bestuur op een proactieve wijze. Voor contracten die het pensioenfonds met derden heeft.

Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

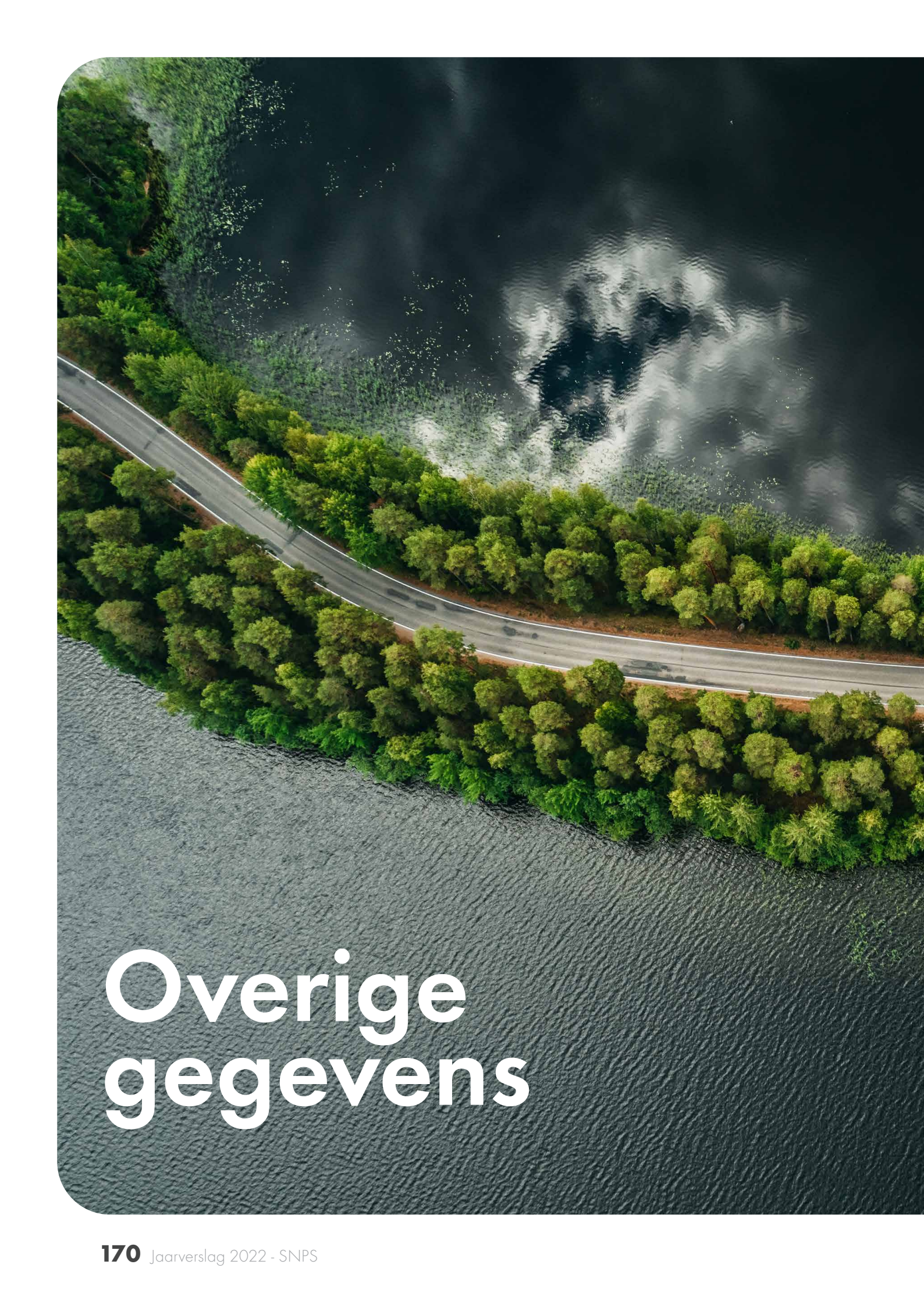
Het bestuur van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld per 31 mei 2023.

Namens het bestuur,

M.J. ten Brink,
voorzitter bestuur
B.N. de Mönnink
B.C. Koch
N. van der Toorn
A.K. Kroeze
K. Yildirim
M.P. van 't Zet
E.M.J. Smeets

Den Haag, 31 mei 2023

An aerial photograph showing a winding asphalt road that separates a dense green forest from a large body of dark water. The water in the foreground has a textured, rippled surface, while the water in the background is darker and reflects the sky. The road has a white line on its edge and a few small vehicles are visible. The forest consists of many trees with varying shades of green.

Overige gegevens

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Shell Nederland Pensioenfonds Stichting te Den Haag is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2022.

Onafhankelijkheid

Als waarmederkend actuaaris ben ik onafhankelijk van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 4.100.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 205.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de

uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruikgemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Shell Nederland Pensioenfonds

Stichting is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed, omdat het aanwezig eigen vermogen hoger is dan het vereist eigen vermogen.

Amsterdam, 31 mei 2023

drs. H.C.J. Veerman AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance
Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2022 van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022
- de staat van baten en lasten over 2022
- de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening. Wij zijn onafhankelijk van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (hierna ook wel het pensioenfonds) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting voert als ondernemingspensioenfonds twee beschikbare premieregelingen uit voor werknemers van Shell plc. Shell Nederland Pensioenfonds Stichting heeft Shell Pensioenbureau Nederland B.V. aangesteld als directeur van het pensioenfonds. Het vermogensbeheer en pensioenbeheer van Shell Nederland

Pensioenfondsen Stichting zijn uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners, te weten Achmea Investment Management B.V. respectievelijk Achmea Pensioenservices N.V. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-

informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven €215 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Materialiteit	
Materialiteit	€ 4,3 miljoen (2021: € 3,8 miljoen)
Toegepaste benchmark	1,0% van het pensioenvermogen per 31 december 2022, zijnde het totaal van de voorzieningen voor pensioenverplichtingen en de vrije reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat beschikbaar is voor (het inkopen van) pensioenaanspraken voor de individuele deelnemers. De voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers is een directe afgeleide van de beleggingen voor risico deelnemers van de betreffende regelingen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar, waarin wij dit op 1,0% van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers hebben gebaseerd.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een ondernemingspensioenfonds.

Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de technische voorzieningen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk risicomanagement van het jaarverslag, waarin het bestuur zijn (fraude) risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd

alsook bijvoorbeeld de gedragscode, en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de paragraaf 'Specifieke grondslagen', '6. Technische voorzieningen' en '8. Voorziening toekomstige uitvoeringskosten' in de jaarrekening, waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting

ten aanzien van de technische voorzieningen’.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de Compliance Officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisaties).

Uit onze evaluatie van het risico op mogelijke doorbreking van interne beheersmaatregelen of andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met

betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de Compliance Officer en de sleutelfunctiehouders en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van de correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel ‘Continuïteit’ van ‘4. Algemene toelichting’ van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd.

Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Waardering en toelichting van beleggingen voor risico deelnemers

Risico

De beleggingen voor risico deelnemers (verder: de beleggingen) zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (genoteerde marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet (beurs)genoteerde beleggingsfondsen.

De posities in niet-(beurs)genoteerde beleggingsfondsen kennen inherent een waarderingsonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente, niet-gecontroleerde rapportages van de fondsmanagers. Voor de posities in beleggingen met genoteerde marktprijzen schatten wij het risico op een materiële fout lager in, mede omdat de beleggingen bestaan uit effecten en deelnemingsrechten waarvoor een genoteerde prijs op een actieve markt beschikbaar tot stand komt en derhalve de schattingonzekerheid beperkt is.

Waardering en toelichting van beleggingen voor risico deelnemers

Risico	Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in paragraaf 'Specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in toelichting '1. Beleggingen voor risico deelnemers'. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2022 voor € 60 miljoen is belegd in niet-beursgenoteerd beleggingsfondsen die beleggen in vastgoed en in vastrentende waarden. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan de relevante verslaggevingsvereisten.
Onze controleaanpak	Bij de controle van de beleggingen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van een andere accountant. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel, hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de beleggingen, rekening houdend met omvang en risicoprofiel van de beleggingen, en deze vastgelegd in instructies. Daarnaast hebben wij een dossierreview uitgevoerd met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten daarvan. Door deze werkzaamheden, gecombineerd met de hierna beschreven werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2022. • De waardering van belangen in (beurs)genoteerde beleggingsfondsen, waarvoor wij hebben vastgesteld dat er een actieve markt bestaat, hebben wij zelfstandig afgestemd met de prijsbron. Voor beleggingsfondsen is sprake van een actieve markt als de intrinsieke waarde dagelijks wordt gepubliceerd en deze intrinsieke waarde de basis is voor dagelijkse toe- en uittreding door (institutionele) beleggers. • Voor de positie in het niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen hebben wij de aansluiting vastgesteld met de gecontroleerde jaarrekening 2022. Wij hebben vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2022 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Risico

De technische voorzieningen betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. Deze bestaan uit de IBNR-voorziening, de nabestaandenvoorzieningen (levenslang en tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen), de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid voorziening en de voorziening toekomstige uitvoeringskosten. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering van de nabestaandenvoorzieningen is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de vermenigvuldigingsfactoren voor sterftekansen. Deze veronderstellingen hebben bijzondere aandacht gehad in onze controle.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de technische voorzieningen beschreven in de paragraaf 'Specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in paragraaf 'Schattingwijzigingen' en in toelichting '6. Technische voorzieningen' en '8. Voorziening toekomstige uitvoeringskosten'. Uit deze toelichtingen blijkt dat (schattings)wijziging heeft plaatsgevonden door wijziging van de UFR methode.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Onze controleaanpak	Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaris van het pensioenfonds. De certificerend actuaris onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaris heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaris onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2022. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels en de effecten van de wijzigingen hierin, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2022. Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaris. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij een eigen actuariële specialist betrokken en specifiek de uitkomsten van de door het pensioenfonds uitgevoerde analyses op de ervaringssterfte en kostenopslag beoordeeld. Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2022 of de toelichting van de technische voorzieningen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van

de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De niet-uitvoerende bestuurders hebben als taak het beoordelen van de financiële informatieverschaffing door het pensioenfonds.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk

is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze

werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

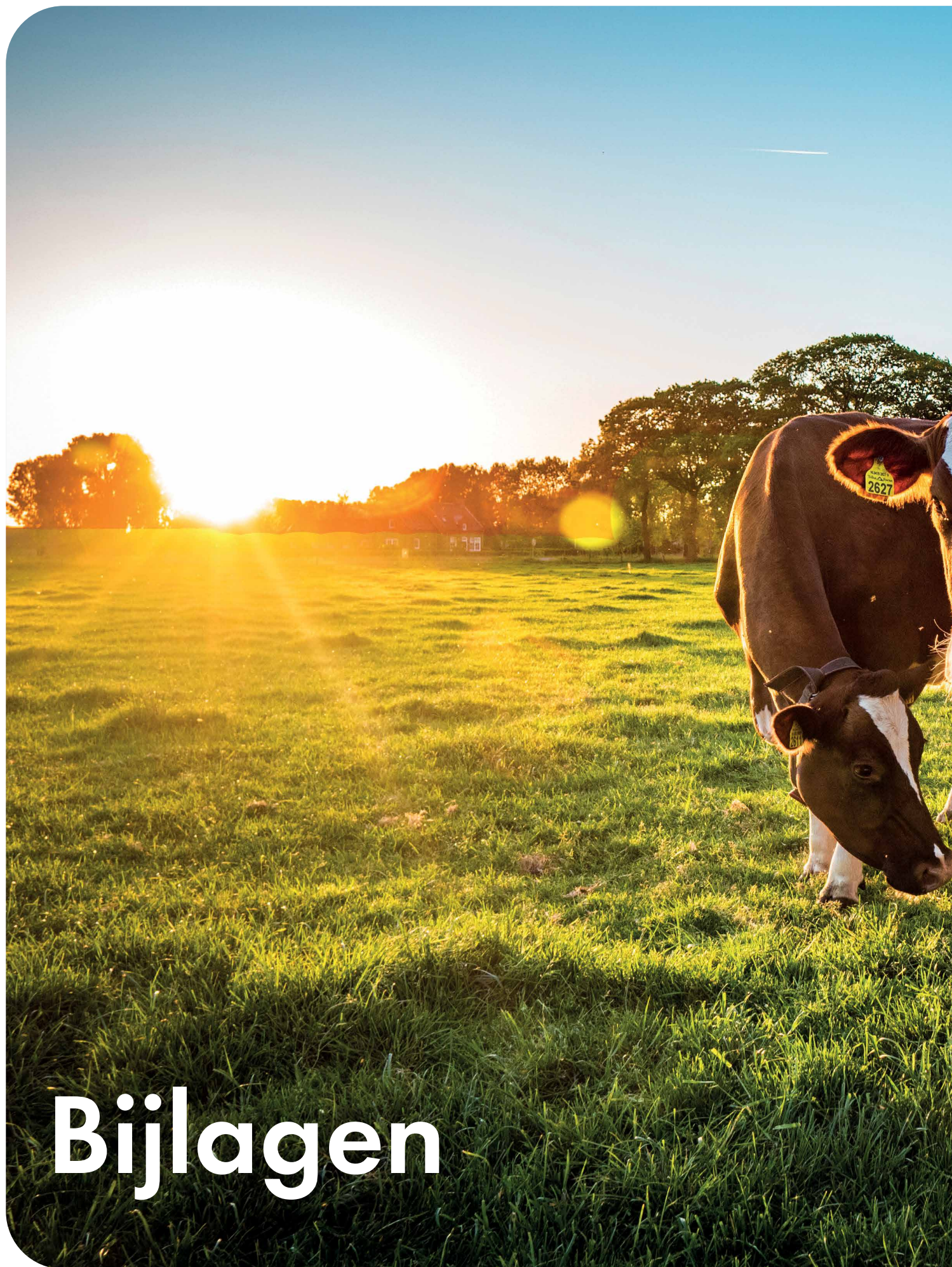
Communicatie

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 31 mei 2023

w.g. S.B. Spiessens RA
Ernst & Young Accountants LLP

Bijlagen

BIJLAGE 1: Verloopstaat deelnemers

BRUTO PENSIOENREGELING	2022	2021
Deelnemers		
Stand vorig boekjaar	3.227	3.150
Nieuwe toetreding	726	273
Ingang CVP	-	-
Overlijden	(3)	-
Premievrij door uit dienst	(195)	(196)
	528	77
Stand einde boekjaar	3.755	3.227
Gewezen deelnemers		
Stand vorig boekjaar	734	598
Ingang CVP	-	(3)
Premievrij door uit dienst	195	196
Waardeoverdracht	(16)	(48)
Overlijden	(2)	(1)
Hertoetreding	-	(7)
Vervallen	(4)	(1)
	173	136
Stand einde boekjaar	907	734
Pensioentrekken		
Stand vorig boekjaar	16	13
Ingang CVP	-	3
Ingang nabestaandenpensioen	5	-
Beëindiging wezenpensioen	-	-
	5	3
Stand einde boekjaar	21	16
Aantallen per ultimo boekjaar in de CVP-regeling		
Deelnemers	87	64
Gewezen deelnemers	-	-
Pensioentrekken	8	8
Stand einde boekjaar	95	72

NETTO PENSIOENREGELING	2022	2021
Deelnemers		
Stand vorig boekjaar	3.781	4.053
Nieuwe toetreding	277	155
Ingang CVP	(3)	(11)
Revalidering	(1)	-
Overlijden	(5)	(2)
Premievrij door uit dienst	(185)	(414)
Afkoop emigratie / klein pensioen	(2)	-
	81	(272)
Stand einde boekjaar	3.862	3.781
Gewezen deelnemers		
Stand vorig boekjaar	1.872	1.541
Ingang CVP	(62)	(48)
Ingang pensioen niet CVP	-	-
Revalidering	1	-
Overlijden	(2)	(3)
Premievrij door uit dienst	185	414
Waardeoverdracht	(1)	(1)
Afkoop emigratie / klein pensioen	(19)	(26)
Overige oorzaken	5	(5)
	107	331
Stand einde boekjaar	1.979	1.872
Pensioentrekkenden		
Stand vorig boekjaar	212	153
Ingang CVP	65	59
Overlijden	(1)	(1)
Ingang nabestaandenpensioen	9	4
Afkoop emigratie / klein pensioen	(1)	(2)
Expiratie wezenpensioen	(4)	(1)
	68	59
Stand einde boekjaar	280	212
Aantallen per ultimo boekjaar in de CVP-regeling		
Deelnemers	1.166	1.038
Gewezen deelnemers	1	1
Pensioentrekkenden	223	159
Stand einde boekjaar	1.390	1.198

BIJLAGE 2: Bestuur, medezeggenschap, uitvoering en toezicht

De informatie die hierna over bestuur, uitvoering, verantwoording en toezicht wordt gegeven heeft betrekking op het verslagjaar 2022.

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

In Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS, het pensioenfonds) is in 2013 een pensioenregeling ondergebracht van maatschappijen van de Shell Plc die tot het pensioenfonds zijn toegetreden. Sinds 1 januari 2015 is sprake van uitvoering van twee pensioenregelingen door SNPS; een pensioenregeling voor de opbouw van bruto pensioenaanspraken tot een fiscale inkomensgrens van € 101.655 (niveau 2022) en een pensioenregeling voor de opbouw van netto pensioenaanspraken boven de fiscale inkomensgrens. Deze netto pensioenregeling wordt uitgevoerd voor zowel deelnemers die bruto pensioen opbouwen in SNPS als deelnemer die bruto pensioen opbouwen bij het andere Shell pensioenfonds in Nederland, Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF).

SNPS wordt bestuurd door een bestuur in de vorm van een one tier board met niet-uitvoerende bestuurders (interne toezichthouders) en uitvoerende bestuurders. Dit model wordt in de Pensioenwet het omgekeerd gemengd model genoemd. Daarnaast is er een Verantwoordingsorgaan waarin de werkgever en deelnemers zijn vertegenwoordigd.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit acht leden:

- Een onafhankelijk voorzitter die

geen vertegenwoordiger is van de belanghebbenden bij SNPS

- Twee werkgeversvertegenwoordigers (leden A)
- Twee werknemersvertegenwoordigers (leden B)
- Drie uitvoerende bestuursleden (leden D)

Bestuurders C als vertegenwoordigers van pensioengerechtigden worden benoemd zodra het aantal pensioengerechtigden tien procent of meer bedraagt van de som van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden in SNPS gezamenlijk. Op dit moment is dit nog niet het geval. Benoeming van bestuurders C zal te zijner tijd plaatsvinden door het bestuur op voordracht van de vertegenwoordigers van pensioengerechtigden (leden C) in het Verantwoordingsorgaan.

De onafhankelijk voorzitter wordt benoemd door bestuurders A en B (en C) op voordracht van de Bestuurders D. De bestuurders A worden benoemd door het bestuur op voordracht van Shell Nederland. De bestuurders B worden benoemd door het bestuur op voordracht van de centrale ondernemingsraad van Shell in Nederland. Bestuurders D worden bij meerderheidsbesluit benoemd door de bestuurders A en B (en C), na overleg met Shell Nederland. Bij het vervullen van hun taak dienen de leden van het bestuur ervoor te zorgen dat alle belanghebbenden van het pensioenfonds zich door het bestuur op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

De niet-uitvoerende bestuursleden zijn met name verantwoordelijk voor het bepalen van het (strategische) beleid van SNPS en het houden van toezicht op de uitvoering daarvan door de uitvoerende bestuurders. Het uitvoerend deel van het bestuur bestaat uit drie beroepsbestuurders, die in dienst zijn van Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN). De uitvoerende bestuurders zijn niet directe vertegenwoordigers van de belanghebbenden bij het pensioenfonds. De uitvoerende bestuurders zijn verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en de dagelijkse operationele uitvoering.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het VO van SNPS kent twee werkgeverszetels (Leden A) en vier werknemerszetels (Leden B). Het VO geeft jaarlijks achteraf een oordeel over het door het bestuur vastgestelde beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en ook over beleidskeuzes voor de toekomst, een en ander in overeenstemming met het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet. Het VO heeft ook adviesrechten.

In het VO wordt de werkgever door twee leden en worden de werknemers door vier leden vertegenwoordigd. De leden van het VO worden benoemd door het bestuur. De vertegenwoordigers van de werkgever (leden A) worden benoemd op voordracht van Shell Nederland. De vertegenwoordigers van de deelnemers (leden B) worden benoemd rechtstreeks na verkiezing door de deelnemers. Bij deze verkiezing draagt het Bestuur een kandidaat voor op voordracht van de centrale ondernemingsraad van Shell in Nederland.

Wanneer het aantal pensioengerechtigden in de toekomst tien procent of meer komt te bedragen van de som van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden zullen ook twee vertegenwoordigers van pensioengerechtigden (leden C) worden benoemd door het bestuur rechtstreeks na verkiezing door de pensioengerechtigden. Bij deze verkiezing draagt het bestuur een kandidaat voor op voordracht van door het bestuur aangewezen organen of instellingen die representatief geacht kunnen worden voor de pensioengerechtigden.

Directie

Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN) is de statutaire directeur van het pensioenfonds. SPN ondersteunt het bestuur en adviseert het bestuur over het pensioenbeleid. Ook ondersteunt SPN het bestuur bij het toezicht op de externe dienstverleners aan wie het voeren van het pensioenbeheer en het vermogensbeheer zijn uitbesteed, en ook op het terrein van risicobeheersing, pensioenadministratie en deelnemerscommunicatie. SPN heeft een Raad van Commissarissen bestaande uit twee personen die zijn benoemd door de aandeelhouder. De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van en de uitvoering door de directie en op de algemene gang van zaken, waaronder de interne controle, en daarnaast de directie van SPN van advies te dienen. Voor deze dienstverlening aan SNPS is een Service Agreement gesloten met SPN.

SPN is een vennootschap behorende tot de Shell Groep.

Pensioenbeheer en vermogensbeheer

Achmea Pensioenservices N.V. is door het bestuur aangesteld voor het uitvoeren van de pensioenadministratie, de pensioencommunicatie, de beleggingsadministratie (unit administratie) en het verrichten van de financiële administratie van SNPS. Achmea Investment Management B.V. (AIM) is door het bestuur aangesteld voor het adviseren over, en het inrichten van, de Life Cycle-profielen en Life Cycle-portefeuilles en het voeren van het vermogensbeheer.

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)

De taak van DNB omvat onder meer toezicht op de Statuten, de Reglementen en de Uitvoeringsovereenkomst van het pensioenfonds met de werkgever, toezicht op de financiële en actuariële opzet van het pensioenfonds en een betrouwbaarheids- en geschiktheidstoets van de kandidaat-bestuursleden van het Pensioenfonds. Voorts worden de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) en de uitvoering daarvan, de jaarstukken en overige relevante bescheiden van het pensioenfonds door DNB beoordeeld.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM houdt toezicht op het gedrag van het pensioenfonds ten aanzien van de wettelijk verplichte informatieverstrekking. Doel van die informatie is het verhogen van het bewustzijn over de individuele pensioenvoorziening, zodat (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en pensioengerechtigden een goed inzicht kunnen krijgen in hun pensioen.

Certificerend actuaaris

De certificerend actuaaris geeft jaarlijks een verklaring af of het pensioenfonds heeft voldaan aan de eisen als bedoeld in artikel 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hiertoe worden alle door de certificerend actuaaris noodzakelijk geachte controles uitgevoerd.

Onafhankelijke accountant

De onafhankelijke accountant geeft jaarlijks een controleverklaring af bij de door het pensioenfonds gepubliceerde jaarrekening en bij de jaarlijkse DNB-staten. Hieraan voorafgaand worden alle hiertoe door de onafhankelijke accountant noodzakelijk geachte controles uitgevoerd.

BIJLAGE 3: Personalia en benoemingen

Personalia van bestuurders per 31 mei 2023. Benoemingen vanaf 1 januari 2022 tot en met 31 mei 2023.

BESTUUR

ONAFHANKELIJK VOORZITTER

dhr. M.J. ten Brink (1960), voorzitter

Beroep	Directeur/eigenaar Invea Advies
Relevante nevenfuncties	Voorzitter Bestuur bij Stichting Shell Pensioenfonds
Eerste benoeming	1 juli 2020
Afloop huidige termijn	1 juli 2024

BESTUURDERS A

B.C. Koch (1982)

Beroep:	Information Risk Management Risk Advisory Manager Non-Operated Ventures bij Shell Information Technology International B.V.
Relevante nevenfuncties:	Geen
Eerste benoeming:	1 oktober 2019
Afloop huidige termijn:	1 oktober 2023

B.N. de Mönnink (1973)

Beroep:	Finance Manager Projects and Integrated Gas bij Shell International Exploration and Production B.V.
Relevante nevenfuncties:	Geen
Eerste benoeming:	8 november 2020
Afloop huidige termijn:	8 november 2024

BESTUURDERS B

A.K. Kroeze (1987)

Beroep:	IT Product Line Manager Media & Campaigns bij Shell Downstream Services International B.V.
Relevante nevenfuncties:	Geen
Eerste benoeming:	23 mei 2018
Afloop huidige termijn:	23 mei 2026

Mw. N. van der Toorn (1982)

Beroep: Global Customs and Indirect Tax Projects
Lead bij Shell International B.V.

Relevante nevenfuncties: Geen

Eerste benoeming: 1 april 2016

Afloop huidige termijn: 31 maart 2024

BESTUURDERS C

Nog niet van toepassing

BESTUURDERS D (UITVOERENDE BESTUURDERS)

Mw. E.M.J. Smeets (1976)

Beroep: Manager Actuarial Affairs bij
Shell Pensioenbureau Nederland B.V.

Relevante nevenfuncties: Lid van de onderzoeksgroep financieel Nieuw
Pensioencontract bij de Pensioenfederatie
Lid van de onderzoeksgroep nabestaandenpensioen
Nieuw Pensioencontract bij de Pensioenfederatie
Lid van de commissie pensioenen bij het Koninklijk
Actuarieel Genootschap
Lid Partner Research Council bij Netspar
Adviserend lid bedrijfscommissie pensioenen –
Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

Eerste benoeming: 1 juli 2022

Afloop huidige termijn: 1 juli 2026

K. Yildirim (1967)

Beroep: General Manager bij Shell Pensioenbureau
Nederland B.V.

Relevante nevenfuncties: Lid Raad van Bestuur bij Stichting Steunfonds Patent
Lid Klantenraad bij Achmea Pensioenservices N.V.
Lid Bestuur Pensioenfederatie
Lid Pensioenregister
Lid Commissie Nieuw Pensioencontract Pensioenfederatie
Lid Stichtingsraad Netspar
Lid Raad van Toezicht Universiteit Leiden

Eerste benoeming: 1 mei 2018

Afloop huidige termijn: 1 mei 2026

M.P. van 't Zet (1972)

Beroep:

Senior Legal Counsel and Compliance Officer
bij Shell Pensioenbureau Nederland B.V.

Relevante nevenfuncties:

Lid Raad van Bestuur bij Stichting Steunfonds Patent
Lid Commissie Pensioenzaken bij Pensioenfederatie
Lid Strategiegroep Europa bij de Pensioenfederatie
Lid Multinational Advisory Group Pensions Europe
Docent Stichting Pensioenopleidingen
Voorzitter van de Klantenraad van
Achmea Pensioenservices

Eerste benoeming:

1 mei 2018

Afloop huidige termijn:

1 mei 2026

VERANTWOORDINGSORGAAN**LEDEN A****Dhr. F. Koopman (1982)** (tot 25 maart 2022)**Mw. C.J.H. Hes (1966)**, voorzitter**Mw. C.L.M. den Ouden (1986)** (vanaf 25 maart 2022)**LEDEN B****Dhr. H.J. van Gulik (1966)****Dhr. G. Poolman (1969)****Mw. I. Spaanderman (1983)****Dhr. V.N. Vertregt (1991)****LEDEN C**

Nog niet van toepassing

DIRECTEUR

Shell Pensioenbureau Nederland B.V.

DIRECTIE

Dhr. K. Yildirim, algemeen directeur

Dhr. M.P. van 't Zet, directeur

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Dhr. R.D. Hickman (1966), voorzitter

Dhr. E.J. van der Maas (1968)

ACTUARIS

Triple A Risk Finance Certification B.V.

ACCOUNTANT

Ernst & Young Accountants LLP

BIJLAGE 4: SFDR

Periodieke informatieverstrekking voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging:

een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de Taxonomie.

Productbenaming:

Pensioenregeling: Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):

724500KJ88WIVOTMQB89

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-Kenmerken)

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☒ ☐ Ja

☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: %

☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: %

☒ ☐ ☒ Nee

☒ Dit product promootte ecologische/sociale (E/S-) kenmerken. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het 0,47% duurzame beleggingen

☒ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en /of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product (hierna: deze Pensioenregeling) promoot de volgende ecologische en sociale kenmerken:

ESG-integratie

De Pensioenregeling integreert op structurele wijze ESG-risico's en ESG-factoren in het beleggingsproces. De regeling streeft naar een portefeuille waarvan het ESG-profiel beter is dan dat van de benchmark. Voor het aandelen wereld mandaat geldt dat de governance score hoger moet zijn dan de benchmark.

CO₂-reductie

De CO₂-voetafdruk van het aandelen wereld mandaat wordt vergeleken met die van de benchmark. Daarbij heeft de portefeuille als doelstelling om een reductie van 15% van de CO₂-voetafdruk te realiseren ten opzichte van de benchmark.

Uitsluitingsbeleid

Ondernemingen die controversiële wapens produceren zijn worden uitgesloten.

Zie voor meer detail het MVB-beleid van het pensioenfonds.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Om te bepalen of de Pensioenregeling voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken, wordt gekeken naar de volgende duurzaamheidsindicatoren:

ESG-profiel

Dit geeft aan hoe ondernemingen scoren op de verschillende Ecologische, Sociale en Governance aspecten. Na iedere herbalancering was het ESG-profiel van de Pensioenregeling (gedurende 2022) beter dan dat van de benchmark. Door marktbevingen kan dit op kwartaaleinde afwijken.

CO₂-voetafdruk

De CO₂-voetafdruk laat de door de portefeuille gefinancierde broeikasgasemissies zien. Om deze CO₂-voetafdruk te bepalen, wordt eerst van elke onderneming in de portefeuille de totale uitstoot van broeikasgassen per jaar berekend. Er wordt daarbij zowel gekeken naar de uitstoot die de onderneming zelf veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten (scope 1 volgens het Greenhouse Gas Protocol), als naar de uitstoot die samenhangt met de productie van energie die de onderneming inkoopt (scope 2 volgens het Greenhouse Gas Protocol). Dit wordt gedeeld door de ondernemingswaarde inclusief contanten (EVIC). De uitkomst hiervan geeft weer hoeveel broeikasgassen een onderneming uitstoot voor elke euro aan financiering. Om tot de CO₂-voetafdruk van de hele portefeuille te komen, wordt het gewogen gemiddelde van de CO₂-voetafdrukken berekend van alle ondernemingen waarin wordt belegd. De ondernemingen waarin veel wordt belegd wegen dus zwaarder mee.

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

Over 2022 bedragen de gefinancierde broeikasgasemissies 43,76 tCO₂ per miljoen euro belegd vermogen.

Uitsluitingsbeleid

Het percentage beleggingen dat op de lijst van uit te sluiten ondernemingen en/of landen staat ten behoeve van het uitsluitingsbeleid. Middels het uitsluitingenbeleid streeft de Pensioenregeling na dat er geen investeringen plaatsvinden in ondernemingen en/of landen die niet aan de vooraf vastgestelde normgrenzen voldoen. Het afgelopen jaar hebben er zich geen breaches voorgedaan.

Indicator	Waarde
ESG Profiel Portfolio	6,78
ESG Profiel Benchmark	6,75
Exposure naar controversiële wapens (%)	–
Gefinancierde broeikasgasemissie	43,76

... en in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Er is over 2021 niet gerapporteerd op bovengenoemde duurzaamheidsindicatoren.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

De doelstellingen van de duurzame beleggingen hebben betrekking op:

Mitigatie van klimaatverandering

Het proces om de stijging van de gemiddelde mondiale temperatuur te beperken tot beduidend minder dan 2 °C en de inspanningen voort te zetten om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau, zoals vastgelegd in de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering. Vermeden CO₂-emissies is de meest relevante en gangbare kwantitatieve indicator voor het meten van de bijdrage van de duurzame beleggingen van de Pensioenregeling aan klimaatmitigatie. De ESG-dienstverlener baseert zich op de gerapporteerde informatie, inclusief impact cijfers van de uitgevende instelling. Wanneer de impactrapportage niet volledig is of onduidelijk is, proberen wij via de ESG-dienstverlener meer informatie te verkrijgen van de uitgevende instelling. De totale vermeden CO₂-emissie van de Pensioenregeling bedroeg over 2022 0,25 ton.

Adaptatie aan klimaatverandering

Het proces van aanpassing aan de daadwerkelijke en verwachte klimaatverandering en de gevolgen daarvan. Momenteel is er, gezien de grote diversiteit van activiteiten,

duurzame gebouwen en aanpassingen in infrastructuur, nog geen vergelijkbare en aggregerbare indicator beschikbaar voor het meten van de bijdrage van de duurzame beleggingen van deze Pensioenregeling aan klimaatadaptatie. In de EU-Taxonomie is bepaald welke investeringen in economische activiteiten op basis van zes milieudoelstellingen, waaronder klimaatadaptatie, als ecologisch duurzaam kunnen worden bestempeld. In de beoordeling van de uitgegeven Green Bond wordt getoetst in hoeverre deze overeenkomt met de criteria zoals opgenomen in de EU-Taxonomie. De verwachting is dat er steeds meer data beschikbaar komt met betrekking tot de impact van klimaatadaptatie zodat de bijdrage van de duurzame beleggingen van de Pensioenregeling aan klimaatadaptatie zorgvuldig kan worden gemeten.

De Pensioenregeling bevat geen beleggingen met een sociale duurzaamheidsdoelstelling.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?**

De Pensioenregeling heeft Green Bonds in portefeuille waar niet expliciet op wordt gestuurd. Deze Green Bonds zijn getoetst door onze ESG-dienstverlener aan de hand van het Achmea IM Green Bond beoordelingsraamwerk. Hiermee kunnen deze Green Bonds als duurzame belegging beoordeeld worden. In deze bijlage IV wordt over deze duurzame beleggingen gerapporteerd.

De duurzame beleggingen mogen geen significante schade toebrengen aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen. Dit is gewaarborgd door alle potentieel duurzame beleggingen van de Pensioenregeling te beoordelen aan de hand van het Achmea IM Green Bond beoordelingsraamwerk en de EU-criteria voor ecologisch duurzame beleggingen. Daar bovenop is een screening op controverses uitgevoerd.

● **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?**

De duurzame beleggingen die in deze Pensioenregeling aanwezig zijn, betreffen Green Bonds die voldoen aan het Achmea IM Green Bond beoordelingsraamwerk. Deze Green Bonds hebben als doel een positieve impact te realiseren. Daarnaast is via het uitsluitings- en engagementbeleid rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten, zoals hieronder beschreven wordt.

● **Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:**

Ja. Het pensioenfonds gaat engagement aan met ondernemingen, die met hun gedrag structureel de normen schenden van de UN Global Compact, OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights, zoals mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie.

Ja. De in deze Annex IV geïdentificeerde duurzame beleggingen betreffen Green Bonds die voldoen aan het Achmea IM Green Bond beoordelingsraamwerk. Het Green Bonds beoordelingsraamwerk van Achmea IM sluit Green Bonds van ondernemingen uit die met hun gedrag structureel de normen schenden van de UN Global Compact, OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights, zoals mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie.

NB: Het pensioenfonds gaat engagement aan met deze ondernemingen, maar sluit deze ondernemingen niet uit.

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgesteld. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten

zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

De Pensioenregeling houdt rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, zoals gedefinieerd in de EU-regelgeving. Deze ongunstige effecten en de ondernomen acties worden in de tabel hieronder toegelicht. Het pensioenfonds heeft zich gecommitteerd aan het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)-convenant en daarmee aan de OESO-richtlijnen en de United Nations Guiding Principles (UNGP). We gebruiken het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad bij de selectie, engagement en monitoring van onze beleggingen. Onze ESG-dienstverlener screent de portefeuille op de eventuele negatieve impact van beleggingen en prioriteren vervolgens de meest ernstige impacts (op basis van zwaarte, reikwijdte en onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid). Zie voor meer informatie ook het MVB-beleid van het pensioenfonds. Op de website en in het jaarverslag rapporteren wij over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Belangrijkste ongunstige effecten (PAI-indicatoren)	Toelichting	Genomen maatregelen
Koolstofvoetafdruk	Monitoren en sturen van de aandelen wereld portefeuille door het bepalen van de CO ₂ -voetafdruk van ondernemingen met behulp van de CO2/EVIC-methode.	ESG-integratie in de vorm van CO ₂ -reductie
Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Engagement met normschenders	Normatief engagement (de dialoog aangegaan met ondernemingen die de UN Global Compact, OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen en UN Guiding Principles on Business and Human Rights (dreigen te) schenden)
Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunities, chemische wapens en biologische wapens)	Uitsluiten van producenten van controversiële wapens	Uitsluiten (het op voorhand identificeren van bepaalde sectoren en producten of specifieke landen waar de Beheerder niet in wil beleggen)

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode te weten 2022.

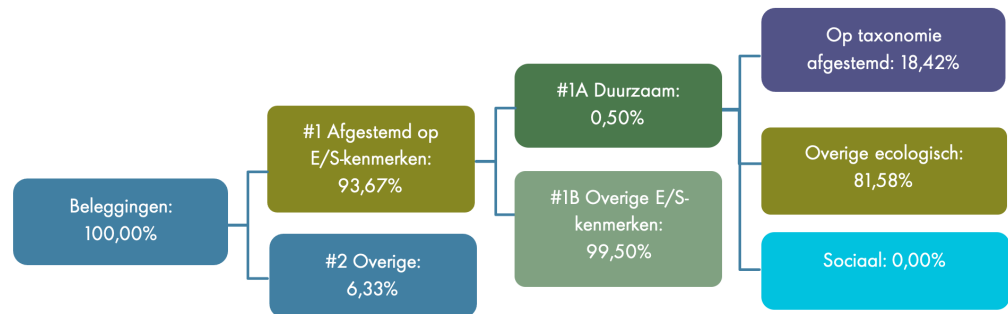
Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
TSMC	Halfgeleiders en halfgeleiderapparatuur	1,5	Taiwan
Apple Inc	Technologie Hardware & Apparatuur	1,2	Verenigde Staten
Tencent Holdings Ltd	Media & Vermaak	0,9	China
Microsoft Corp	Software & Diensten	0,9	Verenigde Staten
Stichting PVF Particuliere Hypotheekfonds	Overig	0,8	Nederland
Samsung Electronics Co Ltd	Technologie Hardware & Apparatuur	0,8	Zuid-Korea
Alibaba Group Holding Ltd	Consumer Discretionary Distribution & Retail	0,7	Hongkong
Alphabet Inc	Media & Vermaak	0,6	Verenigde Staten
ProLogis Inc	Equity Real Estate Investment Trusts (REITs)	0,6	Verenigde Staten
Amazoncom Inc	Consumer Discretionary Distribution & Retail	0,5	Verenigde Staten
Netherlands Government 0% 15/01/2024	Overheden	0,4	Nederland
Meituan Dianping	Consumenten diensten	0,3	China
Reliance Industries Ltd	Energie	0,3	Indië
Infosys Ltd	Software & Diensten	0,3	Indië
Equinix Inc	Equity Real Estate Investment Trusts (REITs)	0,3	Verenigde Staten

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa allocatie eruit?

De **activa allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar die niet als duurzame belegging gelden.

In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% van portefeuille
Overheden	10,1
Vastgoedfonds	7,9
Banken	5,8
Industriële bedrijven	4,1
Technologie Hardware & Apparatuur	3,7
Halfgeleiders en halfgeleiderapparatuur	3,3
Media & Vermaak	3,2
Materialen	3,1
Farmaceutica, biotechnologie en levenswetenschappen	3,0
Overig	55,8

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissiegrenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Van de duurzame beleggingen met milieudoelstelling mitigatie was 18,42% afgestemd op de EU-Taxonomie. Er waren geen beleggingen afgestemd op de milieudoelstelling adaptatie.

Bij het beoordelen van de duurzame beleggingen gaat de ESG-dienstverlener na in hoeverre deze voldoet aan EU-Taxonomie criteria. Voor het vaststellen van de afstemming op de EU-Taxonomie wordt gekeken naar de beschikbare, publieke, informatie op de website van de uitgevende instelling, zoals de Second Party Opinion, het Green Bond Framework en het Impact report. Nieuwe uitgevende instellingen die nog geen informatie beschikbaar stellen op de website, worden benaderd met vragen over de exacte afstemming op de EU-Taxonomie. Op deze manier komt er steeds meer data beschikbaar. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de SFDR (Level 2) verwachten wij dat er steeds meer informatie beschikbaar zal komen.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die aangeeft hoe “groen” de ondernemingen waarin is belegd vandaag zijn;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen zijn gedaan door de ondernemingen waarin is belegd die relevant zijn voor transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die de groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

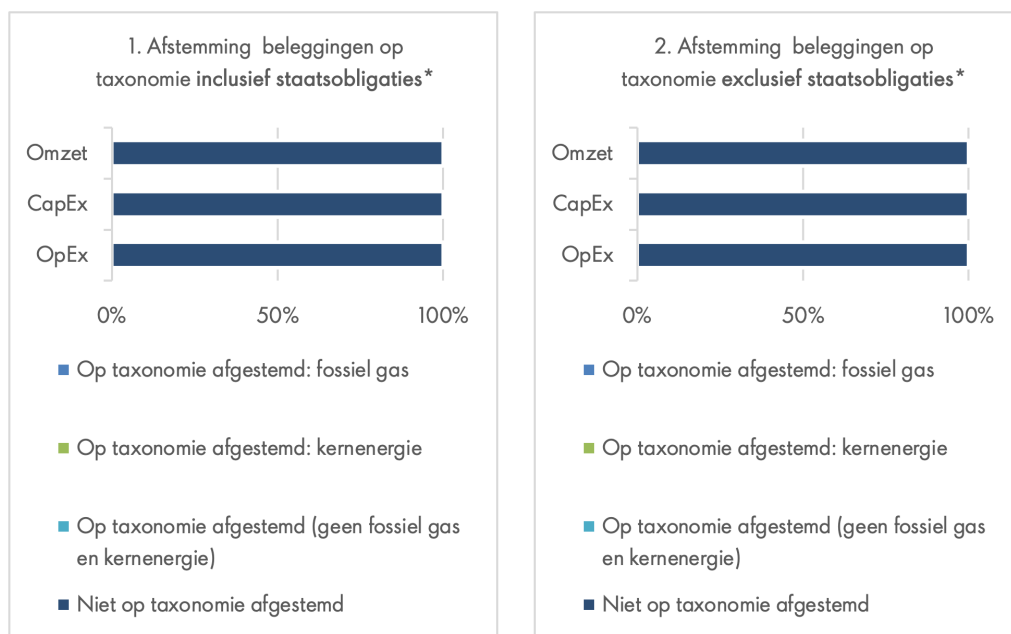
● Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie¹ voldoen?

☐ Ja

☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

De onderstaande diagrammen geven inzicht in het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties weer, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

* In deze diagrammen omvat ‘staatsobligaties’ alle blootstellingen aan overheden.

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas- en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van klimaatverandering (“klimaatmitigatie”) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie -zie de toelichting in de linker marge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgelegd in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Faciliterende

activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een milieudoelstelling.

Transitieactiviteiten

zijn activiteiten waarvoor nog een koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties

Data omtrent Taxonomy alignment wordt gebaseerd op documentatie van de uitgevende partij en de Second Party Opinion. Een onderverdeling naar Omzet, CapEx, OpEx wordt voor de Green Bonds van het Achmea IM universum niet gemaakt in:

- a. Rapportages van de uitgevende organisatie,
- b. Second Party Opinion (dit document wordt gebruikt om vast te stellen of iets een Green bond is in combinatie met het Achmea IM Greenbond Raamwerk)
- c. Bloomberg

Aangezien AIM zich baseert op onafhankelijke informatie, welke niet beschikbaar is op dit moment, tonen bovenstaande grafieken dan ook 100% niet op taxonomie afgestemd en niet een uitsplitsing naar Omzet, CapEx of OpEx.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten was 0,00%.

Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

In voorgaande periodieke verslagen is hier niet over gerapporteerd.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Het aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-Taxonomie was 81,58%.

Het beoordelingsraamwerk van de ESG-dienstverlener neemt, naast EU-Taxonomie alignment, meerdere criteria in acht om een Green Bond te beoordelen. Het beoordelingsraamwerk van de ESG-dienstverlener volgt de ICMA Green Bond Principles. Daarnaast gebruikt het raamwerk de richtlijnen (taxonomie) van het Climate Bonds Initiative voor het beoordelen van de duurzaamheid van te financieren activiteiten. De ESG-dienstverlener gebruikt dit raamwerk om de kwaliteit van Green Bonds te beoordelen.

Zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologische duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het aandeel van sociaal duurzame beleggingen was 0%.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'overig'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen die onder #2 overige zijn opgenomen bestaan uit beleggingen in beleggingsfondsen (die niet worden beheerd door Achmea Investment Management). Over deze beleggingsfondsen kan de ESG-dienstverlener geen e/s kenmerken meten. Daarnaast zijn onder overige liquiditeiten opgenomen.

Het streven is om het percentage liquide middelen zo klein mogelijk te houden. De beleggingen zijn bedoeld om de portefeuille efficiënt te beheren of rendement te behalen. Er bestaan geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Type belegging	% van "overige"
Liquiditeiten	99,5
Fondsen	16,8
Overig	5,4
Derivaten	(21,8)

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Gedurende 2022 zijn onderstaande maatregelen getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken:

Engagement

Het pensioenfonds is in gesprek gegaan met ondernemingen waarin wordt belegd middels normatief en thematisch engagement. Het doel van het normatieve engagementprogramma is structurele schendingen van internationale normen te stoppen of te voorkomen. Bij thematisch engagement staan niet de ondernemingen centraal die normen schenden, maar juist ondernemingen die zowel financieel als maatschappelijk op bepaalde thema's hun prestaties kunnen verbeteren.

Stemmen

Daarnaast heeft het pensioenfonds actief gebruik gemaakt van aandeelhoudersrechten om lange termijn waarde creatie te bevorderen bij de ondernemingen waarin wordt belegd.

Zie voor meer informatie de MVB-documentatie op de website.

Referentiebenchmarks

zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. Met dit financieel product wordt de gehele Pensioenregeling bedoeld. Er is geen alomvattende referentiebenchmark op het niveau van de Pensioenregeling om te bepalen of de Pensioenregeling is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die het promoot.

● Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Shell Nederland Pensioenfonds Stichting

Postbus 65
2501 CB Den Haag
Nederland

Email: info@shellpensioen.nl

Internetsite: www.shellpensioen.nl

Handelsregister 57840431

Den Haag no.

BTW no. NL852759290B01

